



గ్రంథ పరిచయం

డాక్టర్ బి.వి. రామన్ జ్యోతిష గ్రంథావళి

# ప్రశ్న తంత్ర

PRASNA TANTRA

ఆంగ్ల మూలము  
డాక్టర్ బెంగుళూరు వెంకట రామన్

తెలుగు సేత  
కే.వి. మల్లికార్జునరావు  
బి.ఇ., ఎం.ఐ.ఇ., ఎమ్.ఎ., బి.ఇడి.,

ఈ గ్రంథం కావలసిన యెడల :

**మోహన్ పబ్లికేషన్స్**

కోటగుమ్మం, అజంతాహోటల్ ఎదురుగా

రాజమండ్రి. 1. ఫోన్ : 2462565

మెంబర్ 75-00

**ప్రశ్నతంత్ర**

ఆంగ్ల మూలం : **PRASNA TANTRA**

డాక్టర్ బి.వి. రామన్

తెలుగు సేత : **కే.వి. మల్లికార్జునరావు**

ముద్రణ :

స్వామి ఆఫ్ సెట్ ప్రింటర్స్

విజయవాడ - 3

ప్రథమ ముద్రణ

1998

ప్రచురణ కర్తలు

ఆకుల పవన్ కుమార్

**బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు**

జ్యోతిష విద్యారంభం	రూ. 50/-
గ్రహభావ బలములు	రూ. 50/-
కాలచక్రదశ	రూ. 50/-
అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	రూ. 50/-
జ్యోతిషశాస్త్రంలో	
-వారావరణ భూకంపాలు	రూ. 50/-
భావార్థరత్నాకరం	రూ. 75/-
భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	రూ. 75/-
అష్టకవర్గ పద్ధతి:	రూ. 75/-
పురోగామి జాతకం	రూ. 75/-
జ్యోతిష శాస్త్రంలో	
-సందేహాలు, సమాధానాలు	రూ. 75/-
ప్రశ్నతంత్ర	రూ. 75/-
ముహూర్తం	రూ. 75/-
విశిష్ట జాతకములు	రూ. 125/-
భారతీయఫలితజ్యోతిషం	రూ. 125/-
300 ముఖ్యమైన యోగములు	రూ. 125/-
జాతకంపరిశీలించడం ఎలా ?	రూ. 250/-

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ :

**మోహన్ పబ్లికేషన్స్**

కోటగుమ్మం, అజంతాహోటల్ ఎదురుగా

రాజమండ్రి. 1. ఫోన్ : 2462565

All rights reserved. No part of this Publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, with permission in writing from the publisher.

**విషయసూచిక**

మొదటి ముద్రణకు తొలిపలుకు	05
నామాట	06
ఆరవ ముద్రణకు ముందుమాట	06
సాధారణ ఉపోద్ఘాతం	07
<b>అధ్యాయం - 1</b>	
ప్రశ్నశాస్త్ర ఉపయోగములు	13
ప్రశ్నవేసే విధానం ఏమిటి ?	13
నిజమైన జ్యోతిషుడు	13
వృచ్చకుని (లక్షణాల) గురించి	14
ఒకటికంటే హెచ్చు ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పటం	15
గ్రహ అవస్థలు	15
అవస్థల ఫలితములు	16
గ్రహ సంజ్ఞలు	16
వివిధ ఇండ్లచే (భావములచే) కల్గి సంఘటనలు	19
<b>అధ్యాయము - 2 భావప్రశ్న</b>	
సాధారణమైన అంచనా	20
ఆశించిన ఉద్దేశ్యము నెరవేరుట	21
పాప సంబంధ సమ్మేళనములు	22
ఒకటవ ఇల్లు (భావం)	23
రెండవ ఇల్లు (భావం)	26
మూడవ ఇల్లు (భావం)	28
నాల్గవ ఇల్లు (భావం)	29
అయిదవ ఇంటి ప్రశ్నలు	31
ఆరవ ఇంటి ప్రశ్నలు	36
యజమాని - ఉద్యోగుల సంబంధములు	40
ఏడవ ఇంటి ప్రశ్నలు	41
ఎనిమిదవ ఇంటి ప్రశ్నలు	48
తొమ్మిదవ ఇంటి ప్రశ్నలు	51
పదవ ఇంటి ప్రశ్నలు	54
పదకొండవ ఇంటి ప్రశ్నలు	59
పన్నెండవ ఇంటి ప్రశ్నలు	62
<b>అధ్యాయం - 3 ప్రత్యేక ప్రశ్నలు</b>	
ఇల్లువదలి వెళ్ళిన వ్యక్తి తిరిగి వచ్చుట	63
తప్పిపోయిన వ్యక్తి జీవించి యున్నాడా ? లేక మరణించెనా ?	65
ప్రయాణికుడు జీవించియున్నాడా ? లేక మరణించెనా ?	70
కోట ముట్టడి	74
రోగి స్వస్థత చెందుట	75
దేవతల శాపప్రభావము	77
యజమాని సేవకుల సంబంధాలు	79
వేరొక యజమానితో భవిష్యత్తు	80

పోయిన సొమ్ము తిరిగి పొందుట	81
దొంగయొక్క ఆనవాళ్ళు	90
సంతానమునకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రముఖ సూత్రాలు	91
భోజనము గురించి	94
స్వప్నముల గురించి	98
శ్రీదల గురించి	99
విభేదాలకు సంబంధించి	100
ప్రయాణము చేయువాని గురించి	101
బంధితుడైన ప్రయాణికుని విడుదల	102
నావలకు సంబంధించు ప్రశ్నలు	105
పుకార్లయొక్క నిజానిజాలు	106
కొనుగోలు అమ్మకముల గురించి	107
పంటల గురించి	108

**అధ్యాయం - 4 మిశ్రమ విషయాలు**

ధనలాభము	110
ఇండ్ల సాధారణ నిర్ణయము	111
సమయ నిర్ణయ గురించి	112
వ్యక్తియొక్క స్వంత ఆలోచనల గురించి	115
కామ సంబంధ విషయాల గురించి	120
వర్తక వాణిజ్యముల గురించి	122
వ్యక్తి భవిష్యత్తు గురించి	123
తాజక సిద్ధాంత దృష్టల గురించి	124
ఇభిషాల యోగము	126
ఈసరాఫ యోగము	127
నక్త యోగము	127
యమయ యోగము	128
కంబూల యోగము	129
కొన్ని ఉదాహరణలు	130
1. ధనవంతుడనగుదునా ?	131
2. తల్లి ఆయుర్రాయము	131
3. సంతానము పొందుట	132
4. తప్పిపోయిన వ్యక్తి జీవించగలడా ? మరణించెనా ?	133
5. అనారోగ్యం	134
6. వివాహము	135
7. కార్మికుల సమ్మె ముగింపు	136
8. దొంగిలించబడిన ఆస్తి తిరిగి స్వాధీనపడుట	136
9. దానానయొక్క ఫలితము	137
10. విదేశ ప్రయాణము	138
11. ప్రస్తుత ఉద్యోగమును వదిలివేయుట	138
12. వృత్తి	139
సాంకేతిక పదముల విషయసూచిక	140

**మొదటి ముద్రణకు తొలిపలుకు**

ప్రశ్న శాస్త్రము లేక ప్రశ్న జ్యోతిష శాస్త్రము అన్నది పేరుపొందిన శాస్త్రమే కాకుండా మనప్రతిరోజునందలి జీవితచర్యలను ప్రభావితం చేసే వెంటనే జరుగబోవు ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పగలిగే ప్రాతిపదిక ప్రాముఖ్యం కలదికూడా. విస్తారణమైన వివరణ, ఉదాహరణలతో ప్రస్తుతము సమర్పించుతున్న ప్రశ్నతంత్ర యొక్క ఆంగ్ల అనువాదము జ్యోతిష విద్యార్థులకే కాకుండా జ్యోతిష ప్రావీణ్యులకు కూడా చాలాకాలం నుండిగల కోరకను తీర్చుటకు ఉద్దేశించబడినది. ప్రశ్న తంత్రలో ఈయబడిన వివరణ పద్ధతి నేను చాలా సందర్భాలలో పరీక్షించి, అది చాలా సంతృప్తికరంగా వుండడం గమనించాను.

చాలాకాలం నుండి ప్రామాణికత లోపించి, అనేక రకాల చవక బారు జ్యోతిష పుస్తకాలు బజారులో విపరీతంగా వరదలా కొట్టుకొని వస్తూండడం చేత, ఒకరకమైన చైతన్యం తీసుకురావటం దీని ముఖ్యోద్దేశము. జ్యోతిషం యొక్క శాస్త్రబద్ధతకు నిజమైన శ్రద్ధ కనపరచే ఉద్దేశం వున్న చదువుకున్న వారి సంఖ్య అదృష్టంకొద్దీ పెరుగుతున్నది కూడా. పాండిత్య సాధికారికతను జ్యోతిష విద్యార్థుల, జ్యోతిష ఔత్సాహికుల, జ్యోతిషవృత్తి ననుసరించు వారి వాస్తవిక అవసరాలను తీర్చుటానికి ఈ పుస్తకం ముఖ్యంగా ఉద్దేశించ బడింది.

ప్రశ్న జ్యోతిషం ఉపయోగించే జ్యోతిషుడు తనను సలహా కోరేవారికి తన తీర్పులను శాస్త్రబద్ధంగా మలచటం ద్వారా సలహా ఈయగలిగి వుండాలి. గతించిన సంవత్సరాలలో నా అన్ని పుస్తకాలను ఉత్సాహంగా ఆదరించిన విధంగానే చదువుకున్న ప్రజలచేత ఈ పుస్తకం కూడా స్వీకరించబడుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను.

బెంగుళూరు బెంగుళూరు వెంకట రామన్  
తేది : 8-8-1969

**నా మాట**

పూజ్యులు నా గురుదేవుల డాక్టర్ బి.వి.రామన్ గారు అనుమతించగా వారి ఈ ప్రస్తావన సామాన్య తెలుగు పాఠకుడికి అర్థం అవటం కోసం, ప్రశ్న జ్యోతిషంపైపు తెలుగు పాఠకుడు అర్థమవుతుండవటం కోసం నా శక్తి మేరకు ప్రయత్నించాను. ముఖ్యంగా పాఠకుడికి సంస్కృతం రాకపోయినా గ్రంథ పఠనానికి అటంకం లేని విధంగా అనువదించటం జరిగింది. నా ఈ ప్రయత్నం ఎంతవరకు సఫలీకృతం అయిందో తెలుగు పాఠకులు తెలియజేయ ప్రార్థన.

ఈ నా కృషిలో విశేషంగా సహకరిస్తున్న పబ్లిషర్ శ్రీ ఆకుల పవన్ కుమార్ గారిని నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలను తెలియజేసుకుంటున్నాను.

కే.వి.మల్లికార్జునరావు  
తేది. 3-5-1998

**ఆరవ ముద్రణకు ముందుమాట**

కొంతకాలంగా అచ్చులో లేని ప్రశ్నతంత్ర ఆంగ్ల అనువాదం యొక్క ఆరవ ముద్రణను ఇందులో అందిస్తున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. ఉపయోగకరమైన విజ్ఞాన శాఖగా జ్యోతిషపఠనము, జ్యోతిష గుణ గ్రహణము చేస్తున్న చదువుకున్న ప్రజలయొక్క పెరుగుతున్న ఉత్సాహం ఉన్నదన్న సూచనను, చాల తక్కువ వ్యవధిలోనే కొత్తముద్రణ అవసరం వచ్చిందన్న వాస్తవం ధృవీకరిస్తున్నది.

ముఖ్యంగా మన దైనందిన జీవితాలలో ఎదురయ్యే సమస్యలను చేపట్టటానికి ప్రశ్నతంత్ర (గ్రంథము) గొప్ప ఉపయోగముగల ఏకైక ప్రచురణ అవుతుంది.

నా ఇతర అన్ని రచనలకు ఇచ్చినట్లే చదువుకున్న ప్రజలు ప్రశ్నతంత్ర (గ్రంథముకు) కూడా అదేరకమైన హృదయపూర్వక ఆదరణ ఇస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

బెంగుళూరు

బెంగుళూరు వెంకట రామన్

**సాధారణ ఉపోద్ఘాతం**

జ్యోతిషశాస్త్రం చెందిన మూడు ముఖ్యమైన విభాగాలలో ప్రశ్న జ్యోతిషం అతి ప్రముఖమైనది. జాతకం (ఫలితజ్యోతిషం), ముహూర్తము అన్నవి మిగిలిన రెండు విభాగాలుగా గుర్తింపబడ్డాయి. ప్రశ్నఅడిగిన తక్షణమేవేసిన రాశిచక్రమే భవిష్యత్ సంఘటనలను జ్యోతిషము చెప్పటానికి పునాదిగా తీసుకొనబడుతుంది. ప్రశ్న అడిగిన సమయం ఖచ్చితంగా తెలియ జేయటం అనే అంశమువలన ప్రశ్న జ్యోతిషం ఒకరకంగా ఫలిత జ్యోతిషం కంటే హెచ్చులాభం కలిగి వుంది. నిజానికి ప్రశ్నవేయబడిన సమయం పుచ్చుకుని (ప్రశ్నవేయువాని) మనస్సులో కలిగిన ఆలోచనయొక్క సరియైన జనన సమయం అవటం చేత దీనికి అధిక ప్రాధాన్యత వుంది. మనఃపూర్వకంగా జవాబుకావాలన్నా, సరియైన ఫలితాలను పొందాలన్నా ప్రశ్నను ఉపేక్షించరానిదిగా (హాస్యము లేనిదిగా, వేశాకోశంకి కాకుండా) అడగాలి. సరదాకి, పెంకెతనంగానూ అడిగే ప్రశ్నలను జ్యోతిషుడు బహిష్కరించాలి. మనస్సులో కలిగిన ఆలోచనకు, అదేక్షణంలో భవక్రంలోగల గ్రహస్థితికి మధ్యగల సంబంధాన్ని తెలుసు కునే కళే ప్రశ్న జ్యోతిషం అవుతున్నది. ఒక సంఘటన ముందుగా చెప్పడానికి ఇది కిటుకు యిస్తుంది. అందువలన ప్రశ్న జ్యోతిషం అత్యంత ఆచరణాత్మకము, ఉపయోగకరమైన విజ్ఞానశాఖ అవుతున్నది.

ప్రస్తుతము సమర్పించబడు ఆంగ్ల అనువాదము ప్రశ్నతంత్ర అను ప్రశ్న జ్యోతిషమునకు సంబంధించు మూలగ్రంథము నీలకంఠ దైవజ్ఞునిచే రచింపబడెను. కొంతమంది ఉద్దేశం, ఇది నీలకంఠుని ప్రత్యేక రచన కాదనీ, నీలకంఠుని ఉద్గ్రంథమగు “తాజక నీలకంఠీయము”నందలి మూడవ భాగమనీ, మిగిలిన రెండు భాగములు సాముగ్నతంత్ర (మూలసూత్రములు); వార్ష తంత్ర (సంవత్సర ఫలజాతక చక్రము)గా వుంది. ప్రత్యేక రచన అయినా, లేదా ఉద్గ్రంథము నందలి భాగము అయినా, దీనికి ప్రశ్న జ్యోతిష మునకు సంబంధించుముఖ్య విషయములను స్పష్టంగా సులభభాషలో వ్రాయబడిన లక్షణాలు వున్నాయి.

ప్రాచీన ఋషులచే రచింపబడిన ఈ ప్రశ్న జ్యోతిషంకి సంబంధించిన ఎన్నో గ్రంథాలు, ఛపున్న లేక షట్పంచాశిఖ, లంపక, ప్రశ్నజ్ఞాన, ప్రశ్న భూషణ, ప్రశ్నసింధు, ప్రశ్న చింతామణి, భువనదీపిక, జ్ఞానేంద్రమాల క్రిష్టియ, ప్రశ్నమార్గ మొదలగు అనేక గ్రంథాలున్నా వాటిలో ఆఖరుగాచెప్ప బడిన ప్రశ్నమార్గ అను గ్రంథము ప్రశ్నకు సంబంధించిన అత్యంత విస్తార మైన, శ్రమతో కూడిన పరిపూర్ణమైన వివరణములుగల గ్రంథము. ప్రశ్న మార్గ గ్రంథమును నేను ఇంగ్లీషులో విస్తారమైన వివరణతో అనువదించగా అది బహుశా 1979 చివరలో ప్రచురించబడవచ్చును.

నేను ప్రశ్నతంత్రను ఇంగ్లీషులో అనువదించటానికి మూడు కారణాలు లున్నాయి. ఒకటి, ఇది చిన్నదైనా విస్తారమైన వివరణగలది, రెండు, ఈ గ్రంథము స్పష్టంగా వుండి దీనిలో ఈయబడిన సూత్రాలు చాలావరకు ఆధునిక కాలానికి వర్తింప జేయగల్గినవి, మూడు, నా అనుభవంలో ముఖ్యంగా ఈ పుస్తకం ఆధారంగా చేసుకుని చెప్పిన ఎన్నో జోస్యాలు అద్భుతంగా ఫలించాయి.

ఈ గ్రంథరచయిత నీలకంఠ దైవజ్ఞు అతడు వ్రాసిన తాజక, అతడి ఇతర మూలములద్వారా, అతను జ్యోతిషుల కుటుంబానికి చెందినవానిగా సేకరించిబడింది. అతను చింతామణి దైవజ్ఞులకు మనుమడు, అనంత దైవజ్ఞు కుమారుడు, రామదైవజ్ఞులకు సోదరుడు, గర్భ గోత్రమునకు చెందిన వాడుగా తెలుస్తున్నది. వర్షతంత్ర ఆఖరిభాగంలో నీలకంఠుడు ఈ గ్రంథాన్ని శక సంవత్సర 1509, అనగా క్రీ.శ. 1567, ఆశ్వీయుజ మాసశుక్లపక్ష అష్టమి (ఎనిమిదవ దినము)న వ్రాసినట్లుగా చెప్పుకొనుట జరిగింది. అతను విదర్భ దేశానికి చెందినవాడుగానూ, ఈ గ్రంథ రచనా సమయానికి అతను 43 లేక 44 సంవత్సరాల వయసువాడని కూడా సాక్ష్యాలు అగుపడు తున్నాయి. నీలకంఠుని ఉద్గ్రంథము నందలి మొదటి రెండు భాగాలైన సాముగ్నతంత్ర వర్షతంత్రలను విశ్వనాథ దైవజ్ఞు అను వ్యాఖ్యాత బహుశా శకసంవత్సరం 1551 అనగా క్రీ.శ. 1639లో వ్రాసి వుండవచ్చు. ప్రశ్న తంత్రగా చెప్పబడుతున్న మూడవ భాగం ఎవ్వరూ వ్యాఖ్యానము చేసియుండ లేదు. ఆ కారణంచేత ప్రశ్నతంత్ర వేరు గ్రంథంగా రూపుదాల్చి వుండ వచ్చును. మూలగ్రంథమును ఇంగ్లీషులో అనువదిస్తున్నప్పుడు అక్షరాలకు కాకుండా గ్రంథకర్తయొక్క అభిప్రాయానికి ప్రాధాన్యత ఈయబడింది.

జ్యోతిషం అన్నది ఒకశాస్త్రబద్ధమైన అంశము. అత్యున్నత భావగర్భిత మైన లోపరహితమైన సంస్కృత భాషనుండి దీని భావాలను ఆధునికమైన, అభివృద్ధి చెందుతున్న భాషవంటి ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చెయ్యటానికి ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు కొంచెమైనా గందరగోళం పడుట త్రోసిపుచ్చలేము. నేను ఈ అనువాదం మాటకు మాట సరిగ్గా అర్థం వచ్చేటట్లు మాత్రమే చేయకుండా స్వతంత్రపరంగా చేశాను. హిందూ జ్యోతిషపరం అమితంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఈ సమయంలో పాశ్చాత్య ప్రపంచానికిగానీ, సంస్కృత భాషకుగానీ సంబంధించినంతవరకు తక్కువ పరిజ్ఞానము వున్న హిందూ ప్రజలను, తగు సమాచారము వాస్తవిక అనుభవపూర్వక ఉపయోగ ములను గుర్తింపజేయు ప్రశ్న జ్యోతిషమందలి పద్ధతికి, సన్నిహితులను చేయాలన్నదే ముఖ్యోద్దేశము. విధేయతగల నా ప్రయత్నాలలో నేను ఎంత వరకూ సఫలీకృతుడనయ్యానో విజ్ఞులైన పాఠకులే నిర్ణయించాలి.

ప్రశ్న విచార (ప్రారంభ విషయాలు), భాషప్రశ్న (వివిధ భావాలకు సంబంధించు ప్రశ్నలు), విశేష ప్రశ్న (ప్రముఖ ప్రశ్నలు) ప్రకీర్ణాధ్యాయ (ముగింపు సూచనలు) అను నాలుగు అధ్యాయాలుగా ప్రశ్నతంత్ర విభజించ బడింది.

ప్రశ్నవలన ఉపయోగము, గ్రహ సహజ లక్షణాలు, గ్రహ ప్రవృత్తి, వివిధ ఇండ్ల ద్వారా తెలుసుకొనగల్గి విషయాలు వంటి వివరాలకు ఒకటవ అధ్యాయం తెలియజేస్తుంది.

రెండవ అధ్యాయం చాలా విస్తారమైనది. వివిధ ఇండ్లకు సంబంధించిన ప్రశ్నలయొక్క ఫలితాలను నిర్ణయించటానికి (కావలసిన) సమ్మేళనము లకు ఇది తెలియజేస్తుంది.

ఇంటినుండి వెళ్ళిపోయినవ్యక్తి తిరిగివచ్చుట, అతడు బ్రతికి వున్నాడా, మరణించాడా, అతను తిరిగి వస్తాడా, రాడా; వ్యాధి, రోగి కోలుకుంటాడా, వ్యాధి లక్షణాలు, వ్యాధి నిర్ధారణము మొ॥ ప్రస్తుత ఉద్యోగం వదిలి, క్రొత్త ఉద్యోగముకోసం వెదకుట;

తగవులు, వాఙ్మములు మొ॥ జయాపజయ ములు, దొంగతనము, వస్తువులు పోవుట, దొంగయొక్క వయసు, లింగము మొ॥ వస్తువు పూర్తిగా పోయిందా, లేక దొరుకుతుందా, దొరికేటట్లుయితే ఏవిధంగా దొరుకుతుంది; సంతానం; వివాహం; కలలు; అహారం; వేట; గొడవలు; బంధనము; సముద్రముపై నావల గురించి; కొనుగోలు అమ్మకం; పంటలు వేయటం మొ॥ అను ప్రత్యేక ప్రశ్నలను మూడవ అధ్యాయం తెలియజేయును.

ధనలాభము, సాధారణ దృక్పథము; లబ్ధి సమయము; ఆలోచనలను గ్రహించుట; స్త్రీల గురించి వాకబు, స్త్రీతోగల సంబంధ లక్షణములు, వాతావరణం, పంటల లక్షణాలు మొదలగువాటికి సంబంధించు ప్రశ్నలను నాల్గవ అధ్యాయం తెలియజేయును. తాజక సిద్ధాంతమునకు చెందు కొన్ని దృష్టలు, యోగములకు సంబంధించిన కొంత ముఖ్యమైన సమాచారం ఇస్తూ నాల్గవ అధ్యాయం ముగించబడింది.

ఏవరి వరకూ పూర్తి వివరణాత్మకంగా పుస్తకం కొనసాగింది. కొన్ని సందర్భాలలో వివరించబడిన అంశాలు కలగలుపు చేయబడటం జరిగింది. ఉదాహరణకు రెండవ అధ్యాయంలో వివాహం, సంతానానికి సంబంధించిన ప్రశ్నల వివరణ వుండగా అవే అంశాలు తిరిగి అధ్యాయం-3లో ఇంకొంత వివరణతో పునశ్చరణ చేయబడ్డాయి. మొత్తంమీద ప్రశ్న జ్యోతిష సరళి అంతా నేర్చుతో పేర్చబడి జ్యోతిషుని వివేకానికి వదిలివేయబడింది. ఇందులో ఈయబడిన సూత్రాలను ఈ పుస్తకంలో చేర్చబడిన ప్రశ్నలకు కూడా జవాబు చెప్పడానికి ఎంత బాగా అన్వయించవచ్చునన్నది జ్యోతిషుని వివేకం మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

ఈ పుస్తకంలో పరిగణించబడిన దృష్టలు తాజక సిద్ధాంతానికి సంబంధించినవి. సులభ భాషలో చెప్పాలంటే ముఖ్యమైన దృష్టలు: 3/11 దృష్టి (సెక్స్టైల్ అను 60 డిగ్రీలు), కేంద్ర దృష్టి (90 డిగ్రీలు), పరస్పర ఎదురెదురు దృష్టి (180°) త్రికోణ దృష్టి (120 డిగ్రీలు) మరియు కలయిక దృష్టి (సున్నా డిగ్రీలు) దృష్టికి దానికే చెందువర్తుల పరిధిలేదు. కానీ గ్రహాలకు ఆచరణాత్మకమైన వర్తుల పరిధివుంది. అది రవి-15 డిగ్రీలు, చంద్రుడు-12 డిగ్రీలు, కుజుడు-7 డిగ్రీలు, బుధుడు-7 డిగ్రీలు, గరుడు-9 డిగ్రీలు, శుక్రుడు-7 డిగ్రీలు, శని-8 డిగ్రీలు. భౌగోళికపరమైన దృష్టలు పరిగణింప బడలేదు. దృష్టియొక్క యుతియొక్క స్వభావములు వాటిని కల్పించుచున్న గ్రహముల స్వభావముపై ఆధారపడి వుంటుందని చెప్పబడినా; 90 డిగ్రీల, 180 డిగ్రీల దృష్టలు సాధారణంగా అనుకూలముకాని దృష్టలుగానూ; 120 డిగ్రీల, 60 డిగ్రీల దృష్టలు శుభఫలితాలు ఇచ్చే దృష్టలుగానూ పరి గణించబడుచున్నవి. శుభగ్రహములయొక్క కలయిక శుభఫలితములను, పాపగ్రహములయొక్క కలయిక అశుభఫలితములకు కలుగజేయును. ఉదాహరణకు శని కుజుల కలయిక తప్పకుండా అశుభత్వాన్ని సూచిస్తూ తీవ్రమైన పరిస్థితులను కలుగజేయును. గురుశుక్రుల కలయిక సమానంగా శుభత్వాన్ని సూచిస్తూ శుభప్రదమైన పరిస్థితులను కలుగజేయును.

ప్రశ్న జ్యోతిషంలో గ్రహాలు కారకులుగా మారుతాయి. ఉదాహరణకు మూడవ ఇంటి అధిపతి సోదరుల కారకుడు (అనగా సోదరులను సూచించును.) మూడవ ఇంటి అధిపతి శని అగుచూ, లగ్నాధిపతి గురుడుఅగుచూ (ధనుర్లగ్నము) శని గురులు

కలిసి వున్నచో, ప్రశ్న ఇద్దరు సోదరుల నడుమ గల పరస్పర సంబంధము గురించి అయితే, గురునిచే సూచించబడిన సోదరుడు (పుచ్చకుడు) చాలా తీవ్రముగా (విరుద్ధముగా) బాధించబడటం జరుగుతుంది.

సరిగ్గా అన్వయింపు, విడిపోవు దృష్టల ఆధారంగా తాజక సిద్ధాంత మందలి యోగాలు ప్రతిపాదించబడ్డాయి. మిగిలిన వివరాలకు నా పాఠకు లకు నా పుస్తకం వార్షఫల్ లేదా ది హిందూ ప్రోగ్రెస్సువ్ హోరోస్కోప్ ను నేను సూచిస్తాను. తాజక సిద్ధాంతాన్ని అది పూర్తిగా వివరిస్తుంది.

గ్రహముల కారకత్వ విషయంలో నీలకంఠుడు నిస్సందేహంగా వాటిని అందమైన వివరణాత్మకమైన పద్ధతిలో నిర్వహించాడు. కానీ ఇతర ప్రాచీన ప్రామాణిక గ్రంథాలగు ప్రశ్నమార్గ, క్రిష్టియంవంటి గ్రంథాలయందు సూచించబడిన కారకత్వములను కూడా మనము ఆశ్రయించవలసి వుంది.

ప్రశ్న చక్రాలను వివరించే సమయంలో నిర్దేశిత నాజుకుతనంకూడా గమనించబడవలసి వుంది. లగ్నాధిపతి ఎల్లప్పుడూ పుచ్చకుడుగానీ లేదా అతని ప్రతినిధిగానీ సూచించేది అయినా, లగ్నము, లగ్నమునందలి గ్రహ ముల కూడా సహకారకులే అవుతారు. నిర్దేశిత ఇంటియొక్క అధిపతి సంఘటనయొక్క కారకుడు అవుతాడు. ఉదాహరణకు వివాహమునకు కారకుడు, ఏడవ ఇంటిలో వున్న గ్రహాలు వాటి స్వంతపాత్రగా కొంత ప్రాతినిధ్యం కూడా వహించినప్పటికీ, ఏడవ ఇంటి అధిపతే అవుతాడు. ఆరోగ్యంకి సంబంధించిన విషయాల వరకూ ఒకటవ ఇంటినే పరిశీలించాలి. కానీ అనారోగ్యంని ఆరవ ఇల్లు సూచిస్తుంది. ధనంకి సంబంధించిన విషయాలు రెండవ ఇంటికి చెందితే భూములు స్థిరాస్థులను నాల్గవ ఇల్లు సూచిస్తుంది. వివిధ ఇళ్ళు సూచించు సంఘటనలయొక్క కారకత్వముల ఇతర వివరాలకై పుస్తక లోపలి భాగము గమనించగలరు.

తన సోదరుని భార్య గురించిగాని ఒక పుచ్చకుడు ప్రశ్నవేస్తే, అప్పుడు మూడవ (సోదర) ఇంటినుండి ఏడవ (భార్య) ఇల్లు అగు తొమ్మిదవ ఇంటిని మనం పరిశీలించాలి. అదేవిధంగా స్నేహితునికి చెందు వస్తువు దొంగిలించబడితే పదకొండు (స్నేహితుడు) నుండి నాల్గవ (అస్తి) ఇల్లు అగు రెండవ ఇంటిని పరిశీలించాలి. ఇథషాల మొదలగు యోగములు ఎంత తక్కువ దూరములో (దగ్గరగా) వుంటే ఫలితం అంత హెచ్చుగా నిర్దేశించబడుతుంది. వివాహానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలో లగ్నాధిపతి, ఏడవ ఇంటి అధిపతుల మధ్య 90 డిగ్రీల దృష్టి కల్గితే సంఘటన తప్ప కుండా జరుగుతుంది కానీ కొన్ని ఆటంకాలను అధిగమనించవలసి వస్తుంది. చంద్రుని యొక్క స్థితి ఎల్లప్పుడూ పుచ్చకుని గానీ లేదా అతని ప్రతినిధియొక్క మనస్సుకి సంబంధించిన మర్మము (కిటుకు) తెలియ జేస్తుంది. సరియైన జవాబును నిర్ధారించటానికి వివిధ ఋజువుల సూచన లను జాగ్రత్తగా తూకంవేసి అంచనా వెయ్యాలి. జ్యోతిషుడు ప్రశ్నయొక్క మూలంని పట్టుకుని, ఇతర అనుబంధ అంశాలకు హెచ్చు ప్రాధాన్యత ఇయ్యకుండా సమాధానాన్ని ధైర్యంగా ప్రకటించాలి. అన్ని ప్రశ్నలను ఆయా సంబంధిత ఇండ్లకు, అందున్న గ్రహాలకు లేక ఆధిపత్యము మొదలైన సంబంధిత గ్రహాలకు అన్వయిస్తూ జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి.

కాంతియొక్క మార్పిడి ఈ పుస్తకంలో పరిశీలించబడిన మరియొక అంశము. తనకన్నా మందగతిగల గ్రహమునుండి ఒక శీఘ్రగ్రహము మరియొక దానిని యుతి ద్వారాగానీ లేదా దృష్టిద్వారాగాని దాటితే అప్పుడు కాంతి మార్పిడి జరుగును. మార్పిడి చేయుచున్న గ్రహము సూచించు వ్యక్తియొక్క సహాయముద్వారా ప్రశ్నకు సంబంధించు ఫలితము పొంద బడును. ఆ విధంగా వివాహానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలో ఏడవ ఇంటి అధిపతియొక్క కాంతిని బుధుడు లగ్నాధిపతికి మార్పిడి చేయుచున్నచో, అది అనుకూల దృష్టి అయితే, మార్పిడి చేస్తున్న గ్రహం సూచించు వ్యక్తి ద్వారా అనుకూల ఫలితములు కల్గును. దృష్టిగానీ అనుకూలముకానిది అయితే (పాపదృష్టి అయితే) కాంతి మార్పిడి చేస్తున్న గ్రహము సూచించి వ్యక్తి ద్వారా అప్పుడు అపజయము, అసంతృప్తికల్గును.

జాతకచక్రంలో మాదిరిగానే ప్రశ్న జ్యోతిషంలోకూడా సమయ నిర్ధారణ తరచూ చాలాకష్టతరమైనదే అవుతుంది. ఒక ప్రశ్నయొక్క అతి ముఖ్యమైన అంశము ఆ ఫలితం ఎప్పుడు కులుగుతంది అన్నదే. ప్రశ్న జ్యోతిష గ్రంథాలలో సూత్రాలు ఈయబడ్డాయి అన్నది నిస్సందేహమే అయినా, వాటిలో చాలావరకూ పూర్తిగా నమ్మదగినవిగా గుర్తించబడలేదు. ప్రశ్నయొక్క స్వభావాన్ని అనుసరించి ప్రతి ప్రశ్నకు పరిశీలించబడాలని నేను అనుకుంటున్నాను. సంతానం కలగటం గురించి ఒక ప్రశ్న వేయబడిందను కోండి. ఆ స్త్రీ పూర్ణ గర్భవతి అవుతుండగా ప్రశ్న సమయానికి కారకునికి, లగ్నాధిపతికి 2 డిగ్రీల దూరం వుందనుకోండి. అలాంటప్పుడు మనం సునాయాసంగా ప్రసవం రెండు వారాలలోగా జరుగుతుందని చెప్పతూ గోచారంబట్టి సరియగు తేదీని నిర్ణయించవచ్చును. వివాహానికి సంబంధించి చిన ప్రశ్నలో అదేదూరం (యుతి లేక అనుకూలదృష్టి) కారకుల మధ్య గమనిస్తే కారకుడు వున్న చర, స్థిర, ద్విస్వభావ రాశినిబట్టి నిర్ధారించాలి. క్రిష్టియం అను ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్రంథరిత్యా లగ్నమునకు, కారకునికి మధ్య గల నక్షత్రముల సంఖ్యకు సమానమగు దినములు, అది స్థిరరాశి అయితే, పరిగణించబడాలి. లగ్నం ద్విస్వభావరాశి అయితే పైన వచ్చిన సంఖ్యకు రెండు రెట్లుగాను, లగ్నం చరరాశి అయితే పైన వచ్చిన సంఖ్యకు మూడు రెట్లుగాను సమాధానం భావించాలి.

అదే గ్రంథములో ఈయబడిన వేరొక విధానము ఈ విధంగా వుంది; లగ్నమునకు, కారకుడు గల ఇంటికి మధ్యగల రాశులను 12వే హెచ్చవేయ వలెను. అటువంటి గుణకార లబ్ధము అన్నిరోజులు, మాసములు, లేక సంవత్సరములుగా లబ్ధము క్రమంగా చర, ద్విస్వభావ, స్థిర రాశి అయితే సూచించబడుతుంది. పైన తెల్పిన రెండు పద్ధతులుకూడా అంత సంతృప్తి కరమైన పద్ధతులుగా కన్పించలేదు.

ఇంకొంచెం సంతృప్తికరమైన పద్ధతిగా, లగ్నాధిపతికి, కారకునికి మధ్యగల దృష్టికి చెందు డిగ్రీలను అన్ని రోజులుగా చరరాశి అయితే, అన్ని వారాలుగా ద్విస్వభావ రాశి అయితే, అన్ని మాసాలుగా స్థిరరాశి అయితే పరిగణించటం, తీసుకొనబడింది.

గణనీయమైన జయమునిచ్చు మరియొక పద్ధతి ప్రశ్న చక్రమును వార్షఫల చక్రముగా భావించి, వార్ష ఫలదశలను గణనచేసి ఫలిత సమయ మును నిర్ధారించటం. అయితే ఈ పద్ధతిలో గల ఒకలోటు ఏమిటంటే సమయం మొత్తం 12 మాసాలకు పరిమితం చేయాలి. ఈ పుస్తకంలో ఈయబడిన వాస్తవ ఆచరణీయ ఉదాహరణ సమక్షంలో

పాఠకుడు తనకు బాగున్నదను పద్ధతిని స్వీకరించటం మంచిపని అవుతుంది. సంఘటన జరుగు సమయాన్ని ఖచ్చితంగా నిర్ధారించటం సాధారణంగా కష్టతరమౌ తుంది. కానీ జ్యోతిష విద్యార్థి సాధన ద్వారా సహజంగానే ఏ పద్ధతినకు అనుసరణీయమో, తెలుసుకొనగల్గి సాధారణంగా అతను జయంసాధిస్తాడు.

ప్రశ్నవేసిన సమయంనందే ఫలిత విత్తనాలు నాటబడినవిగా ప్రతిపా దించే ముందుగా సూచించు ఒకపద్ధతిగా ప్రశ్న జ్యోతిషం గుర్తింపు కల్గి వుంది. ప్రశ్నచక్రమును జ్యోతిషుడు వివరించే సమయంలో ఘనమైన దైవికశక్తియొక్క ప్రేరణలచే అతడు సహాయం పొందగల్గివుండాలి.

ఈ విధమైన జ్యోతిష విభాగమును సాధనచేయు జ్యోతిషుడు నిర్దేశిత నైతిక బాధ్యతలను కలిగివుండాలి. ఉదాహరణకు అనారోగ్యముతో వున్న తండ్రి మరణము గురించి ఒక ప్రశ్న వేయబడితే సమాధానం వెనువెంటనే ఈయకూడదు. మొట్టమొదటగా జ్యోతిషుడు చక్రము ద్వారా పుచ్చకుని ఉద్దేశమ ప్రేమాభిమానాలతో ప్రశ్నవేయబడినదా లేక తండ్రి ఆస్తిని కాజేయు పాపపుటాలోచనలతో వేయబడినదా అనుదానిని గ్రహించాలి. అదేవిధంగా భార్యయొక్క లేదా భర్తయొక్క ప్రవర్తనకు సంబంధించిన ప్రశ్నలకు, పుచ్చ కుని ఉద్దేశములు అనుమానస్పదములైతే, సమాధానము చెప్పరాదు. ఆవిధంగా జ్యోతిష విద్యార్థికి సమాజపరంగా కొన్ని నిర్దేశిత నైతిక బాధ్యతలు వున్నాయి. ఇతరులకు అవకాశము చేయుటకొరకు లేదా భయము, నొప్పి, బాధలను కల్పించుటకు అతని కళ ఉపయోగింపబడరాదు.

ప్రశ్న జ్యోతిషమును ఆరంభించిన వాడు ప్రశ్న చక్రమును వివరించ టంలో చాలా జాగ్రత్తవహించాలి.

విధేయతగల నా పరిధిలో ప్రశ్నతంత్రను ఇంగ్లీషులో ఎంతగా వివ రించవచ్చునో అంతగా అనువదించుటకు నా శక్తి మేరకు నేను ప్రయత్నిం చాను. ఈ నా కృషిలో నేను ఎంతగా సఫలీకృతుడనయ్యానో చదవుకున్న ప్రజలు నిర్ణయించాలి. ఈ అనువాదాన్ని నా పాఠకుల చేతులలో వుంచుతూ ఏదైనా పొరపాట్లు దొర్లివుంటే నేను వారి దయను అర్థిస్తున్నాను.

నా పాఠకులకు జ్ఞానము కల్పించేదిగాను, ఉపయోగకరమైనదిగాను వుంటే, పారితోషికము పొందినట్లుగా నేను భావిస్తాను.

బెంగుళూరు

**బెంగుళూరు వెంకటరామన్**

తేది : 8-8-1969

ఓం  
శ్రీరస్తు  
శ్రీ పరశరాయనమః

**అధ్యాయం - 1**

**ప్రశ్నశాస్త్ర ఉపయోగములు**

దైవజ్ఞస్య హిదైవేన సదసత్పుల వాంఛయా |

అవశ్యం గోచరే మర్త్యః సర్వః సముపనీయతే ||

1

అశ్రౌషీశ్చ పురా విష్ణోర్జ్ఞానార్థే సముపస్థితః|

వచనం లోకనాథోఽపి బ్రహ్మ ప్రశ్నాది నిర్ణయం ||

2

శ్లోకము 1,2, : జ్యోతిషుల అభిప్రాయము ప్రకారము మానవులంతా (దైవ) ప్రేరణచే తమజీవిత వర్తమానమందలి మంచి చెడులను గురించి తెలుసుకొనుటకు ఆశింతురు. ఒకానొకప్పుడు, సృష్టికర్త బ్రహ్మకూడా ప్రశ్న (జ్యోతిష) శాస్త్రము తెలిసి కొనుటకై విష్ణు భగవానుని దగ్గరకు వెళ్ళెను.

వివరణ : మొదటి రెండు శ్లోకములలో ప్రశ్నశాస్త్ర ప్రాముఖ్యత నొక్కి చెప్పబడింది. ప్రతివ్యక్తి దైవ ప్రేరణచే గానీ లేదా తన ఆత్మ ప్రబోధనచేగానీ తనయొక్క తక్షణ భవిష్యత్తును తెలుసుకొనుటకై ఒక జ్యోతిషుని సమీపించుట జరుగుతుంది. ఈసందర్భంలో “దైవం” అంటే ఒకఅదృశ్యశక్తిగా భావిస్తే సాధారణంగా (అది)వ్యక్తియొక్క గతమునందలి కర్మ అవుతుంది. వ్యక్తియొక్కగత కర్మల ఫలితంగా జ్యోతిషుని సంప్రదించాలనే ప్రేరణ కలుగు తుంది. వర్తమాన గ్రహస్థితి ననుసరించి ప్రశ్నశాస్త్రము భవిష్యత్తును తెలియజేస్తుంది.

**ప్రశ్న వేసే విధానం ఏమిటి ?**

తస్మాన్ప్రపఃకుసుమ రత్నాఫలాగ్రహస్తః ప్రాతః ప్రణమ పరయేదపి ప్రాజ్ఞుఖస్థః  
హోరాంగశాస్త్రకుశలాన్ హితకారిణశ్చ సంహృత్యదైవగణకాన్ సకృదేవ పృచ్ఛేత్||3

శ్లోకం 3: ఇంపైన స్వభావము కల్గిన, పాండిత్యము కల్గిన జ్యోతిషుని వద్దకు ప్రభాత సమయములో పళ్ళు, పువ్వులు, ధనము తీసుకొని తూర్పు ముఖముగా సమీపించి, జ్యోతిషునికి నమస్కరించిన తరువాత అనుకూల ప్రవృత్తిగల ఒకే ఒక ప్రశ్నను వేయవలెను.

వివరణ : సాంప్రదాయ ప్రకారము పుచ్చకుడు (ప్రశ్నవేయువ్యక్తి) సామాన్యుడైనా లేక యువరాజు అయినా జ్యోతిషునికి ప్రశ్నవేయు సమయంలో ఒకనిర్దేశిత విధానం అనుసరించవలసి వుంది. సంప్రదించటానికి ప్రభాతసమయం సరియైనదిగా భావించ బడింది. పువ్వులు, ఫల ములు మొదలైనవి శుభత్వాన్ని సూచిస్తాయి. జ్యోతిషుడు అనగా దైవజ్ఞుడు లేక దేవునియొక్క ఉద్దేశ్యము (చిక్కువ్రాతను) విడదీసి చదవుగల్గిన వానిగా భావించాలి. అందువలన జ్యోతిషునివద్దకు వినయ విధేయతలతో భక్తిప్రపత్తులతో సమీపించాలి. “ఇంపైనస్వభావం”కల్గిన జ్యోతిషుడు మాత్రమే సంప్రదించడానికి అర్హుడు. పైన తెల్పిన మూడు శ్లోకములు వరాహ మిహిరునికి అన్వయిస్తాయి.

**నిజమైన జ్యోతిషుడు**

శ్లో|| దశభేదం గ్రహగణితం జాతక మవలోక్య నిరవశేషమపి |  
యః కథయతి శుమశుభం తస్య న మిద్యా భవేద్వాణీ ||

4

శ్లోకము 4: దశవిధములైన గ్రహస్ఫుటాదులను గణనచేయటంలో మంచి సామర్థ్యం కల్గిన, జ్యోతిషవిద్యయందు ప్రావీణ్యత కల్గినవ్యక్తి (జ్యోతి ష్టుని) జోస్యములు తప్పవు.

**వివరణ :** గ్రహస్ఫుటమును గణనచేయు వివిధ ఖగోళ పద్ధతులను వివరించ వలసిన అవసరంలేదు. ఎందుకంటే ఈ రోజుల్లో రాశిచక్రములు ఇత్యాదులు పంచాంగములను అనుసరించిగానీ లేదా నవీన ఎఫిమరైడులను అనుసరించిగానీ వేయబడుతున్నాయి. పై శ్లోకము “బృహత్ జాతకం” గ్రంథవ్యాఖ్యాత అయిన ఉత్పలునికి ఉద్దేశింపబడినది అందు వలన పైన శ్లోకములో వాడబడిన “జాతక” అనుపదమును కొందరు “బృహత్ జాతకము” నందు ప్రావీణ్యతగా భావిస్తున్నారు.

**శ్లో॥** సమరసారే - వినయావసతాయ దీయమానా ।

ప్రభవేత్పలతేవ సత్పలాయేతి ॥

5

శ్లోకం 5: పాండిత్యము, కృషి, అణుకువ కల్గినవారి చేతులద్వారా మాత్రమే జయప్రద మైన ఫలితములు కల్గుటకు అవకాశం ఉంది.

**వివరణ :** జాతకార్థవం గ్రంథం ఈవిధంగా చెబుతున్నది. “భగవంతు డైన మహేశ్వ రుని స్వంత వాక్యాలలో నీచులకు, గర్విష్టులకు, నాస్తికులకు, ఉగ్రమైనస్వభావము గలవారికి, యోగ్యులుకానివారికి జోస్యము (చెప్పుటకు) ఈయరాదు.

**వృచ్చకుని (లక్షణముల) గురించి**

**శ్లో॥** ఋజరయమన్యజుర్వాఽయం ప్రష్టాపూర్వ పరరీక్ష్యలగ్నబలాత్ ।

గణకేన ఫలం వాచ్యం దైవం తచ్చిత్త గతం స్ఫురతి ॥

1

శ్లోకము 1: ప్రశ్నను వృచ్చకుడు మనస్ఫూర్తిగా వేయుచున్నాడూ లేదా అనువిషయమును లగ్నముయొక్క బలముననుసరించి గ్రహించవలెను. అప్పుడు మాత్రమే జ్యోతిషుడు ప్రశ్నయొక్క మంచిచెడులను పరిశీలించవలెను. అతని జోస్యము ఆ విధంగా ప్రేరణ పొందుతుంది.

**శ్లో॥** లగ్నస్థే శశిని, శనా, కేంద్రస్థే జ్ఞే దినేశ రశ్మిగతే ।

భౌమజ్ఞయోః సమదృశా లగ్నగ చంద్రైః సృజుః ప్రషాః ॥

2

లగ్నే శుభగ్రహయుతే సరళః క్యూరాన్వితే భవవేత్తుటిలః ।

లగ్నే స్థే సౌమ్యదృశా విధుగురు దృష్ట్యా చ సరళోయమ్ ॥

3

యది గురు బుధయోరేకః పశ్యత్యస్తాధి పంచరిపుదృష్ట్యా ।

తత్తుటిలః ప్రష్ట్యా ఖల్వనయోరేకస్తయోః సాధుః ॥

4

శ్లోకము 2 నుండి 4 : 1. చంద్రుడు లగ్నమునందు, శని కేంద్రము నందు వుండగా బుధుడు అస్తంగత్వముచెందినచో 2. లగ్నమునందుగల చంద్రుని కుజ, బుధులు వీక్షించు చున్నచో 3. లగ్నము నందు ఒక పాపి వున్నచో 4. ఏడవయింటి అధిపతిని గురుడుగానీ, బుధుడుగానీ అనుకూల వీక్షణము కల్గించినచో ఈ సందర్భముల యందు వృచ్చకుని ఉద్దేశ్యము నిష్ఫలమైనది కానేరదు. 1. లగ్నమునందు ఒక శుభుడు వున్నచో 2. గురునితో పాటు కుజుడుగానీ పూర్ణచంద్రుడుగానీ లగ్నమును వీక్షించుచున్నచో 3 ఏడవయింటి అధిపతిని గురుడుగానీ లేక బుధుడుగానీ అనుకూల వీక్షణమును కల్గించుచున్నచో, వృచ్చకుని ఉద్దేశ్యము నిష్ఫలమైన నది అగును.

**వివరణ :** పైన తెల్పిన సమ్మేళనములు సులభతరమైనవి. కావున ఏ విధమైన వివరణ అవసరములేదు. కొంతమంది వ్యక్తులు పరిహాసమునకుగానీ జ్యోతిషుని పరీక్షించుటకు

గానీ ప్రశ్నలు వేయుటచే వారి ఉద్దేశ్యములు కపటమైనవిగా జ్యోతిషులు తప్పనిసరిగా గ్రహించాలి. జ్యోతిషుడు (ప్రశ్న) చక్రం పరిశీలించటంద్వారా వృచ్చకుడు నిష్ఫలటికాడు అని గ్రహిస్తే వివిధమైన జోస్యము చెప్పుటకైనా నిరాకరించాలి. ఎలాంటి పరీక్షించే ప్రశ్నలను అంగీ కరించరాదు.

తాజకసిద్ధాంతరీత్యా సూర్యునికి 14 డిగ్రీల దూరం లోపుగాగల బుధుడు అస్తంగ త్వము చెందును. నాల్గవశ్లోకంలో చెప్పబడిన అనుకూల, అనుకూల వీక్షణలంటే క్రమంగా పరస్పర కేంద్రస్థితి, పరస్పర కోణస్థితులవుతాయి. ఏడవయింటి అధిపతికి గురుడు కేంద్రస్థితిలో వున్నట్లుంటే అనుకూల వీక్షణమవుతుంది.

**ఒకటికంటే హెచ్చు ప్రశ్నలకు జవాబుచెప్పటం**

**శ్లో॥** ఆదిమం లగ్నతో జ్ఞానం చంద్రస్థానా ద్వితీయకమ్ ।

సూర్యస్థానా త్ప్రతీయం స్యాత్పుర్యం జేవగృహోద్భవేత్ ॥

5

బుధ ఋగ్యోర్భులీయః స్యాత్తద్భవోత్ పంచమం పునః ।

సమ్యగ్విచార్య లగ్నం బ్రూయాత్ప్రశ్నం సకృద్వధాశాస్త్రమ్ ।

6

య స్వేకం బ్రూతేసౌతస్య నమిథ్యా భవేద్వాణి ॥

శ్లోకము 5 మరియు 6 : ఒకటవ ప్రశ్నను లగ్నం నుండి పరిశీలించాలి. రెండవది చంద్రుని నుండి, మూడవది రవి నుండి, నాల్గవది గురుని నుండి, అయిదవ ప్రశ్నను బుధ, శుక్రలిద్దరిలో బలవత్తర గ్రహమునుండి పరిశీలించాలి.

లగ్నమును సరిగ్గా అంచనా వేయటం ద్వారా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాలి అన్నది జ్యోతిష శాస్త్రము యొక్క సాధికార వచనము. ఒక్క ప్రశ్నకు మాత్రమే జవాబు చెప్పబడినచో జోస్యము తప్పు అవబోదు.

**వివరణ :** జోస్యము సరికావాలంటే ఒక్కప్రశ్నను మాత్రమే పరిగణించాలి అన్నది గ్రంథకర్త యొక్క అభిప్రాయంగా కనిపిస్తుంది. ఒకే సమ యంలో వరుసగా ఎప్పుడైనా ప్రశ్నలు వేయబడితే, అప్పుడు సమాధానాలు ఈవిధంగా చెప్పాలివుంటుంది.

ఒకటవ ప్రశ్న : లగ్నము

రెండవ ప్రశ్న : చంద్రుడువున్న రాశి నుండి

మూడవ ప్రశ్న : రవి వున్న రాశినుండి

నాల్గవ ప్రశ్న : గురుడువున్న రాశినుండి

ఐదవ ప్రశ్న : బుధుడుగానీ లేక శుక్రుడుగానీ వున్న రాశి నుండి

అయిదవ ప్రశ్న విషయంలో బుధ, శుక్రలిద్దరిలో ఏ గ్రహము బలమైనది అయితే అట్టి గ్రహము వున్నరాశిని పరిగణించాలి.

ప్రశ్నచక్రము నుండి ఒక్క ప్రశ్నకు మాత్రమే సమాధానం చెప్పాలి అన్నదానికి ఆధారంగా నీలకంఠుడు “ప్రశ్న చింతామణి”ని ఉదహరించాడు. గణిత భాగమంతా పూర్తిచేసిన తరువాత ఒక్కప్రశ్నకు మాత్రమే జవాబు చెప్పవలెనని ప్రశ్నచింతామణి నందు చెప్పబడినది.

**గ్రహ అవస్థలు**

**శ్లో॥** దీప్తాద్యం దశభేదం చ గ్రహాణాం భాంశజం ఫలం ।

విచార్య ప్రవదేద్యస్త తస్యోక్తం నాన్యథా భవేత్ ॥

7



శ్లోకము 7 : దీప్తమొదలగు పదిగ్రహ అవస్థలను పరిశీలించటం ద్వారా (జ్యోతిష్యుడు) ఫలితాలను చెప్పాలి. అటువంటి జ్యోస్యం తప్పుఅవదు.

**వివరణ :** పదిఅవస్థలవివరములు : 1. దీప్త-ఉచ్చ 2. దీన-నీచ 3. ముదిత మిత్రక్షేత్రము

- 4. స్వస్థ - స్వక్షేత్రము 5. సుప్త - శత్రుక్షేత్రము 6. నిపీడిత గ్రహయుద్ధములో పరాజిత
- 7. ముషిత-అస్యంగత్వము 8. పరిహీన-నీచవైపు ఆవరోహణక్రమము 9. సువీర్యగ్రహము-ఉచ్చవైపు ఆరోహణము గ్రహము 10. అతివీర్యహెచ్చు శుభవర్ణలు గల గ్రహము.

**అవస్థల ఫలితములు**

- శ్లో|| దీప్తే సిద్ధిశ్చ కార్యాణాం దీనే దుఃఖ సమాగమః|  
స్వస్థే కీర్తిస్తథా లక్ష్మీరానందో ముదితే మహాన్ || **8**
- సుప్తే రిపుభయం దుఃఖం ధనహానిర్నిపీడితే |  
ముషితే పరిహీనేచ కార్యనాశోఽర్థ సంక్షయః|| **9**
- గజాశ్చ కనకావాప్తిః సువీర్యే రత్న సంపదః|  
అధివీర్యే రాజ్యలభి గ్రహైర్వితార్థ సంగమః|| **10**

ప్రశ్నచక్రమునందలి వివిధ అవస్థలకు చెందు గ్రహములు ఈ విధమైన ఫలితము లనిస్తాయి.

దీప్తి, కార్యజయము, దీన-దుఃఖము, స్వస్థ-కీర్తి, ముదిత, సంపద, సంతోషము, సుప్త-దుఃఖము, శత్రుభయము, నిపీడిత-ధన నష్టము, ముషిత, పరిహీన-అపజయము, ధననష్టము, సువీర్య-వాహన, సువర్ణలభి, అతివీర్య-రాజకీయ విజయము, విలువైన పరిచయ సంబంధాలు.

**వివరణ :** పైన తెల్పిన శ్లోకములలో వివిధ అవస్థలకు గురి అయిన గ్రహముల ఫలితములు ఈయబడినవి. అనువాదములో ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణమైన విషయ ములు గైకొనబడ్డాయి. ఉదాహరణకు సువీర్య అవస్థకు చెందుగ్రహము ఎనుగులను, గుఱ్ఱములను, బంగారమును ఒనంగును. అనువాదములో “వాహనము”అను ఈ కాలము నకుచెందు విధముగా వాడబడినవి. ఈ రోజుల్లో గమనమునకు ఎనుగులు, గుఱ్ఱములు వాడబడుట అరుదుగా జరుగుతుంది. పైన చెప్పిన ఫలితములను గ్రహ ములు సందర్భాను సారముగా యిస్తాయి. ఉదాహరణకు వ్యాధికి సంబంధించు ప్రశ్నయందు సంబంధిత గ్రహము సువీర్యవస్థనందున్నచో సువర్ణలభి అని చెప్పకూడదు. ప్రశ్నను అనుసరించి అన్వయింపు జరుగవలెను.

**గ్రహ సంజ్ఞలు**

- శ్లో|| పూర్వం సత్వం నృపస్తాతః క్షతం గ్రీష్మోరుణశ్చలః|  
మధుద్భక్ పైతికోధాతుః శూరః సూక్ష్మకవోరవిః|| **11**
- శ్లోకం11 : తూర్పు, సత్వగుణము, రాజయోగ్యత, తండ్రి క్షత్రియ కులం వేడి, రక్త వర్ణము, అస్థిర స్వభావము, తేనె రంగు కళ్ళు, కఫము, లోహములు, ధైర్యము, పలుచని జుత్తులను రవి సూచించును.
- శ్లో|| కఫీ వర్షాం మృదుర్మాతా పయో గౌరశ్చ సాత్వికః|  
జీవో వశ్యశ్చరో వృత్తే మారుతాంశో విదుః సుదృక్ || **12**

శ్లోకం 12 : కఫము, వర్షముతువు, మృదుత్వము, తల్లి,పాల తెలుపు వర్ణము, సాత్వికగుణము, ప్రాణులు, వైశ్యకులము, వేగము, వృత్తాకారము, గాలి, అందమైన కళ్ళు వీటిని చంద్రుడు సూచించును.

శ్లో|| గ్రీష్మః క్షత్రతమో రక్తో యామ్యః సేనా గ్రణీశ్వరః|  
యువా ధాతుశ్చ పింగాక్షః క్రూరః పిత్రం శిఖీ కుజః|| **13**

శ్లోకం 13 : గ్రీష్ముతువు (జూన్, జూలై) క్షత్రియ కులము, రక్త వర్ణము, దక్షిణదిక్కు, సేనాధిపతి, అస్థిరత్వము, యవ్వనము ధాతువులు, తెల్లనికళ్ళు, క్రూరత్వము, పితృతత్వము, శిఖిని కల్గియుండుట, వీటిని కుజుడు సూచించును.

శ్లో|| శరదిశో హరిర్ద్విష్టః షండోములం కుమారకః|  
లిపిశ్చ ఉత్తరేశ్చ శూద్రః సౌమ్యస్త్రీ ధాతుకః|| **14**

శ్లోకం 14 : శరదృతువు (అక్టోబరు, నవంబరు) నీలివర్ణము, పొడుగు శరీరము, నపుంసకత్వము, లోహములు, వారసుడు, రచనాపటిమ, ఉత్తర దిశ, శూద్రకులము, వాతపితృకఫమిశ్రమములను బుధుడు సూచించును.

శ్లో|| సత్వం విత్తో హిమః శ్లేష్మా దీర్ఘమంత్రీ ద్విజో నరః|  
మధ్యేశాని కఫీ జీవో మధుపింగళ ధృక్ తథా|| **15**

శ్లోకం15 : సత్వగుణము, ధనము, జలుబు, కఫప్రవృత్తి, పొడుగు శరీరము, ప్రధానమంత్రి, బ్రాహ్మణులు, పురుషులు, మధ్యాహ్నము, ఈశా న్యము తేనె వర్ణకన్నులను గురుడు సూచించును.

శ్లో|| శుక్ర శాంతో దివ్యజో నారీ వశ్యో మంత్రి చరః సితః|  
ఆగ్నేయో దిక్పశ్చాల్యః కుటిలా సిత మూర్ధజః|| **16**

శ్లోకం 16 : శాంతి, బ్రాహ్మణులు, స్త్రీలు, సేవకులు, ప్రధానమంత్రి, అస్థిరత్వము, తెలుపురంగు, ఆగ్నేయము, కఫప్రవృత్తి, పులుపు, ఉంగరాల జుత్తు, వీటిని శుక్రుడు సూచించును.

శ్లో|| కృష్ణస్తమః కృశోవృద్ధః షండో మూలాన్త్యజ్యాలసం |  
శిశిరః పవనః క్రూరః పశ్చియో వాతులః శనిః|| **17**

శ్లోకం 17 : నలుపురంగు, పాపప్రవృత్తి, బలహీనత, వృద్ధాప్యము, నపుంసకత్వము, ఖనిజములు, అంటరానివారు, అశ్రద్ధ, శిశిర ఋతువు (మార్చి-ఏప్రియల్) వాయువు, క్రూరత్వము, పడమరదిశ, వాత ప్రవృత్తి వీటిని శని సూచించును.

శ్లో|| రాహుర్ధాతుః శిఖీమూలం శేషమన్యచ్చ మందవత్ |  
చింతనీయం విలగ్నే జ్ఞాత్ కేంద్ర గాద్వా బలాధికాత్ || **18**

శ్లోకం 18 : ధాతువులు, జుత్తుముడి, కూరగాయలు, శని సూచించు సంఘటనలను రాహువు సూచించును. బుధుని నుండిగానీ లేక లగ్నము నుండిగానీ కేంద్రమునందుగల రాహువు బలవంతుడు.

**వివరణ :** ఇక్కడ ఇవ్వబడిన కారకత్వములు చాలావరకు సకల గ్రాహుల మైనవే. దొంగతనము, వృత్తి, పారిపోయిన వ్యక్తులు, వ్యాధి మొదలగువానికి సంబంధించిన అనేకరకములైన ప్రశ్నలకు సమాధానము యివ్వటానికి ఇవి చాల ఉపయోగకరమైనవి. ప్రాచీన జ్యోతిష గ్రంథాలయందు గ్రహములకు ప్రత్యేకింపబడిన కారకత్వములను పరిగణించుట కూడా శ్రేయస్కరము.

పైన తెల్పబడిన సంపూర్ణకరమైన కారకత్వములకు అనుసంధానముగా ఈ క్రింది కారకత్వములను కూడా గుర్తించవచ్చును.

**రవి :** భవంతులు, గొప్పవంశము (ప్రభువు)లకు చెందిన, కంసాలి కులపువారు, ఔషధములు, కంటికి మరియు గుండెకు సంబంధించు వ్యాధులు, గర్భము, స్వతంత్ర ప్రవృత్తి, మానవత, పిత్రాశ్రితమైన ఆస్తి.

**చంద్ర :** వ్యవసాయము, ముత్యములు, స్త్రీలు, కళ్ళు, రాజత్వము, నావికులు, జలసంబంధమైన మొక్కలు, స్త్రీలవ్యాధులు, వాతరోగము, వ్యాధి గ్రస్తమైన మానసిక స్థితి, కురుపులు.

**కుజ :** నిప్పు, యిండ్లు మొదలగునవి తగులబడుట, కామప్రేరణము, దెబ్బలాడుతత్వము, ఆపదలు, గొప్పలు చెప్పుకొనుట, తగవులు, క్రూరమైన పనులు, అధికారులపై తిరుగుబాటు, దుడుకుతనము, దొంగతనము, హింస, ధైర్యము శస్త్రవైద్యము, వైద్యులు, క్షురకులు, రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులు సైన్యము, తీవ్రమైన జ్వరములు, గాట్లు గాయములు, రక్తసంబంధ వ్యాధులు, శస్త్రచికిత్సలు, కురుపులు, రాచపుండ్లు, భగంధర వ్యాధి(పిస్టులా) మూల శంకవ్యాధి, మూత్రపిండములందుగానీ మూత్రాశయమునందుగానీ రాళ్ళు మొదలగునవి.

**బుధ :** వ్రాత, గణితం, కవులు, వాస్తుశాస్త్రము, నపుంసకత్వం, గణకులు (ఎకౌంటెంట్లు) చావు పుట్టుకలు మొదలైన విషయములకు భీమాలకు సంబంధించిన లెక్కలను వ్రాయు లేఖకారులు, వ్యాపారస్తులు, వ్యాపారజ్ఞానము, చాడీలు చెప్పువాడు, పరువుపోయేడు అపనిందలు (స్కెండలు) సమాచారములు పంపుట, నరముల వ్యాధులు, వెణ్ణిలేక జడ్డి, వారాపత్రికలు, రాయబారులు, గుమాస్తాలు, జ్యోతిషులు, వాతరోగము, మెదడు వ్యాధులు, జ్ఞాపకశక్తిలోటు, మూగతనము.

**గురు :** బ్రాహ్మణులు, వేదపండితులు, మతగురువులు, పిల్లలు, దాతృత్వము, వైకములేకుండుట, న్యాయమూర్తులు, మంత్రులు, మతాధి పతులు, సంస్థ, కాలేయవ్యాధులు, మధుమేహము, కడుపులో వాయువు అధికమగుట, గుండె కొట్టుకొనుట.

**శుక్ర :** కాంతి, సత్రువర్తనము, కళాకారులు, సంగీతము, నాట్యము, ప్రేమ, నాగరికులలో వాడుక, శుభ్రత, అనురాగము, నీతి, దుర్గణము, కామపరపుశయ్యా సౌఖ్యము, హోటళ్ళు, మద్యం, సంగీతకళాకారుల, గుడ్డల మీదబూటా వేయుపని (ఎంబ్రాయిడరీ), భార్య, పరిమళ ద్రవ్యములు, పశువుల కాపరులు, సౌందర్యమును తీర్చిదిద్దు దుకాణములు, సుఖ వ్యాధులు, మర్మాంగములు, హెర్నియావ్యాధి.

**శని :** కూలిపని, ఇటుకపని, తాపీపని, ఆటంకము, మితభాషిత్వం, జుత్తు, ముష్టిఅడుగుకొనుట, గనులు త్రవ్వవారు, కళాయి, పూతగాళ్ళు, కార్మికులు గొణ్ణెలకాపరులు, క్షయరోగము, పచ్చకామెరలు, రక్తమూలవ్యాధి మరుగుపెరడులు, మరుగుదొడ్లు, మురికినీళ్లకాలువ, మురికి నారబట్ట.

**రాహు :** శనిని పోలియుండును.

**కేతు :** కుజుని పోలియుండును.

**వివిధ ఇండ్లుచే (భావములచే) కల్లు సంఘటనలు**

సౌఖ్యమాయుర్వయో జాతి రారోగ్యం లక్షనం గుణమ్ ।

క్షేశాకృతీ రూపవర్ణోస్తనోశ్చింత్యా విచక్షణైః॥ **19**

శ్లోకం 19 : సుఖసంతోషములు, ఆయుర్దాయము, వయసు, కులము, ఆరోగ్యము, స్వభావము, ప్రవృత్తి, దుఃఖము, ఆకృతి, రంగు అనునది ఒకటవ యింటివలన తెలియును.

ముక్తాఫలంచ మాణిక్యమ్, రత్నధాతు ధనాంబరమ్ ।

హయకార్యధ్వ విజాఙనం విత్తస్థానా ద్విలోకయేత్ ॥ **20**

శ్లోకం 20 : ముత్యములు, విలువైన రాళ్ళు, ఖనిజములు, ధనము, దుస్తులు, గుఱ్ఱములకు సంబంధించుపని, రోడ్లు మొదలగునవి రెండవ యిల్లు సూచించును.

భగినీత్రుతభృత్యానాం దాసకర్మకృతామపి ।

కుర్వీత వీక్షణమ్ విద్వాన్ సమ్యగ్గుశ్చి కృవేశృతః॥ **21**

శ్లోకం 21 : అక్క చెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ములు, సేవకులు, తక్కువ రకపు పనులు చేయువారలను మూడవ యిల్లు సూచించును.

వాటికాఖలకి క్షేత్ర మహాషధి నిధీనపి ।

వివరాదిప్రవేశం చ పశ్యేత్సాతాలతో బుధః॥ **22**

శ్లోకం 22 : మొక్కలనాటు భూమిలో కొంతప్రదేశము, కాయగూరలు పండించు స్థలములు, ప్రత్యేక ఔషధములు, నిధినిక్షేపములు, పగుళ్ళువీటిని నాల్గవయిల్లు సూచించును.

గర్భాపత్యవివేయానాం మంత్ర సంధానం యోరపి । విద్యాబుద్ధి ప్రబంధానాం సుతస్థానే వినిర్ణయః॥ **23**

శ్లోకం 23 : గర్భము, సంతానము సంచారములు, ఉచ్చారణలు, మంత్రములు, పంచాయతి, నేర్పుకొనుట తెలివితేటలు, ప్రసంగములను అయిదవ యిల్లు సూచించును.

చారభీరిపుసంగ్రామ ఖరోష్ట్ర క్రూర కర్యాణామ్ ।

మాతులాంతక భృత్యానాం రిపుస్థానా ద్వినిర్ణయః॥ **24**

శ్లోకం 24 : చోరుల వలన భయము, శత్రువులు, పోట్లాట, గాడిదలు, దుర్మార్గపు పనులు, మేనమామ, భయము, ఆటంకము, సేవకులను ఆరవ యిల్లు సూచించును.

వాణిజ్యం వ్యవహారం చ వివిధంచ సమంపరైః

గమాగమ కళిత్రాణి పశ్యేత్సాఙ్గా కళిత్రతః॥ **25**

శ్లోకం 25 : వాణిజ్యం, వ్యాపారలావాదేవీలు, తగవులు, ప్రయాణ ములు భార్యలేక భర్త ఈ విషయములు ఏడవ యింటి నుండి గ్రహించ వలెను.

సద్యుత్తారే ధ్వవైషయ్యే దుర్గే శాతవ సంకటే ।

సష్టే దృష్టే రణే వ్యాధౌ చిద్రే చిద్రం నిరీక్షయేత్ ॥ **26**

శ్లోకం 26 : నదులను దాటుట, మార్గమధ్యములో అనారోగ్యము, కొండలు, శత్రుభయము, సంపదనష్టము, చెడుపనులు, యుద్ధములు, (గొడవలు) వ్యాధులు, రహస్యపు పనులు వీనిని ఎనిమిదవ యిల్లు సూచించును.

వాపీకూప తటాకాది ప్రసాదేవ గృహాణి చ ।

దీక్షాం యాత్రాం మరం ధర్మం ధర్మాన్ని శ్చిన్త్య కీర్తయేత్ ॥ **27**

శ్లోకం 27 : చెరువులు, నూతులు, సరస్సులు, జలాశయములు, దేవతలు, ప్రార్థనా స్థలములు, మరములు, ప్రాయశ్చిత్తము, తీర్థయాత్రలు, ధర్మములను తొమ్మిదవ యిల్లు సూచించును.

రాజ్యం ముద్రాం పరం పుణ్యం స్థానం తాతం ప్రయోజనమ్ |

వృష్ట్యాది వ్యోమ వృత్తాంతం వ్యోమస్థానా నిరీక్షయేత్ || **28**

శ్లోకం 28 : ప్రభుత్వము, అధికారము, యోగ్యతతో కూడిన పనులు నీతి, స్థితి, తండ్రి, ముఖ్య విషయములు, వర్షపాతము, ఖగోళదృగ్విషయము లను పదవ యిల్లు సూచించును.

గజాశ్వయాన వస్త్రాణి సస్య కాంచన కన్యకాః |

విద్యాన్ విద్యార్థ యోర్లాభం లక్షయే ల్లాభలగ్నతః || **29**

శ్లోకం 29 : ఏనుగులు, అశ్వారోహణము, దుస్తులు, ప్రధాన ఆహారము బంగారము, కుమార్తె, సంపద లాభములను పదకొండవ యిల్లు సూచించును.

త్యాగ భోగ వివాదేషు దానేష్టకృషి కర్మసు |

వ్యవస్థానేషు సర్వేషు విద్ధి విద్యద్వ్యయం వ్యయాత్ || **30**

శ్లోకం 30 : పరిత్యాగము, సుఖానుభవము, తగవులు, దాతృత్వ, వ్యవసాయము, సంస్థకు చెందు ఖర్చులను పన్నెండవ యిల్లు సూచించును.

**వివరణ :** పైన తెల్పబడిన కారకత్వములు పరాశర మహర్షి ప్రణీత గ్రంథములందు సూచించబడి గ్రహముల కారకత్వములతో ఎక్కువగా విభేదించవు. తొమ్మిదవ యిల్లు తండ్రిని సూచించును. కానీ పైన తెల్పిన 28వ శ్లోకమురీత్యా పదవ యిల్లు తండ్రిని సూచించుచున్నది. సత్యాచార్య విరచితమైన “ధృవనాడి” గ్రంథమునందు శ్రమించి వ్రాయబడిన కారకత్వ ముల పూర్తి జాబితా గమనించగలము. పాఠకులు అది చదివినచో ఉప యోగము పొందుదురు. సత్యాచార్య సూచించిన కారకత్వములు ప్రశ్నా శాస్త్రమునకు వర్తిస్తాయా అనువిషయం అనుభవ పూర్వకంగా మాత్రమే నిర్ణయించవలసి ఉంటుంది.

**అధ్యాయం - 2**

**భావప్రశ్న**

**సాధారణమైన అంచనా**

యోయో భావః స్వామి దృష్టో యుతోవా సౌమ్యైర్వా స్వాత్సత్సత్స్యాస్తి వృద్ధిః |

పాపైరేవం తస్య భావస్య హానిర్నిర్దేష్టవ్యా పృచ్ఛతో జన్మతోవా || **1**

శ్లోకం 1 : జాతకరీత్యాగానీ, ప్రశ్నరీత్యాగానీ ఏ ఏ భావములను శుభులుగానీ లేదా ఆయా భావాధిపతులుగానీ వీక్షించు చుండినా గానీ లేదా స్థితి చెందినా గానీ జరిగినచో అటువంటి భావములు చేతనత్వమును పొందును. పాపులు వుండినా లేదా చూచినా ఫలితములు విధ్వంసమగును.

**వివరణ :** ఇది అన్ని జ్యోతిష గ్రంథములందు వివరింపబడిన సాధారణ సూత్రము. ఈ క్రింద చేయబడిన మూడు సమ్మేళనములను ఒకటవ శ్లోకము స్పష్టము చేయుచున్నది.

1. భావాధిపతి భావమందుండినా, చూచినా భావము వృద్ధిచెందును.
2. ఒకశుభుడు భావమందుండినా, చూచినా భావము వృద్ధి చెందును.
3. పాపిచే స్థితిచెందియుండిగానీ, చూడబడినగానీ వున్నభావము వృద్ధి చెందదు.

పైనతెల్పిన శుభులు, పాపులు అని అంటే నైసర్గిక శుభులు, నైసర్గిక పాపులు అని అర్థము. లగ్నాధిపతియైన తక్షణము నైసర్గికపాపి అయినా సరే తన పాపత్వము కోల్పోవును.

సౌమ్యే విలగ్నే యది వా స్వవర్గే శీరోద్దయే సిద్ధిముపైతికార్యమ్ |

అతో విపర్యస్తమ సిద్ధి హేతుః కృచ్ఛేణ సంసిద్ధకరం విమిశ్రం || **2**

శ్లోకం 2 (ప్రశ్న) : లగ్నమునందు శుభులువుండినా, స్వవర్గులు లగ్నము నందుద యించినా లేక లగ్నము శీరోద్దయరాశి అయినా ప్రశ్న ఉద్దేశింప బడిన విషయము ఫలించును. లేనిచో ఉద్దేశ్యము నెరవేరదు. పై సమ్మేళన ములు మిశ్రమముగా వున్నచో మొదట ఆటంకములు ఏర్పడి చివరకు జయము కల్గును.

**వివరణ :** పైనతెల్పిన రెండు శ్లోకములు “షట్పంచశిక” నందలివి. ఈ క్రింద తెలియజేయబడిన సమ్మేళనములలో ఒకటి వున్నచో పుచ్చుకుని వుద్దేశ్యము నెరవేరును.

1. లగ్నము నందు శుభులు వుండుట.
2. లగ్న స్ఫుటము స్వలేక మిత్రవర్గులను కల్గియుండుట
3. లగ్నము శీరోద్దయరాశి అగుట.

లగ్నమునందు పాపులున్ననూ, లగ్నము పాపుల వర్గుల యందున్ననూ అపజయము కల్గును. శుభుల, పాపుల రెండింటి ప్రభావము కల్గినచో ప్రారంభ ఆటంకము కల్గి అంతిమ విజయం కల్గును.

మిధునము, సింహము, కన్య, తుల, వృశ్చికము, కుంభరాశులు శీరోద్దయరాశులు (శీర్షముతో ఉదయించునవి అని అర్థము) మిగిలిన రాశులను పుష్టోద్దయ రాశులు (లేక వెనుకభాగము నుండి ఉదయించునవి) అందురు.

**ఆశించిన ఉద్దేశ్యము నెరవేరుట**

లగ్నపతిర్వది లగ్నం కార్యాధిపతిశ్చ వీక్షతే కార్యం |

లగ్నాధీశః కార్య కార్యేశః పశ్యతి విలగ్నమ్ || **3**

లగ్నాధీశః కార్యేశం విలోకమేల్లగ్నవమ్ తుకార్యేశః |

శీతగు దృష్టో సత్యాం పరిపూర్ణా కార్య సంసిద్ధిః || **4**

శ్లోకం 3 మరియు 4 : ప్రశ్నయొక్క ఉద్దేశ్యము ఈ క్రింది సందర్భము లలో నెరవేరును. లగ్నాధిపతి లగ్నమును వీక్షించుట మరియు కారకుడు అదే కారకత్వమును సూచించు ఇంటిని వీక్షించుట, లేదా లగ్నాధిపతి (కారకత్వమునకు చెందు) ఇంటిని చూచుచుండగా కారకుడు లగ్నమును వీక్షించుట, లేక లగ్నాధిపతి మరియు కారకుడు, పరస్పరము వీక్షించు కొనుట లేక కారకుడు, లగ్నాధిపతి యిద్దరినీ చంద్రుడు వీక్షించుట.

**వివరణ :** ప్రశ్నకు సంబంధించు యింటి (భావము యొక్క) అధిపతి కారకుడు అగును. ఆవిధముగా ప్రశ్న సంపదకు సంబంధించినదిఅయినచో రెండవ యింటి అధిపతి కారకుడు అగును. వివాహమునకు సంబంధించి ప్రశ్న అయినచో కారకుడు ఏడవ ఇంటి అధిపతి అగును. శ్లోకములు సులభతరముగా గ్రాహ్యముగా నుండుటచే (దీని గురించి) ఇంకా వివరణ అవసరముగా కన్పించుట లేదు. పైన తెల్పిన రెండు శ్లోకములు “భువన ప్రదీప” గ్రంథము నందు గలవు.

కథయంతి పాదయోగం పశ్యతి సౌమ్యో నలగ్నతో లగ్నమ్ |

లగ్నాధిపతం చ పశ్యతి శుభగ్రహశ్చార్థయోగోత్ర || **5**

ఏకః శుభో గ్రహో యది పశ్యతి లగ్నాధిపం విలోక్యతి ।  
 పాదోన యోగమాహుస్తదా బుధాః కార్యం సంసిద్ధౌ ॥ **6**  
 లగ్నపతే దశమే సతి శుభగ్రహౌ ద్వౌతయ్యో భవా లగ్నమ్ ।  
 పశ్యన్తి యది తదా నీమాహుర్వోగం త్రిభాగోనమ్ ॥ **7**  
 లగ్నేశ దర్శనే సతి పశ్యంతః పూర్ణ యోగకరాః ।  
 క్రూరవేక్షణవర్జ్య శ్యంద్రః సౌమ్యాశ్చ ఖేచరా లగ్నమ్ ॥ **8**

శ్లోకం 5 నుండి 8 : ప్రశ్న ఉద్దేశ్యము పాపువంతు, అర్థవంతు, ముప్పావువంతు, పూర్తిగా ఫలించుట అనునది క్రమముగా ఈక్రిందతెలియజేసిన సందర్భములలో జరుగును.  
 1. లగ్నాధిపతిచేగానీ శుభులచే గానీ లగ్నము చూడబడకుండ వున్నచో 2. లగ్నాధిపతి శుభులచే వీక్షించ బడినచో 3. లగ్నము లేక లగ్నాధిపతిని కనీసము ఒక్కశుభుడు వీక్షించుట. లేక లగ్నాధిపతిగాని ఇద్దరు లేక ముగ్గురు శుభులు పదవ యింటిలో నున్నచో లేక ముగ్గురుశుభులు లగ్నమును వీక్షించినచో 4. లగ్నము లగ్నాధిపతిచే వీక్షింపబడుట లేక చంద్రుడు పాపసంబంధము లేకుండా యుండగా శుభులు లగ్నమును చూచుట.

**వివరణ :** పై నాలుగు శ్లోకముల యందు ప్రశ్నకు అనుకూలమగు కార్యసిద్ధికి సంబంధించు వివిధస్థాయిలకు చెందు సమ్మేళనములు సూచింప బడినవి.

1. (1) లగ్నమునకు లగ్నాధిపతి వీక్షణము కలుగుకుండుట 25 శాతము కార్యసిద్ధి.
- (2) లగ్నమునకు శుభుని వీక్షణము లేకుండుట 25 శాతము కార్యసిద్ధి
2. లగ్నాధిపతిని శుభులు వీక్షించుట 50 శాతము కార్యసిద్ధి.
3. (1) కనీసము ఒకశుభుడు లగ్నమునుగానీ లగ్నాధిపతినిగానీ వీక్షించుట.
- (2) లగ్నాధిపతిగానీ లేక ఇద్దరు ముగ్గురు శుభులు పదవ యింటి నందుండుట.
- (3) ముగ్గురు శుభులు లగ్నమును వీక్షించుట. 75 శాతము కార్యసిద్ధి.
- (4) ఆ. లగ్నాధిపతి లగ్నమును వీక్షించుట.

ఆ. చంద్రుడు పాపుల సంబంధము లేకుండా యుండగా శుభులు లగ్నమును వీక్షించుట. 100 శాతము కార్యసిద్ధి.

**పాప సంబంధ సమ్మేళనములు**

క్రూరాక్రాంతః క్రూరయుతః క్రూర దృష్టశ్చ యో గ్రహాః ।  
 విరస్మితాం ప్రపన్నశ్చ సోఽనిష్ఠ ఫలదాయకం ॥ **9**

శ్లోకం 9 : పాపులచే గ్రహయుద్ధములో పరాజిత గ్రహములు, పాపులచే కలసిగానీ, చేరబడిగానీ యున్న గ్రహములు, అస్తంగత్వము చెందిన గ్రహ ములు అనుకూలముకాని ఫలితముల నిచ్చును.

**వివరణ :** రెండు గ్రహములు ఖచ్చితమైన యుతిపొంది యున్నచో అట్టి గ్రహములు గ్రహయుద్ధములో నున్నట్లుగా పరిగణింపబడును. రవి నుండి యిరువైపులా నిర్దేశిత దూరములో గ్రహములు వున్నచో అవి అస్తంగ తత్వము చెందినవిగా భావింపబడును. కుజుడు 12 భాగలు; బుధుడు 8భాగలు, గురుడు 9 భాగలు, శుక్రుడు 7 భాగలు, శని 8 భాగలు.

అముకం గదేతి కార్య కదా భవిష్యత్వముత్ర పృచ్ఛాయామ్ ।  
 లగ్నాధిపతిః కార్యో లగ్నం కార్యాధిపః పశ్యేత్ ॥ **10**

లగ్నస్థః కార్యేశః పశ్యతి చేల్లగ్నపం తదైవ భవేత్ ।  
 తత్కార్య యద్యన్యస్థితం తదా సత్వరం న స్యాత్ ॥ **11**  
 పశ్యతి తదాచ లగ్నం ద్రక్ష్యతి చంద్ర విలగ్నపం చయదా ।

లగ్నే కార్యేచ యదా ద్యయోశ్చ యోగే తదా సిద్ధిః॥ **12**

శ్లోకం 10నుండి 12 : 'నేను ఎప్పుడు విజయమును పొందుదును?' అను ప్రశ్నకు ఈ విధముగా జవాబు చెప్పవలెను. 1. కారకత్వయిల్లు (భావము)ను లగ్నాధిపతి వీక్షించు చుండగా కారకుడు లగ్నమును వీక్షించు చుండినచో లేక 2. కారకుడు లగ్నము నందుండి, అచ్చటనుండి లగ్నాధిపతిని వీక్షించుట లేక 3. కారకుడు లగ్నముకాని ఇతర రాశి యందుండి అక్కడినుండి లగ్నాధిపతిని వీక్షించుట లేక 4. కారకుడు లగ్నము, లగ్నాధి పతి లేక చంద్రులను వీక్షించుట లేక 5. లగ్నమునందుగానీ సంబంధిత భావము (ఇల్లు) నందుగానీ లగ్నాధిపతి కారకుడు పరస్పర సంబంధము కల్గి యుండుట పైన తెల్పిన 2. విషయములలో ఫలితము తక్షణముగానూ 3. విషయములో ఫలితము జాప్యముగాను క్రమముగా జరుగును.

**వివరణ :** 10 నుండి 12 శ్లోకములు ముఖ్యమైనవి. ప్రశ్నయొక్క ఫలితము తక్షణము జరుగునో లేక కొంత జాప్యము తదపరి కలుగునో జవాబు చెప్పటకు ఈ శ్లోకములు ఉపయోగపడును. మేము ఉపయోగ పడును. మేము ఉపయోగించిన కారకత్వము, కారకుడు అనుపదములు క్రమముగా ప్రశ్నకు చెందు భావము (ఇల్లు), భావాధిపతి అని అర్థమును సూచించును. అవిధంగా ఉదాహరణకు "తనకు వివాహం జరగటం ఎప్పుడు సఫలీకృతం అవుతుంది? అనే ప్రశ్నకు కారకత్వము ఏడవ యిల్లుకి వర్తిల్లుతుంది. కారకుడు ఏడవ ఇంటి అధిపతికి వర్తిల్లుతుంది. ఏడవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందుండి లగ్నాధిపతినిగానీ వీక్షించినచో వివా హము అతి త్వరలో జరుగును. ఏడవ యింటి అధిపతి లగ్నమునందు వుండకుండా వేరొకచోటు నందుండి లగ్నాధిపతి వీక్షించినచో వివాహము కొంత జాప్యము తరువాత జరుగును.

యది లగ్నపం న పశ్యతి కార్యోధీశో విలగ్నమధతస్య ।  
 కార్యస్యహోనిరక్తా లగ్నమృతే కిమపినో వాచ్యయే ॥ **13**

శ్లోకం 13 : కారకుడు లగ్నమునుగానీ లేక లగ్నాధిపతినిగానీ వీక్షించ కుండా వున్నచో ప్రశ్నయొక్క ఉద్దేశ్యము నెరవేరదు. జయము, అపజయము లకు సంబంధించు ప్రశ్నల సందర్భములో లగ్నము తప్పమరి వేరే ఏ యిల్లు ప్రముఖమైనదిగా పరిగణింపరాదు.

**వివరణ :** ఇతర తాజక సిద్ధాంత ప్రతిపాదితములకు చెందు "ప్రశ్న దీపిక" వంటి గ్రంథముల నుండి నీలకంఠుడు రాబోవు శ్లోకములను గ్రహించి పన్నెండు యిండ్లు (భావములకు) చెందు ప్రశ్నలను నిర్వహించటం జరిగింది.

**ఒకటవ యిల్లు (భావం)**

భూతం భవద్భవిష్యన్ము కింకథయేతి జాతపృచ్ఛామయామ్ ।  
 లగ్నపతేః శశినో వా బలమన్వేష్యం బలాభావే ॥ **1**

శ్లోకం 1 : పృచ్ఛకుడు "నా యొక్క గతము, వర్తమానము, భవిష్యత్తులో ఎలా వున్నాయి ?" అన్న ప్రశ్నకు లగ్నముయొక్క మరియు చంద్రుని యొక్క బలములను పరిశీలించాలి. ఈ రెండు కూడా బలహీనముగా వుంటే ప్రశ్న యొక్క వృద్ధేశ్యము నెరవేరదు.

దృష్ట్యా నవాంశక బలం శుభద్యుగ్యోగం చ సర్వకాలేషు ।

ప్రప్టుః శుభమాదేశ్యం విపరీతం వ్యత్స్వయాదే ॥ 2

శ్లోకం 2 : ఎల్లప్పుడూ నవాంశ లగ్నము యొక్క బలమును పరిశీలించండి. అది శుభుల వీక్షనలను పొందుచున్నచో అనుకూల ఫలితములు కల్గును. పాపులవీక్షణలు అనుకూలము కాని ఫలితములను కలుగచేయును.

లగ్నేశో మూసరిఫో యస్మాదతీత మాఖ్యేయమ్ ।

యేనయుతస్త స్మాద్భవదేవ్యం యో యోక్ష్యతే తస్మాత్ ॥ 3

శ్లోకం 3 : లగ్నాధిపతితో మూసరిఫ, యుతి, ఇధ్యశాలనందుగల గ్రహముల వలన క్రమముగా గణితమును, వర్తమానమును, భవిష్యత్తులను చదువవచ్చును.

యదిలగ్నే లగ్నపతిః సోమ్యయుతో వా విలోకితః సౌమ్యః ।

తత్రప్టు వ్యాకులతా శరీర దోషా వినశ్యన్తి ॥ 4

శ్లోకం 4 : లగ్నాధిపతి లగ్నమునందున్ననూ లేక శుభులతో కలసి యున్ననూ పుచ్చకుడు అనారోగ్యమునుండి, బాధనుండి విముక్తుడగును.

పాపోయది లగ్న పతిస్తదా కలివ్యాధి ధననాశః।

సౌమ్యే ల నిర్వృతి బుద్ధిర్ధవ్యాప్తిః సోఖ్యమతులం చ ॥ 5

శ్లోకం 5 : లగ్నాధిపతి ప్రాప్తియైనచో తగవులు, అనారోగ్యము, ధన నష్టము వంటివి కల్గును. లగ్నాధిపతి శుభుడైనచో మానసిక సమత్వము, ధన లాభము, సుఖ సంతోషముల వంటివి కల్గును.

**వివరణ :** లగ్నాధిపతితో ఒక గ్రహము మూసరిఫః నందున్నచో ప్రశ్న గత కాలమునకు చెందినదై యుండును. లగ్నాధిపతితో ఒక గ్రహము యుతి చెంది యున్నచో ప్రశ్నవర్తమానమునకు చెందినది అగును. లగ్నాధిపతితో ఒక గ్రహము యిధషాల నందున్నచో ప్రశ్న భవిష్యత్తునకు సంబంధించి యుండును. ప్రశ్నయొక్క ప్రవృత్తి ఇత్యాదులు లగ్నాధిపతితో పైవిధముగా సమ్మేళనము చెందు గ్రహము యొక్క ప్రవృత్తినిబట్టి గ్రహించవలెను.

మూసరిఫః యిధ్యషాలు మరియు ఇతర తాజక యోగములు నా పుస్తకము “వార్షఫల్” నందు పూర్తి వివరములతో వివరింపబడినది. పాఠ కుడు దానిని చదువుట శ్రేష్ఠము.

ఉద్దేశ్యము సఫలము కావలెనంటే అప్పుడు లగ్నము, చంద్రుడు బలముగా నుండవలెను.

నవాంశ లగ్నమునకు శుభుల సంబంధము కల్గినచో అనుకూల ఫలితములు కల్గును.

లగ్నమునందు శుభులు వున్నచో లేక లగ్నాధిపతి శుభులతో కలిసి యుండినా పుచ్చకుని ఉద్దేశ్యములు నెరవేరును. అతనికి ఆరోగ్యము, ఆదాయము కల్గును. లగ్నముగానీ లేక లగ్నాధిపతి గానీ పాప సంబంధము కల్గియున్నచో పుచ్చకుడు మానసిక శాంతిని కోల్పోవును, అనారోగ్యము పాలగును. ఆర్థిక నష్టములను పొందును.

జాతక చక్రము మాదిరిగానే ప్రశ్న చక్రము నందు కూడా లగ్నము ప్రముఖ పాత్రవహిస్తుంది. మొదటి యిల్లు ఎల్లప్పుడూ పుచ్చకుడిని అనగా ప్రశ్నవేయు వ్యక్తిని సూచించును.

లగ్న చంద్రుల రెండింటిలో హెచ్చుబలమైన దానిని పరిగణించవలెను. ఏ భావాధిపతితోనైనా లగ్నాధిపతి అనుకూల దృష్టి కల్గియుంటే అట్టి భావము యొక్క ఫలితమును నిజంగా అభివృద్ధి పరచబడతాయి.

ఏదైనా ప్రశ్నములమునకు చెంది వుండునని అనగా జన్మరాశి చక్రము బట్టి మాత్రమే పరిశీలించవలెనని లేదా ప్రశ్న చక్రము ప్రాతిపదికగా పరిశీ లించవచ్చని కొంతమంది జ్యోతిష రచయితలు ఈ రెండింటి మధ్య వ్యత్యాస సము నేర్పరచిరి. వినయముగల నా అభిప్రాయమురీత్యా జీవితమునకు సంబంధించిన అగ్ని అంశములకు చెందు ప్రశ్నలను ప్రశ్న చక్రముద్వారా జవాబు చెప్పవచ్చును.

పై ఉదాహరణలో లగ్నాధిపతియగు శుక్రుడు శీఘ్రగ్రహము అగుచూ (12 డిగ్రీల 12 నిమిషాలు) స్ఫుటముతో మందగ్రహమైన గురుని యొక్క భాగాల కన్నా (13 డిగ్రీల 38 నిమిషాలు) వెనకబడుతూ తక్కు వలో నుండుటచే యిధషాల యోగము కలుగ జేయు చున్నాడు. శుక్రుడు లగ్నాధిపతి అయినా కేతుసంబంధ మువలన బలహీనపడుచున్నాడు. చంద్రుడు కూడా బలహీన పడినాడు. ఈ కారణములచే పుచ్చకుని సమీప భవిష్యత్తు అంత అనుకూలముగా నుండక యిబ్బందులు, మానసిక వ్యధలను అధిగమించ వలసి వచ్చును.

శని 13-27	రాహు 3-7		
చంద్ర 23-4	తే. 11-12-1957 ది ఉదయం 9.30		
కుజ 15-7	గంటలకు బెంగుళూరులో	గురు 13-38	
	రవి 26-16 బుధ 16-23	లగ్నం శుక్ర 12-12 కేతు3-7	

ఒకటవ యిల్లు (లగ్నము) పుచ్చకుని, వాని శరీర ఆకృతిని సూచించును. ఈ యింటినిబట్టి మనము ఆరోగ్యము, చేతనత్వము జయములను పరిశీలించగలము. బలమైన లగ్నము, లగ్నాధిపతులు, లగ్నమునకు సంబంధించు సంఘటనల అన్నింటియొక్క శుభఫలములను మాత్రమే ప్రతిబింబించును. ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన ప్రశ్న అయినప్పుడు లగ్నాధిపతికి అస్తంగత్వము లేకుండా 6,8,12 యిండ్ల అధిపతులతో ఎవ్వనితోగాని కలయకుండా వుంటే మంచి ఆరోగ్యమును పుచ్చకుడు కలిగివుండుట జరుగునని మీరు చెప్పవచ్చును. చంద్రుడు, లగ్నాధిపతులు ఎంత బలముగా వుంటే ఆరోగ్యము అంత బాగుంటుంది. లగ్నమునందు పాపులు వుండరాదు. లగ్నాధిపతి మూస రిఫః యోగం పొంది యుండి, పాపితో యిధషాల యోగము కలుగజేయబోవు చున్నచో ఆరోగ్యము దెబ్బతిని పుచ్చకుడు స్వల్పకాలములో వ్యాధిగ్రస్తుడగును. ఆవిధంగా కాకుండా యిధషాల శుభునితో జరుగుటకాని లేక ఉచ్చగతుడు అవబోవుచుండుట మొదలైనవి జరిగితే పుచ్చకుడు ప్రశ్నసమయంలోగానీ అనారోగ్యంగా వున్నట్లుయితే త్వరలో కోలుకొనుట జరుగుతుంది. లగ్నమునందు కుజలేక శనులు వుండగా లగ్నాధిపతి వినిమిదవ యింటి అధిపతి తోను మరియు పాపితోను యిషారిఫః యోగము పొందనిచో పుచ్చకుని ఆయుర్దాయము బెదిరింపబడుతుంది. సరియైన అభిప్రాయములు (జ్యోస్యము) వెలిబుచ్చు టకు తగినంత నేర్పుగూడార్థ వివరణ శక్తి కావలసి వుంటుంది.

**రెండవ యిల్లు (భావం)**

- 6 ధన లాభస్య ప్రశ్నే లగ్నేశనేందుకునా ధ ధననాధః।  
కురుతే యదీత్యశాలం శుభయుతి దృష్ట్యాం భవేల్లాభః।
- 7 క్రూరగృహైర్దవ స్థైర్వారే లాభోన్నదప్యశుభమ్ ।  
క్రూర ముధశిలే ధనేశే ప్రష్టా మ్రియతేధవా విలగ్నేశే ॥
- 8 ధన ధన పతీత్యశాలే మందగతిర్యాత్ భావానామ్ ।  
తను ధన సహజా దీనాం ప్రష్టస్తద్ ద్వారతో లాభః॥

శ్లోకం 6 నుండి 8 : ఆర్థిక సంబంధమైన ప్రశ్నవిషయంలో రెండవ యింటి అధిపతి చంద్రునితో గానీ లగ్నాధిపతితోగానీ యిధషాల చెందు చున్ననూ లేక శుభులతో కలసిగానీ చూడబడిగానీ వున్నచో ధనలాభమును జోస్యము చెప్పవలెను.

రెండవ యింటిలో పాపిగాని వున్నట్లయితే పృచ్ఛకుడు దూరపు భూమిచే లబ్ధిపొందును. కానీ కష్టములను ఎదుర్కొనును. రెండవ యింటి అధిపతి పాపులతో ముధషిలను పొందినచో పృచ్ఛకుని మరణము సంభ వించును.

రెండవ యింటితోగాని, రెండవ యింటి అధిపతితోగానీ లగ్నాధిపతి ఇధషాలను కలిగియున్నచో ఏ భావములో మందగ్రహము వుంటే ఆ భావము ద్వారా లబ్ధి కల్గును.

**వివరణ :** ఆరు, ఏడు శ్లోకములందు వివరింపబడిన సమ్మోక్షనములు అర్థము చేసికొనుటకు సులభతరమైనది. ఎనిమిదవ శ్లోకం లగ్నాధిపతి, రెండవ యింటి అధిపతులిద్దరిలో

	గురు		
	9		
			శని
			11
లగ్నం			
8			

మందగ్రహము ఏ భావములో వుంటే ఆ భావము ద్వారా లబ్ధి కలుగునని చెప్పుచున్నది.

ఈ ఉదాహరణలో లగ్నాధిపతియగు గురునికి రెండవ యింటి అధిపతి యగు శని తొమ్మిది నందుండుటచే తొమ్మిదవ భావం సూచించు మూలము ద్వారా లబ్ధి చేకూరును.

- 9 లగ్నస్థం చంద్రజం చంద్రైక్రూరో వాయది పశ్యతి ।  
ధనలాభో భవత్యాశు కింస్వనర్థోఽపి పృచ్ఛతః॥

శ్లోకం 9 : లగ్నమునందు బుధుడు వుండగా చంద్రునిచేగానీ లేదా ఒక పాపిచే గాని వీక్షింపబడినచో సంపద లబ్ధి కల్గును, కానీ కొన్ని అవాంఛిత సంఘటనలు జరుగును.

- 10 చంద్రలగ్నధనాధీశా దృష్ట్యా యుక్తాః పరస్పరమ్ ।  
ధనకేంద్రతికోణస్యాః సద్యోలాభకరాః స్మృతాః ॥

శ్లోకం 10 : చంద్రుడు, లగ్నాధిపతి, రెండవ యింటి అధిపతులు కలసిగానీ లేదా పరస్పర వీక్షణలుగానీ కల్గియుండగా రెండు నందుగానీ కేంద్రకోణముల యందుగానీ వున్నచో పృచ్ఛకునికి వెనువెంటనే లబ్ధి కలుగును.

- 11 శుభదస్యామి షడ్వర్ణేలగ్నే సోమ్యయుతేక్షితే ।  
ప్రష్టస్తాత్కాలికి అభిరలబ్ధిస్తు విపర్యయే ॥

శ్లోకం 11 : లగ్నాధిపతికి శుభుల షడ్వర్ణులు కల్గియుండగా లగ్నము నందు శుభులువుండిగానీ లగ్నము శుభులచేచూడబడిగానీ వున్నచో పృచ్ఛకునికి తక్షణము

లాభము చేకూరును. లేనిచో వ్యతిరిక్తఫలములు కల్గును.

- 12 చతుర్థే సప్తమే చంద్రే ఖే రవీ లగ్నగే శుభే ।  
ప్రష్టః సద్యోఽర్థలాభః స్వాభగ్నే వా సురమంత్రిణి ॥

శ్లోకం 12 : చంద్రుడు నాలుగు నందుగానీ ఏడునందుగానీ వుండగా పది యందు రవి, లగ్నమునందు ఒక శుభుడు వున్నచో తక్షణ ధనలాభము కల్గును. లగ్నమునందు గురుడు వున్నచో కూడా యిదే విధముగా కల్గును.

**వివరణ :** పైన తెల్పిన నాలుగు శ్లోకములు “ప్రశ్నదీపిక” నందలివి. సంపద, ఆర్థికపరము, అదృష్టము, అప్పు యిచ్చిన సొమ్ము, లాభములు మొదలగు అన్ని విషయములు రెండవ యింటికి చెందును. వ్యాధులకు సంబంధించినంతవరకు రెండవ యిల్లు గొంతు (మెడ)ను సూచించును. ఒకటి రెండు యిండ్ల మధ్యగానీ గురునితోగానీ శుభదృష్టులు కలిగివుంటే లాభము, అభివృద్ధి సూచింపబడతాయి. ఆర్థికపరమైన సమస్యలకు చెందు అన్ని ప్రశ్నల విషయంలో లగ్నాధిపతి రెండవ యింటిలో వున్నట్లయితే బీదతనము వెంటనే తొలగింపబడుట మా స్వానుభవమున గమనించట మైనది. రెండవ యింటిలో గత శనిగానీ రాహువుగానీ బీదతనమును ఆర్థికపరమైన విషయములలో చిక్కులను సూచిస్తాయి. భావాధిపతి రెండవ యింటి నందుండినా లేక రెండవ యింటి అధిపతితో కలసి యుండినా లాభములు, ఆర్థికపరమైన లబ్ధి కలుగును. ఆవిధముగా ఏడవ యింటి అధిపతి రెండునందున్నచో కళత్రమూలముగా (ధన) లాభము; పదవ యింటి అధిపతి రెండునందున్నచో తన వృత్తివలన (ధన) లాభము కల్గును.

రెండవ యింటినిగానీ, రెండవ యింటి అధిపతినిగానీ బలహీనము చేయు గ్రహము ఆర్థికపరమైన దుఃఖము, చిక్కులను కల్పించుటకు మూల మగును. ఎల్లప్పుడూ భావాధిపతిని సరిగ్గా అంచనా వేయటం ద్వారా మాత్రమే భావఫలితం చెప్పటంపై ఆధారపడాలని హెచ్చరిక చేస్తున్నాము. బలవంతుడైన పాపి శుభప్రదమైన స్థితిలో వున్నట్లయితే హెచ్చు శ్రమకలిగిన అనంతరం లాభం కల్గుట సూచించును. ధనకారకుడైన గురుడు, లగ్నాధిపతి, రెండవ యింటి అధిపతి కలసి కేంద్రములందుగానీ 1-2-11లో గానీ వున్నట్లయినా లేక వారు పరస్పరముగా యిధ్యషాల (యోగము) కల్గియుండినా తప్పకుండా ఆర్థికాభివృద్ధి కలుగుతుంది. పైన తెల్పిన అధిపతుల మధ్య 90 డిగ్రీలు లేక 180 డిగ్రీల వీక్షణము కలిగితే అప్పుడుచాలా శ్రమఅనంతరం లాభం కలుగుతుందని మనం జోస్యం చెప్పగలము.

ఇక్కడ ‘నేను ఎప్పటికైనా ధనము కలిగి వుంటానా?’ అనే ప్రశ్నవుంది.

లగ్నాధిపతియైన శుక్రుడు తొమ్మిదవ యింటి అధిపతిఅగు బుధునితో కలసి పదవ యింటిలో కలడు. రెండవ యింటి అధిపతి అగు కుజుడు తన యింటిలో ఏడునందు (వివాహసంబంధమైన యిల్లు కలడు. ధనకారకుడైన గురుడు లగ్నమునకు సుమారు 60 డిగ్రీల నందు, కుజునితో 120 డిగ్రీల నందు (సుమారు) కలడు.

	కుజు		రవి
	22-0		25-52
కేతు	తే. 11-12-1957	బుధ(ప)	
26-45	ది ఉదయం 9.30	6-49	
చంద్ర	గంటలకు	శుక్ర0-41	
17-43	బెంగుళూరులో	రాహు	
		26-45	
శని	లగ్నం		
22-3	12-0		
గురు			
4-27			

రెండవ యింటి అధిపతి అగు కుజుడు (సుమారు) 60 డిగ్రీలలో రవి నుండి గలడు. జాతకుడు వివాహసంకరము (ధన) లాభము పొందుననీ, అతని ఆర్థిక పరిస్థితి గణనీయ

ముగా పెరుగుతుంది. అనీ జ్యోస్యము చెప్పబడింది. గోచారరీత్యా కుజుడు లాభాధిపతి యగు (జన్మ) రవిని కలయు సమయము లాభము కలుగు సమయముగా జ్యోస్యము చెప్పబడెను. జాతకుడు గణనీయమైన కట్నము పొంది, దాని ద్వారా వడ్డీ వ్యాపారము ప్రారంభించి అధిక లాభమును పొందటం జరిగింది.

**మూడవ యిల్లు (భావం)**

సహజ పతిర్యది సహజం సశ్యతి చేత్తద్వయం శృభైదృష్ట్యం ।

తద్రాతరో గతరుజః స్వస్థాః క్యారేక్షణే వామమ్ ॥ **13**

శ్లోకం 13 : మూడవ యింటి అధిపతి మూడవ యింటిని చూచి నవుడుగానీ లేక మూడవ యిల్లు మరియు మూడవ యింటి అధిపతి శుభులచే చూడబడినట్లయినా పుచ్చకుని సోదరుని ఆరోగ్యము బాగుండి వారు సంతోషముగా నుండురు. లేనిచో వ్యతిరేక ఫలితములు కల్గును.

**వివరణ :** మూడవ ఇంటి అధిపతి మూడవ యింటిని వీక్షింపబోయినా లేక మూడవ ఇల్లు, మరియు ఇంటి అధిపతి పాపులచే బలహీనపడిన పుచ్చకునిసహోదరులు అనారోగ్యముపాలై సంతోషము లేనివారు అగుదురు. ఇటువంటి సమాధానము “సహోదరుల ఆరోగ్యము” నకు సంబంధించిన ప్రశ్నకు వర్తిల్లును.

యది సహజ పతిః పశ్యే తత్యతినా ముధశిలేఽధ తస్మాంధ్యమ్ ।

వస్థేశే సహజస్థే సహజపతౌ క్యారితే వాఽపి ॥ **14**

శ్లోకం 14 : మూడవ యింటి అధిపతి ఆరునందుండగా ముధశిల యోగము ఆరవ యింటి అధిపతితో కల్గియున్నచో; లేక ఆరవ యింటి అధిపతి మూడవ యింటి నందుండినా, లేక మూడవ యింటి అధిపతి (పాపులచే) బలహీనపడినా పుచ్చకుని సహోదరులు అనారోగ్యము పొందు దురు.

సూర్యస్య రశ్మిసంస్థే భయావహం ప్రష్టరాదేశ్యమ్ ।

షష్ఠాష్టమ భావేశౌ యద్వావేశేత్తశాలినౌ స్యాతామ్ ॥ **15**

శ్లోకం 15 : మూడవ యింటి అధిపతి అస్తంగత్వమును పొందినచో తన సహోదరుడు ప్రమాదకరమైన వ్యాధితో బాధపడును. ఆరవ యింటితో గాని లేదా ఎనిమిదవ యింటితోగానీ యిధషాల చెందు గ్రహమునకు సంబంధించిన వ్యాధి మూలకారణమైన వ్యాధి అగును.

పీడాం తస్య ప్రవదేత్ షషా ష్టమ సంస్థితే వాఽపి ।

ఏవం సర్వే భావః పిత్రోస్తుర్యే సుతే సుతానాం చ ॥ **16**

శ్లోకం 16 : ఆరవ యింటి నందుగానీ లేదా ఎనిమిదవ యింటి నందుగానీ గల భావాధిపతి యొక్క భావ ఫలితములు భావకారకత్వములు దురవస్థలతో బాధింపబడును.) ఈ విధముగానే ఇతర అన్ని భావములు పొందు దురవస్థలను గ్రహింపవలెను.

**వివరణ :** భావాధిపతికి ఆరు లేక ఎనిమిది ఇండ్ల అధిపతితో ఏ విధమైన సంబంధము కల్గిననూ ఆ భావము ప్రతికూల ప్రభావమునకు లోనగునని 14 నుండి 16 శ్లోకములు ప్రముఖముగా తెలియచేయుచున్నవి. అవిధముగా నాల్గవ యింటి అధిపతి 6,8 ఇండ్ల అధిపతితో సంబంధము కల్గి యున్నచో తల్లి బాధింపబడును. అదే అయిదవ యింటి అధిపతి అయినచో కుమారుడు బాధ పొందును. ఇదేవిధముగా మిగిలిన విషయము

లను గ్రహించవలెను. ఇక్కడ గుర్తించ వలసిన విషయం ఏమిటంటే ఆరు, ఎనిమిది యిండ్ల అధిపతులు ఒకటవ రకపు (అధిపత్య) పాపులు అన్న విషయం.

సోదరులకు, సోదరిలకు, తక్కువ దూరపు ప్రయాణములకు, పొరుగు వారి గురించి సంబంధించు అన్ని ప్రశ్నలను మూడవ ఇంటి నుండి ధృవ పరచుకొనవలెను.

మూడవ యింటినందు పాపులు ముఖ్యముగా కుజుడుగానీ రాహువు గానీ వున్నచో పుచ్చకునికి, అతని సోదరులకు మధ్య కలతలు చెలరేగును. అవిధముగా మూడవ భావము హెచ్చుగా బలహీనపడినచో సోదరులు పుచ్చకునికి గర్భ శత్రువులగుదురు. సోదరులు కనబడకపోవుట, వారుండెడు తావులకు చెందు ప్రశ్నలకు మూడవ యింటి ఆధారంగా జవాబు చెప్పవలసి వుంటుంది. ఉదాహరణకు ప్రశ్న యిల్లు వదిలి వెళ్ళిపోయిన సోదరుని గురించి అయితే మూడవ యింటి అధిపతి ఎనిమిది నందు పాప సంబంధము కల్గి వున్నచో సోదరుని బ్రతుకు ప్రమాదములో నుండును. ఇది ఒక పద్ధతి ఇంకొక నమ్మదగు విధానము ఏమిటంటే మూడవ యింటిని సోదరుని లగ్నముగా భావించి అక్కడి నుండి లెక్కించుచూ సంఘటనలను పరిశీలించవలెను. అవిధముగా సోదరుని వృత్తికి సంబంధించిన ప్రశ్న అయితే మూడవ యింటి అధిపతి. అక్కడి నుండి పదవ యింటి (లగ్నాదిగా 12వ యింటి) అధిపతి పరస్పరము ఏవిధముగా స్థితి చెందియున్నారో గ్రహించవలెను. వీరిద్దరి మధ్య యిధషాల యోగము కల్గినచో అతని సహోదరుని వృత్తి నిజంగా అభివృద్ధికరంగా వుండును. ఈ పద్ధతి హెచ్చుగా ఫలితముల నిచ్చును. పుకారులు మొదలగునవి సరియైనవా ? లేక తపాలా ద్వారానూ లేక యితరత్రా పంపిన సమాచారము ప్రత్యుత్తరము కలుగ చేయునా ? అయితే ఏవిధముగా ప్రత్యుత్తర ముండును ? మొదలగు విషయములను కూడా మూడవ యిల్లు ప్రాతిపదికగా జవాబు చెప్పగలము. ఒకటవ యిల్లు ఎప్పుడూ పుచ్చకుని సూచించును. బంధువుకు సంబంధించు యిల్లు గుర్తించండి. (ఉదా :- కుమారుడైతే 5వ యిల్లు. తండ్రి అయితే 9వ యిల్లువలె) ఈ ఇద్దరి అధిపతుల మధ్య యిధషాల యోగము కల్గినదీ లేనిదీ గమనించండి. అధిపతులు పాపులు అగుచూ ప్రతికూల దుష్టులను కలిగివుంటే ప్రతికూలమైన జవాబు లేక సమాచారము అందుతుంది. వారు శుభులగుచూ శుభదృష్టి కలిగి వుంటే కొంత జాప్యము తదుపరి అనుకూలస్పందనకు అవకాశము వుండును. వారు శుభులగుచూ శుభదృష్టి కలిగివుంటే ఆలస్యమేమీ లేకుండా అనుకూల వార్తను ఆశించ వచ్చును.

**నాల్గవ యిల్లు (భావం)**

లగ్నంపతీంచ చతుర్థే యది ముధశిల మధవా గ్రహేశమనమ్ ॥17

ప్రప్ణుః పుణ్యీలాభదమ సౌమ్య దృగ్యోగతో వైవ ।

యది పుచ్చతి కృషకో మే క్షేత్రాల్లాభో భవేన్నీవా ॥ **18**

లగ్నం కృషికస్తుర్య భూమిర్భూనంచ కృషిస్తరుర్దశమమ్ ।

లగ్నే క్రూరోపగతే స్వాచ్ఛారో దద్రవస్తు కృషి కర్షుః ॥ **19**

శ్లోకం 17 నుండి 19 : లగ్నాధిపతికి నాల్గవ యింటిలోగల చంద్రు నితో ముధశిల కల్గిననూ లేక అట్టి చంద్రుడు తన యింటి నందున్ననూ పుచ్చకుడు భూములను కల్గియుండుట తటస్థించును. ఈ సమ్మేలనము పాపులచే బలహీన పరచబడినచో వ్యతిరేక ఫలములు కల్గును.

ఒక వ్యవసాయదారుడు “నిర్దేశిత” పొలమును జయప్రదముగా సాగు చేయుట వీలగునా లేదా అను ప్రశ్న వేసినచో సమాధానము ఈ విధముగా ఈయవలెను.

లగ్నము వ్యవసాయదారుని సూచించును. పొలమును నాల్గవ యిల్లు సూచించును. ఏడవ యిల్లు సాగుచేయుట, పదవ యిల్లు పంటను సూచించును. లగ్నమునందు పాపులు వున్నచో చోరుల వలన వ్యవసాయ దారుడు నష్టపోవును.

**వక్ర్రాతి చార వర్త్యే క్రూరే చోరస్య కృషిలాభః |**

**లగ్నస్థే శుభభేటే సాఫల్యం కర్షకస్య కృషితః స్యాత్ || 20**

శ్లోకం 20 : లగ్నము నందుగల పాపగ్రహము వక్రము అతిచారముల నుండి దూరముగా నున్నచో చోరుడు లబ్ధిదారుడు అగును. లగ్నమునందు శుభులు వున్నచో వ్యవసాయదారుడు వ్యవసాయము వలన లబ్ధిపొందును.

**తుర్యేవ్ క్రూరగతే త్యక్త్వా భూమిం ప్రయాత్యేషః |**

**ద్యూనే చ శుభోపగతే శుభం కృషే స్వస్యధాతువిపరీతమ్ || 21**

శ్లోకం 21 : నాల్గవ యింటినందు పాపి వున్నచో రైతు పొలమును వదిలించు కొనును. ఏడవ యింటినందు శుభులు వున్నచో వ్యవసాయము జయప్రదమగును. పాపులు వున్నచో పంట ధ్వంసమగును.

**దశమే దశమవతౌ వాశుభయుతే దృష్టే శుభా వృక్షాః |**

**భూభాటక పృచ్ఛాయాం లగ్నం ప్రష్టాప భాటకం ద్యూనే || 22**

**తస్యోత్పత్తిర్దశమే తథాఽవసానం చతుర్థే స్యాత్ |**

**లగ్నస్య లగ్నపస్యవ శుభయోగే శుభమశోభనం వామే || 23**

శ్లోకం 22,23 : పదవ యింటి అధిపతి పదినందు శుభులతో కలసిగానీ, వీక్షింప బడిగానీ వున్నచో పంట (సమృద్ధిగా) బాగుగా నుండును.

భూమి కౌలుకు చెందు ప్రశ్న విషయంలో లగ్నము పుచ్చుకుని సూచించును. ఏడవయిల్లు కౌలును, పదవ యిల్లు ఉత్పత్తిని, నాల్గవ యిల్లు అంతిమ లాభము యిత్యాదులను సూచించును. లగ్నమునకు, లగ్నాధిపతికి శుభుల సంబంధము కల్గినచో లాభములు కలుగును. వాటికి పాపుల సంబంధము కల్గినచో వ్యతిరేక ఫలితములు కలుగును.

**ద్యూనే క్యూరోపగతే యస్మాదపి భాటకస్తతోఽనర్థః |**

**దశమే క్రూరోపగతే నోత్పత్తిర్భూతరా భవేత్ప్రప్లుః || 24**

శ్లోకం 24 : ఏడవ యింటిలో పాపుల వున్నచో కౌలుదారుడు ఎవరైనా సరే నష్ట పోవును. పదవయింటి నందు పాపులు వున్నచో పంట సమృద్ధిగా పండిననూ పుచ్చుకుడు ఏవిధమైన లాభమును పొందజాలడు.

**క్రూరార్థితే తు తుర్యేస్యాదవసానే శుభం నాస్య || 24 1/2**

శ్లోకం : 24 1/2 : నాల్గవ యింటిలో పాపులు వున్నచో అంతిమ ఫలితము అనుకూలము కానిదది అగును.

**వివరణ :** 17 నుండి 24 1/2 వరకుగల శ్లోకములలో పొలముల, దానిని పొందుట, సాగుదల మొదలగు ప్రశ్నలు నిర్వహించబడినవి. ఒక విధంగా అప్పటి సాంఘిక స్థితిగతులను ఇది ప్రతిబింబింపచేస్తున్నది. ఈనాడు కూడ ఇదేరకపు సమస్యలు మనకు తలెత్తుతున్నాయి. కనుక ఈ సమ్మేళనములు పొలముకే కాకుండా ఇతర స్థిరాస్తులకు

సంబంధించు ప్రశ్నలకు కూడా జవాబు చెప్పటానికి మనకు సహాయపడతాయి.

భూమితోపాటు నాల్గవ యిల్లు తల్లి, స్థిరాస్తి దాచబడిన వస్తువులు, పొలములు మొదలైన వాటిని నాల్గవ యిల్లు సూచించును.

ఆస్తికొనుగోలుకు సంబంధించి ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పటకు మొదటి యిల్లును పుచ్చుకుడు లేక కొనుగోలుదారుడిగా మనం భావించ వచ్చును. ఏడవ యిల్లు అమ్మకందారుని గానూ పదవ యిల్లు ఆస్తివిలువ లేక ఖరీదుగానూ, నాల్గవ యిల్లు ఆస్తిగాను భావించవలెను.

నాల్గవ యింటిలో పాపులున్నచో కొనుగోలుదారుడు హెచ్చుగా లాభము పొందడు. పదవ యింటిలో శుభులు వున్నచో ఆస్తినుండి మంచి ఆదాయము సూచింపబడుతుంది.

ఒకచోటనుండి వేరొకచోటుకు వెళ్ళి పోవుటకు సంబంధించు ప్రశ్న నందు లగ్నము, నాలుగు ఏడు యిండ్లు క్రమముగా పుచ్చుకుడు, ప్రస్తుతము అతని నివాసస్థానము, అతను వెళ్ళవలెనునుకున్న స్థానములను సూచించును. పదవ యిల్లు వ్యాపారమునకు సంబంధించినదిగానూ, నాల్గవయిల్లు వ్యాపారము కొనసాగు స్థలమును సూచించునవిగా మనము గ్రహించ గలము. పదవయింటి అధిపతి ఏడవ యింటి అధిపతితో కాని ఏడవ యింటితోగానీ యధిపాల యోగమును కలిగియున్నచో వ్యాపారమును మరియొక కొత్తస్థలమునకు మార్పుట శ్రేయస్కరము కాగలదు.

నాల్గవ యిల్లు వాహనములనుకూడ సూచించును. లగ్నాధిపతి, నాల్గవ యింటి అధిపతి అనుకూల దృష్టులను కలిగియుంటే కొత్తకారు (ఆధునిక వాహనము)ను కొనుక్కోవలసినదిగా పుచ్చుకుడు సలహా ఇవ్వబడతాడు. నాల్గవ యింటి అధిపతితో కుజుడు పాపసంబంధ దృష్టిని కలిగి యుంటే కొత్త కారుకొను వుద్దేశ్యము విడువవలెను.

“నేను నిర్దేశిత ఆస్తిని కొనుగోలు చేయు టలో విజయం సాధింతునా ?” అన్నది ప్రశ్న. మీనము ఉదయించు చున్నది. లగ్నాధిపతి యగు గురుడు నాల్గవ యింటి (ఆస్తి) ఏడవ యింటి (అమ్మకందారుడు) అగు బుధునితో ఇధ్యవాలను కలిగియున్నాడు. లగ్నము లగ్నాధిపతి యగు గురునిచే వీక్షింపబడుచుండగా ఏడవ యింటినందు ఏడవ యింటి అధిపతియగు బుధుడు కలడు. పుచ్చుకుడు విజయం పొందుటే కాకుండా వ్యవహారము సరళముగా నుండును.

లగ్నం			
			శని
	గురు		బుధ

**అయిదవ యింటి ప్రశ్నలు**

**యది పుచ్చుస్యేతస్యాః స్త్రియో భవేన్యే ప్రజానవా ? కశ్చిత్ || 25**

**లగ్నేంద్లోం సుతపతినా ముధశిల భావో ప్రసూతిః స్యాత్ |**

**సుత భావ పతి లగ్నే లగ్నే పచంద్రౌ సుతే ధవా స్యాతామ్ || 26**

శ్లోకం 25,26 : “ఈ స్త్రీ వలన నాకు సంతానము కల్గునా?” అను ప్రశ్న వేయబడితే, లగ్నాధిపతిగానీ లేక చంద్రుడుగానీ అయిదవ యింటి అధిపతితో ముధపిల కలిగియుంటే అతనికి ఆ స్త్రీ వలన సంతానము కలుగునన్నది సమాధానము అగును.



అయిదవ యింటినందు చంద్రుడు, లగ్నాధిపతి యుండగా లగ్నము నందు అయిదవ యింటి అధిపతి వున్నచో పుచ్చకునికి తొందరగానే ఒక బిడ్డ కలుగును.

సత్వారితమేవ వాచ్చా సవిలంబే నక్తమోగేన |

ద్విశరీరే చ విలగ్నే శుభయుతపుత్రే ద్వయపత్యయోగోఽస్తి || **27**

శ్లోకం 27 : (అట్టి సందర్భములో) అక్కడ నక్త యోగముకానీ వున్నచో సంతానము పుట్టుట ఆలస్యముగును. లగ్నము ద్విస్వభావరాశి యగు చుండగా అందు శుభులు వున్నచో కవల పిల్లల జననము కలుగును.

యదిలగ్నపుత్ర పతిః పుంశాశ్చ చేత్యత్తదా సుతోగర్భే |

పుంశాశ్చ పుంగ్రహకృత ముధశిల యుక్తస్తదాఽపి సుతగర్భః || **28**

శ్లోకం 28 : లగ్నము, అయిదవ యింటి అధిపతి పురుషరాశుల యందున్నచో అప్పుడు పురుష సంతానము జన్మించును. చంద్రుడు బేసిరాశి యందుండగా, పురుష గ్రహముతో ముధశిల యోగము కలిగి యున్నచో అప్పుడు కూడా మగ సంతానమే కల్గును.

అథవా విధుర వరాహ్నే సేర్యత్రుష్టే తదా స్త్రీ స్యాత్ |

హోరాస్యామ్ పురుషః పుంశాశ్చ చేత్యథా పి సుతగర్భః || **29**

శ్లోకం 29 : లేక మిట్ట మధ్యాహ్నము అనంతరము రవి వెనుక వైపు చంద్రుడు వుండగా ప్రశ్న వేయబడినచో అప్పుడు సంతానము స్త్రీ సంతానము అగును. హోరయొక్క అధిపతి పురుష గ్రహము అగుచూ పురుష రాశి నందున్నచో ఒక కుమారుడు కలుగును.

వివరణ : కృష్ణపక్షము (లేక బహుళపక్షము) నందు ఏదవ తిథి తర్వాత రవి వెనుక వైపు చంద్రుడుండును.

చంద్రదయుక్తేక్షితే గర్భేభ సౌమ్యయుక్తేక్షితేఽపి |

ఉచ్చస్థైః భృదితే తత్ర పుణ్యాపత్యం ప్రజాయతే || **30**

శ్లోకం 30 : చంద్రుడు లేక బుధుడు అయిదు నందుండిననూ లేక అయిదవ యింటి అధిపతితో కలిసిగానీ వీక్షిస్తుగానీ, వుండినా లేక అయిదవ యింటి అధిపతి ఉచ్చలో నుండినా, పుచ్చకునికి చట్టబద్ధమైన సంతానము కల్గును.

ఏషా గర్భవతీ కిల నవ ప్రమాణం ప్రమాతి గర్భోఽయమ్ |

ప్రశ్నే లగ్నవ శశినోః సుతస్థయో ర్గర్భ వత్యేవ || **31**

శ్లోకం 31 : “ఈ స్త్రీ గర్భము ధరించియున్నదా ?” అను ప్రశ్నకు సమాధానముగా లగ్నాధిపతి చంద్రుడు కలిసి అయిదవ ఇంటిలో వున్నచో ఆమె గర్భవతి అని జోస్యము చెప్పవలెను.

యద్యే తయోర్ముధ శిలంకేంద్రేసుతపీన గర్భిణీ తదపి |

ఆపోక్షి మేఠశాలా దనీక్షణాల్లగ్న పుత్రయోచ్చైనమ్ || **32**

శ్లోకం 32 : చంద్రుడుగానీ లేక లగ్నాధిపతిగానీ ఆ పోక్షీయములో నుండగా లగ్నముతోగానీ లేక అయిదవ యింటితోగానీ యిధషాల లేక ముధశిల యోగము కల్గియుండి అయిదవ యింటి అధిపతిచే చూడబడినచో అప్పుడు ఆ స్త్రీ గర్భము ధరించలేదని చెప్పవచ్చును.

చరలగ్నే క్రూరేంద్యోర్ముధశి లభావే వినశ్యతి హి గర్భః |

లగ్నవ శశినోస్తత్యతిస్థ పక్తి ముధశిలేఽపి తథా || **33**

శ్లోకం 33 : లగ్నము చరరాశి అగుచూ ఒకపాపి అందు ముధశిలను క్షీణచంద్రునితో కల్గియుండగా, లేక లగ్నము చరరాశి అగుచుండగా లగ్నాధి పతి గాని లేక చంద్రుడుగానీ అందువుండి ఒక వక్రగ్రహముతో ఇధషాలను కల్గియున్నచో అప్పుడు ఆ స్త్రీకి గర్భస్రావము కల్గును.

జీవిత మరణ ప్రశ్నే బాలానా మన్వతే శుభైర్బ్ర ఋష్టే |

కేంద్రస్థే సితపక్షే శభ యుక్తేస్త్వే విధౌ జీవేత్ || **34**

శ్లోకం 34 : గర్భములోనున్న శిశువు జీవించునా లేక మరణించునా? అను ప్రశ్నకు సమాధానము ఈవిధముగా నీయవలెను. పన్నెండవ యింటి అధిపతి కేంద్రములోనుండి శుభులచే చూడబడిగానీ కలిసిగానీ యున్నచో శిశువు జీవించును. లేక ప్రశ్న శుక్లపక్షములో (వృద్ధిచంద్రుడు) చంద్రుడు పన్నెండునందు శుభులతో కలిసియున్నచో గర్భములో వున్న శిశువు జీవించును.

క్రూరశ్చే దన్వ్యపతిర్లగ్న శ్చాపోక్షియోఽయుక్తః |

క్రూరస్తు జాతమాత్రో మ్రియతే బాలోఽధవా ధవాగర్భే || **35**

శ్లోకం 35 : పన్నెండవ యింటి అధిపతి ఒక పాపి అగుచూ అస్తం గత్వము చెందినా, లేక ఆపోక్షీయములో నుండి శుభులతో కలిసిగానీ చూడబడిగానీ యుండనిచో శిశువు జననము తర్వాత గానీ లేదా గర్భము నందేగాని మరణించును.

వివరణ : పైన చెప్పిన ఐదవ యింటికి చెందిన శ్లోకములలో మగపిల్ల వాడు కల్గునా లేక ఆడపిల్ల జన్మించినా, గర్భస్రావము జరుగునా? గర్భము నందే శిశువు మరణించునా లేక జన్మించిన వెంటనే మరణించునా మొదలగు ప్రశ్నలకు సమాధానము జోస్యము చెప్పుటకు సమ్మేళనములు విశదీకరింప బడినవి.

మా అనుభవంలో గమనించినది అయిదవ యింటి అధిపతి లగ్న మందు కానీ లేక లగ్నాధిపతి అయిదవ యింటినందుగానీ పాప సంబంధము (బలహీన) లేకుండినచో సంతానము కల్గుట జోస్యము చెప్పగలము. అయిదవ యిల్లు రాహువు లేక కుజుడులచే బలహీనపడితే అది గొడ్రాలి తనమునకు సూచన. బీజస్ఫుటము లేక క్షేత్రస్ఫుటములను గణన చేయుట ద్వారా కూడా ప్రశ్న సంబంధించు వ్యక్తి పురుషుడా లేక స్త్రీనా అన్నది గ్రహించుట కూడా మంచిది. లగ్నమునందు కుజుడు లేక అయిదవ యిల్లు శని లేక రాహువులతో ఇధషాల కల్గినచో కష్టతరమైన ప్రసవము కల్గును.

ప్రసవజ్ఞాన ప్రశ్నే భుంక్తా లగ్నాంశకాన్ పరిత్యజ్య |

భోగ్యాద్విచిన్వ్య శేషానను మిత్యేవం వదేద్ధి వసాన్ || **36**

శ్లోకం 36 : ప్రసవ సమయమునకు సంబంధించిన ప్రశ్న విషయంలో లగ్నములో గతించిన నవాంశలు గర్భముయొక్క కాలము (ఎన్ని నెలల గర్భము అను విషయము) సూచించును. శేషించిన నవాంశలు మరియు నవాంశలగ్నము నందు శేషించిన భాగలు ప్రసవము జరుగుటకు క్రమ ముగా ఎన్నిమాసముల ఎన్ని దినములు పట్టునో సూచించును.

వివరణ : ప్రసవ సమయమును జోస్యము చెప్పుట కష్టతరమైన సమస్య. దీనికి ఏవిధమైన ఖచ్చితమైన పద్ధతులు యింతవరకు కల్పింపబడ లేదు. అయితే భృవాజ్ఞాతకము వంటి ప్రామాణిక గ్రంథముల యుందిచ్చిన పద్ధతుల ననుసరించి కొంతమంది జ్యోతిష్యులు గర్భము ధరించు సమయము ప్రాతిపదికగా ప్రసవ సమయము చెప్పగలుగుచున్నారు.

ప్రశ్న సమయమునకు సింహులగ్నము 25 డిగ్రీల 30 నిమిషాలలో ఉదయిస్తున్నదని భావిస్తే ఎనిమిదవ నవాంశ ఉదయిస్తున్నదనీ, ఎనిమిదవ నవాంశలో 2 డిగ్రీల 10 నిమిషాలు గతించినదని అర్థం. (ఒక్కొక్క 3 డిగ్రీల 20 నిమిషాల చొప్పున) 7 నవాంశలకు 23 డిగ్రీల 20 నిమిషాలు కాగా మిగిలినది 2 డిగ్రీల 10 నిమిషాలు అగుచున్నది.

తాజక పద్ధతి ద్వారా ఆ స్త్రీ ఎనిమిదవ మాసపు గర్భము కలిగినది. ఆమెకు ప్రసవము సుమారుగా ఇంకా రెండు మాసముల వ్యవధిలో జరుగును.

3 డిగ్రీల 20 నిమిషాలు కల్గిన ప్రతి నవాంశ 30 దినములకు సరి కావున, 2 డిగ్రీల 10 నిమిషాలు (ఎనిమిదవ నవాంశలో మిగిలిన భాగము) అంటే 12 దినములకు సమానము. దీని అర్థము ఆమె ప్రశ్న సమయము నుండి 1 మాసము 12 దినముల తర్వాత ప్రసవించునని అర్థము.

ఈ పుస్తకమునకు పరిచయ రూపంగా హెచ్చు వివరణతో నేను ప్రశ్న సమయంలో సమయ నిర్ధారణ అంశమును నిర్వహించాను. అయితే ఈ శ్లోకము నందు యివ్వబడిన భావము వాస్తవంగా వర్తిల్లుతున్నట్లుగా కన్పించుట లేదు. హెచ్చు సందర్భాల్లో కూడా యిది వర్తిల్లుటలేదు.

మాస జ్ఞానస్య పుచ్చాయం గర్భిణ్యాం భృగు నందనః॥ **37**

లగ్నాత్స్యాద్యావతి స్థానే మాసానాఖ్యాతి తావతః॥

సుతేత్సం ఖ్యా తదా వాచ్యా యదా ధర్మాత్పరం గతః॥ **38**

శ్లోకం 37,38 : లగ్నము నుండి శుక్రడు వున్నస్థితి వరకు గల రాశులన్ని మాసము లలో ఆస్త్రీ ప్రసవించును. శుక్రడు 10,11,12 యిండ్లలోగాని వున్నచో అప్పుడు అయిదవ ఇంటినుండి శుక్రడు వున్నంత వరకు గల రాశుల సంఖ్య ఆమె ప్రసవించబోవు మాసముల సంఖ్యను సూచించును. ఈ అభిప్రాయము “భువనప్రదీప” గ్రంథములో నున్నది.

లగ్నాంతర్గిన రాశిర్దివా గ్రహో లగ్న పశ్చ దినరాశౌ ।

తద్దివసే జన్మవాచ్యం వివరీతే వ్యత్యయ శైషామ్ ॥ **39**

శ్లోకం39 : లగ్నము శీర్షోదయరాశి (దైయుర్నల్) అగుచున్ననూ, లేక ప్రశ్న పగటి పూట వేయబడిననూ, లేక లగ్నాధిపతి ద్విస్వభావ రాశి నందున్ననూ, శిశువు పగటి పూట జన్మించును. (ఆ విధమైన సమ్మేళన ములు) లేనిచో శిశువు రాత్రిపూట జన్మించును.

వివరణ : మేషం, వృషభం, కర్కాటక, ధనుస్సు, మకరములు పృష్టో దయరాశులు (నాక్టర్నల్ రాశులు) గాను, మిథునము, సింహము, కన్య, తుల, వృశ్చికము, కుంభరాశులు శీర్షోదయ రాశులు (దైయుర్నల్ రాశులు) గానూ పరగణింపబడుచున్నవి.

పైనతెల్పిన “లేనిచో” అనుదానికి అర్థము వ్యతిరేకమైన సమ్మేళనములు అని అర్థము. లగ్నము నాక్టర్నల్ రాశి (పృష్టోదయరాశి) అగుచున్ననూ, లేక ప్రశ్నను రాత్రి సమయము నందు వేసిననూ, లేక లగ్నాధిపతి శీర్షోదయ రాశి నందున్ననూ వ్యతిరేక సమ్మేళనములు అగును.

అధరాత్రి లగ్న మహ్నీ తధిపతి శ్చేత్తు తస్య రాశివతేః।

బలమూహ్యం దినహారా వుంరాశి స్త్రీగృహే ప్యేవమ్ ॥ **40**

శ్లోకం 40 : పృష్టోదయరాశి ఉదయించుచుండగా ప్రశ్న పగటి సమయములో వేయబడినచో ఫలితమును లగ్నాధిపతి, లగ్నాధిపతి పున్న రాశ్యాధిపతి, దినహార మొదలగు వాని నాధారముగా జోస్యము చెప్పవలెను.

వివరణ : పృష్టోదయరాశి ఉదయించు చుండగా ప్రశ్న పగటిపూట వేయబడినదను కుండాము. లగ్నాధిపతి చంద్రుడు (రాత్రిపూట బలవం తుడు) వృషభరాశి (పృష్టోదయరాశి -రాత్రిపూట బలమైనది) శుక్రడు కూడా రాత్రి బలరాశినందు గలడు. కాలహార యొక్క అధిపతిని కూడా గుర్తించ వలెను. ఈ గ్రహముల యొక్క తారతమ్యబలములనుబట్టి జననము రాత్రి పూట జరిగినదీ, పగటిపూట జరిగినదీ నిర్ణయించవలెను.

ఇంతకు పూర్వము వేరొకచోట చెప్పనట్లే విద్యార్థి విశ్లేషించుటలో తగు అనుభవమును పొందునంతవరకు నిశ్చయమైన తీర్పును యిచ్చుట శ్రేయస్కరము కానేరదు.

అస్మిన్వర్షే ౨ పత్యం భవితా విలగ్న పంచమా ధీశౌ ।  
భజతో తదీత్యశాలం తత్రైవా బ్దే భవతి నూనమ్ ॥ **41**

యది వా మిథోగ్రహగతౌ స్యాతామే తౌచ సంతతిస్తదపి ।  
వాచ్యా తస్మిన్వర్షే శుభయోగ దన్యధా నపునః॥ **42**

సూతాపూత యువతి జ్ఞానే సుతపో౨ ధ షష్ఠపః సూర్యాత్ ।  
నిర్మత్యోదయ మాయాత్తతః ప్రసూతే చ నారీయమ్ ॥ **43**

అథ జీవ సౌమ్య శుక్రా ఆకాశే ఉదయిస్తదా ప్యేవమ్ ॥

శ్లోకం 41 నుండి 43 1/2 వరకు : “నాకు ఈ సంవత్సరం బిడ్డ జన్మిస్తుందా ?”

అనే ప్రశ్న వేయబడితే లగ్నాధిపతికి అయిదవ యింటి అధిపతికి మధ్య యిధషాల లేక ఇధ్యషాల యోగము కల్గితే సంతానము కల్గుట ఫలితము చెప్పవలెను.

లగ్నాధిపతి అయిదవ యింటి నందుండగా అయిదవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందుండి శుభుల వీక్షణము కల్గినచో సంతానము కల్గునని జోస్యము చెప్పవలెను. లేనిచో సంతానము కలుగదు.

అయిదవ యింటి అధిపతిగానీ లేక ఆరవయింటి అధిపతిగా అస్తం గత్యము చెందకుండా వున్నచో, లేదా గురుడు, బుధుడు లేక శుక్రడు లగ్నమందు ఉదయించిననూ, సంతానము కల్గును.

వివరణ : పైన తెల్పిన మూడన్నర శ్లోకములకు వివరణ అవసరం లేదు. 41వ శ్లోకము ప్రకారము లగ్నాధిపతి, అయిదవ యింటి అధిపతి ఇధషాల యందు ప్రవేశించు సంవత్సరమునందు సంతానము కల్గును. ఇంకా సులభరీతిగా అయితే లగ్నాధిపతి, పంచమాధిపతులు యిద్దరు ఎప్పుడు పరస్పరము 120 డిగ్రీలు లేక 60 డిగ్రీల దృష్టి పరిధిలోకి వస్తారో ఆ సంవత్సరమునందు సంతానము కల్గుట జోస్యము చెప్పవలెను.

ప్రక్కన యిచ్చిన ప్రశ్న చక్రము నందు అయిదవ ఇంటి అధిపతియగు గురుడు మీనరాశినందు 25 భాగలలో అయిదవ యింటి నందు గలడు. ప్రశ్నవేసిన తేదీ 17-10-1963. ఇది నెలలు నిండిన గర్భుటు దాహరణ. గోచార రీత్యా కుజుడు సరిగా 120 భాగల కోణ పరిధిలోకి వవంబరు 17వ తేదికి రావటం జరిగింది. నిజానికి ప్రసవం 18-11-1963 నాడు జరిగింది. ప్రసవ సమయం సమీపంలో నుండగా ప్రశ్నగానీ వేయబడితే పైన తెల్పిన సంఘటన జరుగు పద్ధతి అంటే లగ్నాధిపతి, అయిదవ యింటి అధిపతుల ఇధషాల కల్గుట సంతృప్తికరంగా వర్తిల్లుతుంది.

గురు 25			
		తే 17-10-1963	
	లగ్నం 20		రవి 28
	కుజ2		

మరొక పద్ధతి కూడా వుంది. దాని ప్రకారం అయిదవ యింటి అధిపతి అయిదవ భావ మధ్యమందుండి ఎన్నిరాశులు తొలగింపబడతాడో రాశి ఒక్కొక్కటికి ఒకమాసము చొప్పున అన్ని మాసములలో ప్రసవం జరుగు తుంది. వాస్తవంలో ఈ పద్ధతి ఎంతగా వర్తిల్లుతుందో నిరూపిత మవ్వాలి వుంది.

**ఆరవ యింటి ప్రశ్నలు**

రోగా దయ ముత్యాస్థి నవేతి లగ్నం భిషక్ ద్యూనమ్ || 44

వ్యాధిర్దశమం రోగీ హిబుకం భేషజమిహా హురాచార్యాః |

క్రూరార్థితే విలగ్నే వైద్యాన్న గుణస్తదోషధా ద్రోగః 45

శ్లోకం 44,45 : వ్యాధి గురించి, అది నయమవుతుందా లేదా అను దానికి సంబంధించు ప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చుటకు లగ్నమును వైద్యుని గాను, ఏడవ యిల్లు వ్యాధిగానూ, పదవ యిల్లు రోగిగాను, నాల్గవ యిల్లు ఔషధముగా గానీ చికిత్సగా గాని భావించవలెను. లగ్నము నందు పాపులు వుండినా లేదా లగ్నమును పాపులు వీక్షించినా వైద్యుడు వ్యాధిని నయము చేయ జాలడు.

వృద్ధి ముపయాతి దశమే క్రూరైర్నిజ బుద్ధిత్యోపల గుణః |

అస్తే చ క్రూరయుక్తే మాంద్యాన్యాద్యం తదోష ధాన్యధా || 46

శ్లోకం 46 : దానికి బదులు వ్యాధి ఉద్భుత మగును. పదదవ యింటి నందు పాపులు వున్నచో పుచ్చకుని యొక్క స్వంత పొరపాటు చేత చికిత్స పనిచేయదు. పాపులు ఏడవ యింటినందుగాని, నాల్గవ యింటినందు గాని వున్నచో ఒక చిక్కు మరియొక చిక్కుకు దారితీయును.

సాయోపగతై రేతై రోగతే రోగిణో భవతి |

లగ్నేశేం ద్వోః సాయోత్థ శాలతో రోగనాశనం వాచ్యమ్ || 47

శ్లోకం 47 : ఆ స్థలములలో శుభులు వున్నచో రోగి స్వస్థత చెందుటకు దోహదము చేయును. లగ్నాధిపతి మరియు చంద్రుడు ఇధషాలను కల్గి శుభులతో వున్నచో వ్యాధి నిర్మూలమగును.

వక్రేతు తత్ర భేటే భూయోపి గదః సమాపయాతి |

భూమిస్థే లగ్నస్థే ద్వోనస్థే శశి ముధశిలే భవేస్సృత్యుః || 48

శ్లోకం 48 : గ్రహములు (పైనచెప్పిన ఇండ్లఅధిపతులు) వక్రించి యున్నచో వ్యాధి తిరిగి కన్పించును. లేక పునఃప్రకోపము చెందును. ఆ విధముగా వక్రించిన గ్రహములు (1,4,7,10ల యందు) చంద్రునితో ఇధషాల కల్గియున్నచో రోగి మరణించును.

వివరణ : 45 నుండి 48 శ్లోకముల ప్రకారము లగ్నము, ఏడవ యిల్లు, పదవ యిల్లు, నాల్గవ యిల్లు క్రమముగా వైద్యుడు, వ్యాధి, రోగి, చికిత్సలను సూచించును.

లగ్నమునందు పాపులుండుట వ్యాధి తగ్గుటను సూచించదు. పదవ యింటి యందు పాపులున్నచో సరికాని ఆహారము తినుట మొదలగు రోగియొక్క స్వంత తప్పుల వలన చికిత్సమంచి చేయుదు. నాలుగు, ఏడు యిండ్ల యందు పాపుల సంబంధము కేంద్రీకృత మైనచో అప్పుడు చిక్కులు ఏర్పడును. శుభులురోగి స్వస్థత చెందుటకు సమకరింతురు. కాని అవివక్రించి యున్నచో వ్యాధి కొంతతగ్గుదల సూచనలు కన్పించిన తదుపరి పునః ప్రకోపము చెందును. అట్టిపాపులు చంద్రునతో ఇధషాల కల్గినచో ఫలితముగా మరణము కల్గును.

ఏడవ యింటికి వ్యాధి నిర్దేశింపబడినది. కాని విధేయత కల్గిన మా అనుభవము ప్రకారము ఆరవ యిల్లు వ్యాధిని సూచించునదిగా గుర్తించ వలెను. లగ్నము, లగ్నాధిపతి, లగ్నము నందలి గ్రహములు, ఆరవయిల్లు, ఆరవయింటి అధిపతి, ఆరవ యింటినందు గల గ్రహములు, ఈ రెండు (లగ్నము, ఆరు) జతల విషయములచే ఏర్పడు యోగములను ఆధారముగా చేసుకొని ఫలనిర్ణయము చేయవలెను. సంబంధిత భాజకములు అనగా లగ్నాధిపతి లేక ఆరవ యింటి అధిపతి చరరాశిలోనున్నచో రోగి త్వరగా స్వస్థత పొందును. స్థిరరాశి ఐనచో దీర్ఘవ్యాధి అగును. ద్విస్వభావరాశి అయినచో వ్యాధి మధ్యస్థముగా నుండును.

లగ్నాధిపతి ఆరవ యింటి నందు, ఆరవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందు వున్నచో రోగి అతి హెచ్చుగా బాధపడును. చాలాకాలము కూడా బాధపడును. ఆరవ యింటి అధిపతి, ఎనిమిదవ ఇంటి అధిపతులిద్దరూ లగ్నము నందున్నచో మరణము సంభవించును. ఆరవ యింటి, ఎనిమిదవ యింటి అధిపతులు పరివర్తనము చెందినచో తొందరగా కోల్పోనుట జరు గును. మా స్వీయ పఠనముల ఆధారముగా ఇవి గమనించటమైనది. అందువలన వాటిని పూర్తి సాధికారకమైనవిగా పాఠకుడు గ్రహించ నవసరములేదు.

లగ్నస్థే రంధ్రపతౌ లగ్నవ శశినో వినాశేవా |

లగ్నాధిపే చ సూర్యే తన్మరణం రోగిణో సప్తేష ముధశిలవిదాయా || 49

సప్తేషే షష్ఠస్థే తన్మరణం రోగిణో వాచ్యమ్ |

రంధ్రేశేన వినస్థే నాస్తమితే నాపి కేంద్రస్థే || 50

లగ్నేశ చ ముధశిలే మృత్యుః స్వాద్రోగ పుచ్చాయామ్ |

అధవా తయోశ్చ కేంద్రే ముధశిలతః క్రూరపీడితే మరణమ్ || 51

శ్లోకం 49 నుండి 51 : ఈ క్రింది సమ్మేళనల యందు రోగి మరణించును. 1. ఎనిమిదవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందుండుట 2. లగ్నాధిపతిగానీ, ఎనిమిదవ యింటి అధిపతిగానీ చంద్రుని నుండి ఎనిమిదవ యింటిలో నుండుట 3. రవిలగ్నాధిపతి అగుచుండగా ఆరవ యింటిలోనున్న ఏడవయింటి అధిపతితో చంద్రుడు ఇధషాలను కల్గియుండుట 4. అస్తంగత్వముచెందిగానీ, వక్రించి యున్నగానీ గ్రహముతో కేంద్రములోగల లగ్నాధిపతికి గానీ లేదా ఎనిమిదవ ఇంటి అధిపతికిగానీ ఇధషాల కల్గియుండుట 5. లగ్నాధిపతికి ఎనిమిదవ యింటి అధిపతికి ఇధషాల కల్గుచుండగా వారిరువురకూ పాప సంబంధము గల కేంద్రముల యుండుండుట.

వివరణ : పైనతెల్పిన మూడవ సమ్మేళనము ప్రశ్నలగ్నము సింహ రాశి ఉదయించు చున్న సమయము అయినపుడు మాత్రమే వర్తిల్లును.

నాల్గవ సమ్మేళనము ప్రకారము ఎనిమిదవ యింటి అధిపతి లేక లగ్నాధిపతి కేంద్రములో నుండగా వక్రించి లేక అస్తంగత్వము చెందిన గ్రహముతో ఇధషాలను కల్గియుండవలెను.

సూర్య ద్వాదశ భాగం ప్రవిష్టే లగ్నేశ్వర్యేష ప్యేవమ్ |

లగ్నేపరే చ రోగో క్షణే స్వాధరుక్ సరుక్ చాపి || 52

శ్లోకం 52 : లగ్నాధిపతి రవియొక్క ద్వాదశాంశ యందున్నచో రోగి మరణించును. లగ్నముచరరాశి యందున్నచో రోగి కోలుకొనునట్లు కన్పించునుగానీ పునః ప్రకోపించును. వివరణ : వ్యాధి కొంతకాలము అదుపులోనికివచ్చి తిరిగి ఉద్భుతమగు టకు లగ్నము చరరాశి యందుండగా లగ్నాధిపతి రవి యొక్క ద్వాదశాంశ యందుండవలెను.

ద్విశరీరే పరరోగః స్థిరే గద స్వప రోగత్వమ్ ।

శశినో వక్ర ముధశిలే స్థిర రోగో మంద ముధశిలే పూర్వమ్॥ **53**

శ్లోకం 53 : లగ్నము ద్విస్వభావ రాశికి చెందినదైనచో అనుమానించిన వ్యాధికాకుండా మరియొక వ్యాధి అగును. లగ్నము స్థిరరాశికి చెందినదైతే అనుమానించిన రోగమే కల్గియుండును. వక్రించిన గ్రహముతో చంద్రుడు ముధశిల యోగమును కల్గియున్నచో అది దీర్ఘ వ్యాధిని సూచించును.

**వివరణ :** రోగి అనుమానించిన వ్యాధితోనే బాధపడుచున్నాడా లేదా అనువిషయ మును, వ్యాధి దీర్ఘవ్యాధి అవునాకాదా అనువిషయములను నిర్ణయించుటకు ఈ శ్లోకము దోహదకారి అగును.

అనుమానించిన వ్యాధి కాకుండా మరియొక వ్యాధి అగుటకు ఉదయ స్తున్న రాశి ద్విస్వభావరాశి అవవలెను. లగ్నము స్థిరరాశికి చెందినదైతే మొదట నిర్ధారణ చేసిన వ్యాధియే కల్గియున్నవ్యాధి అగును. చంద్రుడు ఒకవక్రించిన గ్రహముతో ఇధషాల కల్గినచో అది దీర్ఘ వ్యాధి అగును.

మూత్ర నిరోధాద్రోగోత్పత్తి ర్జేయా కృత ప్రశ్నే ।

అథ పుష్కాయాః పూర్వేసప్తాహాని చ విలోక్య చత్వరి॥ **54**

యది తేషు శశి కవీ శుభయుత దృష్టాతదా శస్తమ్ ।

మందోఽయమథ నవేతి ప్రశ్నే లగ్నేశ్వరరోఽధ చంద్రవా ॥ **55**

షష్ఠేశ ముధశిలో స్యాదస్తమితో వా తదా మందః॥ **55 1/2**

శ్లోకం 54-55 1/2 : చంద్రుని ముధశిల ఒకమందగ్రహముతో జరిగినచో మూత్ర మార్గము అడ్డుపడుటచే ఉద్భవించిన వ్యాధి అగును. ప్రశ్నకునాలుగు లేక ఏడు దినముల ముందు రవిచంద్రులు శుభుల ప్రభావమునకు గురిఅయినచో రోగి కోలు కొనును. లగ్నాధిపతిగాని లేక చంద్రుడుగాని అస్తంగత్వము చెందినా లేక ఆరవ యింటి అధిపతితో ఇధషాల కల్గియుండినా వ్యాధి కొనసాగును.

**వివరణ :** మిగిలిన అన్ని గ్రహముల కంటే చంద్రుడు అతిశీఘ్ర గ్రహము. కావున 54వ శ్లోకమందలి మందగ్రహము అనునది శనిని మాత్రమే సూచించును. అయితే కొంతమంది వ్యాఖ్యాతలు అట్టిగ్రహము కుజ, గురు, శనిలలో ఏదేని అవచ్చునని భావించారు.

మూత్ర బంధనకు చెందు అనేక సందర్భాల యందు, ప్రోస్టేటు గ్రంథి వ్యాధుల సందర్భాలలోనూ శనిగ్రహము యొక్క హస్తము అవగతం అవు తుంది. కాబట్టి “చంద్రునికి ఇధషాల శనితో కల్గుట” ఆరవ యింటి ప్రమేయము వ్యాధి మూలం మూత్రబంధనం అనటం హేతుబద్ధం అవు తుంది.

54వ శ్లోకం అందలి రెండవభాగం : ప్రశ్న తేదికి నాల్గవ లేక ఏడవ ముందు దినము రవి చంద్రులకు శుభ దృష్టులు అనునది పూర్తిగా అవగతం అగుటలేదు. కానీ నాకు అనిపిస్తున్నది ప్రశ్న తేదికి గల ముందు సమయంలో గల గ్రహాల కొన్ని నిర్దేశిత దృష్టులు అనారోగ్యం కలిగించటం కానీ ఉద్యతం చెయ్యటం కాని కల్గి వుంటాయి. జ్యోతిష విద్యార్థులందరూ ఈ సిద్ధాంతంపై ప్రముఖంగా దృష్టి సారించవలసి వుంది.

నా అనుభవం ఆధారంగా నేను కొన్ని సాధారణ కనుగొనుట విషయమై చెప్పటానికి యిష్టపడుతున్నాను. అనారోగ్యము, వ్యాధి మొదలగు వాటికి సంబంధించిన అన్ని ప్రశ్నలు

ముఖ్యంగా ఆరవయింటి ద్వారా తెలియచేయ బడతాయి. అయితే కొంతవరకు ఎనిమిదవ యిల్లు కూడా పరిగణింపబడ వలసి వుంటుంది.

45వ శ్లోకము పదవ యిల్లు రోగిని సూచించునని చెబుతున్నది. లగ్నము, దాని అధిపతి, చంద్రుడు వీటిని బలహీనపరచు గ్రహాలు (తాజక సూత్రముల ప్రకారము బలహీనపరుచుట) రోగిని సూచించు ప్రముఖమైన విగా నేను భావిస్తున్నాను. (రోగమునకు) గురి చేయబడిన శరీర అంగము 1. లగ్నాధిపతి ఉన్నరాశి సూచించు శరీర అంగము, లేక 2. చంద్రుడు వున్న రాశి సూచించు శరీర అంగము లేక 3. పదవయింటి అధిపతి వున్న రాశి సూచించు శరీర అంగము కాని అవుతుంది.

ఆరవయింటిలోగల శుభులు త్వరితగతిని కోలుకొనుట సూచించు చును. ఆరవ యిల్లుగానీ దాని అధిపతిగానీ 8/12 ఇండ్లతోగానీ వాటి అధిపతులతోగానీ ఏవిధమైన యోగమును కల్గియుండినా చిక్కిన వ్యాధిగా గుర్తించవలసి వుంది.

లగ్నము బలముగా వుంటే వ్యాధి తాత్కాలికమైనది. లగ్నాధిపతికి, అష్టమాధిపతికి మధ్యగల ప్రతికూలమైన దృష్టులు మరణమును సూచిస్తాయి. దీర్ఘకాలపు వ్యాధులకు సంబంధించిన చాలా సందర్భాలలో లగ్నాధిపతి ఆరవయింటినందు, ఆరవ యింటి అధిపతి లగ్నమునందు వుండుట గుర్తించబడినది. లగ్నాధిపతి ఆరవ యింటి అధిపతితో రాబోవు (భవిష్య) యిధషాల కల్గివుంటే వ్యాధి యిధషాల యోగము తొలగింపబడు సమయము వరకు పీడించును. లగ్నాధిపతి, ఆరవయింటి అధిపతి పరస్పర వీక్షణములు కల్గియుండినా లేక కల్గియుండినా లేక కలసివున్నా వ్యాధి నయము చేయబడదు. లగ్నాధిపతి కుజునితో కలసి ఎనిమిదవ యింటిలో వుండినా లేక లగ్నాధిపతి ఎనిమిదవ యింటి అధిపతుల మధ్య పరస్పర వీక్షణముతో కుజుడు “గైరకంబూల” (దీనినే గౌరి కంబూల అని కూడా అంటారు) యోగము కల్గి వుంటే వ్యాధి మరణముతో అంతము కావచ్చును.

రోగికి తన ఆరోగ్యము ఎంత ఇబ్బంది కరముగా నున్నదో తెలుసును కావున అతని ఆరోగ్యము తీవ్రమైనదా కాదా అను విషయంలోను, అతను ఎప్పుడు కోలుకుంటాడు అను విషయమును తెలియజేయుట అతనికి సేవ చెయ్యటమే అవుతుంది.

వివిధ యిళ్ళు వివిధ అంగములను, అక్కడ కలగబోవు వ్యాధులను సూచిస్తాయి. వివరములకై మా పుస్తకము “హిందూ ప్రిడిక్టివ్ ఎస్ట్రాలజీ” నందలి “మెడికల్ ఎస్ట్రాలజీ” అను అధ్యాయమును అన్వయము చేసుకొన వచ్చును. తక్షణ అన్వయింపు కొరకు ఇంట్లు, కారకత్వములకు సంబంధించు వివరములు ఈ దిగువ నీయబడినవి.

1వయిల్లు తల, మెదడు, నరముల కేంద్రములు; రెండవ యిల్లు, ముఖము, గొంతు, మెడ, అన్నవాహిక; మూడవ యిల్లు భుజములు, మోచేతులు, వక్షస్థలము, ఊపిరితిత్తులు, నరములు; నాల్గవ యిల్లు-వక్షములు, ఉదరము, అయిదవ యిల్లు; వెనుకభాగము, గుండె, కాలేయము, రక్తము, ఆరవయిల్లు, ప్రేగులు, నడము (కటిప్రదేశము), అంత్రములు, కాలేయము; ఏడవ యిల్లు మూత్రపిండములు; ఎనిమిదవ యిల్లు గుదము; మర్మాంగములు, వెన్నుపూస, వినర్ణకావయవములు, మూత్రాశయము; తొమ్మిదవ యిల్లు ధనుసులు, సిరలు కల రక్తప్రసరన విభాగము, తొడలు, పిఱులు, పదవ యిల్లు; మోకాళ్ళు, ఎముకలు, కండరములు; పదకొండవ యిల్లు, చీలమండలము, ఊపిరి; పన్నెండవ యిల్లు, పాదములు, శోష వాహిక, కళ్ళు.

శరీర అవయవముల విభాగములో వివిధ రచయితల మధ్య కొంచము తేడాలు గలవు. ఉదాహరణకు మేము కండ్లకు రెండవ యిల్లు పన్నెండవ ఇళ్ళకు కేటాయించినాము.

ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రాచీన గ్రంథము క్రిష్టియము రీత్యా ఆరవ యిల్లు మరియు ఎనిమిదవ యిండ్ల యందు పావులున్నా లేక పావులు వాటిని వీక్షించినా రోగి తన రోగము నుండి విముక్తుడు కాజాలడు. పావులు శుభులు కూడా ఈ ఇండ్లకు సంబంధము కలిగియుంటే కోలుకొనుట మందకోడిగానూ, ఆలస్యముగానూ జరుగును. లగ్నాధిపతి కోణము నందుండగా తొమ్మిదవ యింటిని శుభుడు వీక్షించినచో చికిత్స అనంత రమురోగి కోలుకొనును. తొమ్మిదవ ఇంటినందు పాపి వున్నచో కోలుకొనుట జరుగదు. అరు, ఎనిమిది ఇండ్లలో శుభులు వుండినా లేక ఆ యిండ్లను శుభులు చూచినా పుచ్చుకునికి వ్యాధి ఉండదు.

		శుక్ర 23	బుధ 16
	తే. 21-7-1961 ఉదయం 8-23 ని.లకు I.S.T.		రవి 6
గురు10 శని4-30	బెంగళూరులో		లగ్నం10 కుజ21
		చంద్ర 8	

“రోగి కోలుకొనునా ?” అన్నది ప్రశ్న లగ్నాధిపతి పన్నెండవ యింటిలో వ్యాధిని సూచించు ఆరవ యింటి అధిపతి మారకుడైన ఏడవ యింటి అధిపతియగు శనితోనూ మరియు మరణము సూచించు ఎనిమిదవ యింటి అధిపతియగు గురునితోను, “ఈ సరఫ యోగము” (దీనినే హేసరాఫ లేక మూసరిఫః” యోగము అని కూడా అంటారు.) ఈ పాపత్వము ఆరవ యింటి నందు కల్గినది. కాలేయము తీవ్రముగా గురిచేయ

బడినది. రోగి మూత్రమార్గము బంధింపబడి నది. అతడు (రోగి) బ్రతకజాలడు అని జ్యోస్యము చెప్పబడినది. రోగికి శస్త్ర చికిత్స జరిగినది. ఆ తక్షణమే అతను మరణించుట జరిగింది.

**యజమాని - ఉద్యోగుల సంబంధములు**

- ఈశా న్యో మమ భవితా నవేతి లగ్నేశ్వయది కేంద్రే || 56
- నో భవతి ముధశిలం షష్టాంత్య పతిభ్యాం తదానాన్యః।  
వక్రీ వా న్యేన సమం లగ్నపతిః సహజ నవ మనంస్థేన॥ 57
- కురుతే యదీత్యాశాలం తద్యాననాఽధో భవేత్ప్రస్తుః।  
లగ్న పతా కేంద్రస్థే రిపు దృష్ట్యా కుర వీక్షతే పుణ్యే || 58
- రవిరశ్విగతేఽధ భవేద్యావ జ్ఞీవం చ నాన్యపతిః॥ 58 1/2

శ్లోకం 56 నుండి 58 1/2 : “నేను యింకొక యజమానికి సేవ చేయుదనా ?” అన్న ప్రశ్న ఈ విధముగా సమాధానము కల్గి వుంటుంది. లగ్నాధిపతి కేంద్రము నందుండగా ఆరు పన్నెండు అధిపతులతో ముధశిల లేకుండా యున్నచో ఉద్యోగ మార్పు వుండదు. లగ్నాధిపతి వక్రించి యుండగా మూడవ యింటి నందుగానీ, తొమ్మిదవ యింటి నందుగానీవున్న గ్రహముతో ఇధషాలను కల్గి వున్నచో పుచ్చుకుడు కొత్త యజమాని వద్దకు మారును. లగ్నాధిపతి ఒక కేంద్రము నందుండగా పాపిచే ప్రతికూలముగా వీక్షింపబడి యుండి పుణ్యసాహం అస్తంగత్వము చెందియున్నచో పుచ్చుకుని జీవితాంతము వరకును యజమాని మార్పు వుండబోదు.

వివరణ : పై శ్లోకముల యందు యజమాని మార్పుదల గురించి జ్యోస్యము చెప్పుటకు సమ్మేళనములు ఈయబడినవి. యజమానిసేవకుడు సంబంధములు ఈఅధునిక కాలము నకు బాగుగా వర్తిల్లవు. ఎందుకంటే యిప్పుడు సేవకుడు తన హక్కులు స్థిరముగా చెప్పి నిరంకుశ విధానములుగా అమలు పరుచగల్గుతున్నాడు. “ఉద్యోగమార్పు వుండునా?” వంటి ప్రశ్నను పైన తెల్పిన శ్లోకముల ప్రాతిపదికగా జవాబు చెప్పవచ్చును.

ఈ క్రింది తెలియచేయబడిన సమ్మేళనముల వలన వ్యక్తి తన ఉద్యోగ మార్పుపొందుట. అనగా కొత్త యజమాని లేక సంస్థ యందు ఉద్యోగమును పొందుట కల్గియుండును.

1. లగ్నాధిపతి 1,4,7,10 యిండ్ల యందుండగా 6/12 అధిపతులతో ఇధషాలను కల్గి యుండవలెను.
2. లగ్నాధిపతి 1,4,7,10 యిండ్ల యందుండగా ప్రతికూలముగా పాపిచే వీక్షింపబడి (90 డిగ్రీలు లేక 180 డిగ్రీల దూరములో నుండుట) యుండగా పుణ్యసాహము అస్తంగత్వము చెందుట.

లగ్నాధిపతి వక్రించి యుండి 3/9 అధిపతితో ఇధషాల కల్గివున్నచో ఉద్యోగము నందు మార్పు జ్యోస్యము చెప్పవచ్చును.

తాజక రచయితల (అభిప్రాయము) ప్రకారము మూడు, తొమ్మిది ఇండ్లు మార్పును అంటే ఉద్యోగములో మార్పు, స్థలమార్పు మొదలగు మార్పులను సూచించును.

అయమీశో భద్రోయే పుచ్చాయాం లగ్నపస్య కంబాలే || 59  
స్వామీ స ఏవ భవ్యో ద్యూనేశ చ శుభో న్యేశః।  
గృహ భూమి స్థానా నాం లగ్నపశ్చే పురోక్త ఏవ విధిః ।  
సమగ్నివార్య వాచ్యం శుభమశుభం పుచ్చతః స్వధియా॥ 601/2

శ్లోకం 59 నుండి 60 1/2 : “ప్రస్తుత యజమాని క్రింద నాస్వప్రయోజనమునకు భద్రత కల్గునా?” అనుప్రశ్నకు ఈవిధముగా సమాధానము వుండును. లగ్నాధిపతికి చంద్రునితో కంబాల యోగము కల్గినచో అప్పుడు పుచ్చుకుడు తన స్వప్రయోజనములను ప్రస్తుత యజమాని దగ్గర భద్రతతో కల్గియుండడును. ఏడవయింటి అధిపతికి, చంద్రునికి మధ్య కంబాలయోగము కల్గినచో కొత్తయజమానిని సేవించుట శ్రేయస్కర మగును. ఇదేవిధానములో భూములకు, ఇండ్లకు, బాడుగులకు మొదలైనవాటికిసంబంధించు ప్రశ్నలకు అనుకూల, ప్రతికూల పరిస్థితులను అంచనా వేసుకుంటూ సమాధానము చెప్పవలెను.

భృత్య చతుష్పాద లాభ ప్రశ్నే లగ్నేశ శీత గూషష్టే ।  
షష్టేశ ముధశితౌవా లగ్నే షష్టేశ్వరోఽధతల్లాభః॥ 61

శ్లోకం61: “సేవకులనుగానీ గోవులను గానీ వ్యక్తి కల్గియుండునా” వంటి ప్రశ్నలకు సమాధానము ఈ విధముగా వుండును. లగ్నాధిపతి మరియు చంద్రుడు ఆరవ యింటిలో వుండినా, లేక లగ్నాధిపతి ఆరవ యింటి అధిపతి ఇధషాలను కల్గియుండినా లేక ఆరవ ఇంటి అధిపతి లగ్నము నందుండినా పుచ్చుకుడు సేవకులను, గోవులను కల్గియుండును.

**ఏడవ ఇంటి ప్రశ్నలు**

- స్త్రీలాభస్య ప్రశ్నే స్మరాధిపే లగ్నేపేన శశినా వా || 62
- కృత ముధశితే యువత్యా అయాచితౌయా భవేల్లాభః।  
యది లగ్నేపో విధుర్వాద్యూనే తద్యాచితాం స్త్రియం లభతే॥ 63

శ్లోకం 62, 63 : వివాహమునకు సంబంధించి ప్రశ్న విషయంలో ఏడవ యింటి అధిపతి లగ్నాధిపతితోగానీ లేక చంద్రునితో గానీ ఇధషాలను కల్గియున్నచో పుచ్చుకుడు తాను వెదకకుండానే వధువును పొందును. లగ్నాధిపతిగానీ లేక చంద్రుడుగానీ ఏడవ ఇంటిలో వున్నచో ప్రయత్నము చేసిన అనంతరము వధువు లభించును.

లగ్నేశాన్యూసరిఫే చద్ర్య స్తప ముధశిలే స్వయంలాభః  
యేన సమంతు మధుశిలస్తత్ర వినస్టే చ పాపయుత దృష్టే॥ **64**

నికటి భూయ తదా కిల వినశ్యతి స్త్రీగతం కార్యమ్ |  
పాప్యోఽత్ర రంద్రనాథే స్త్రీజాతే రేవ విఘటతే కార్యమ్ || **65**

సహజపతౌ బ్రాతృభ్య స్తుర్యేశో పితృత ఏవ నాన్యేభ్యః  
సౌమ్య కృతయుతి దృగ్భ్యాం పూర్వోక్త స్థానతః శుభంవాచ్యమ్॥ **66**

శ్లోకం 64,65 : లగ్నాధిపతి చంద్రునితో మూసరిఫః కల్గియుండినా లేక ఏడవ యింటి అధిపతితో ఇధషాలను కల్గియుండినా ఎట్టిప్రయత్నము లేకనే పుచ్చుకుడు వధువును పొందును. ఇధషాలకల్గిన గ్రహము అస్తంగత్వము చెందినా లేక పాప సంబంధముచే బలహీనపడినా పుచ్చుకుడు వధువును పొందుటలో కృతార్థుడు కాజాలడు. ఎనిమిదవ యింటి అధిపతి పాపి అయితే వధువును పొందుట అనుష్ఠ్యయము నెరవేరదు. 3 లేక 4యిండ్ల అధిపతి పాపిఅయితే అట్టి అపజయము (వధువును పొందలేక పోవుట) క్రమముగా అన్నదమ్ముల వలన, తండ్రివలన కల్గును. చక్రము నందు అట్టి సమ్మేళనములు శుభుల వలన కల్గితే క్రమముగా పైన చెప్పిన వారి వల్లనే ధ్యేయం నెరవేరుతుంది.

వివరణ : పైన చెప్పిన అయిదు శ్లోకములలో పుచ్చుకుడు వధువును పొందుటలో కల్గ జయాపజయములు పొందు పరచబడియున్నవి.

లగ్నాధిపతిగాని చంద్రుడుగాని ఏడవ యింటి అధిపతితో ఇధషాలను కలిగియున్నా, లేక లగ్నాధిపతి చంద్రునితో మూసరిఫః కలిగియున్నా పుచ్చు కుడు తన ప్రయత్నమేమి యును లేకుండగనే వధువును పొందగలడు.

లగ్నాధిపతిగానీ చంద్రుడుగానీ చంద్రుడుగానీ ఏడవ యింటి నందున్నచో వధువును పొందుటకు అతను చేయు ప్రయత్నములు ఫలించును. లగ్నాధిపతి ఏడవ యింటి అధిపతితో ఇధషాల కల్గియుండగా ఏడవయింటి అధిపతి అస్తంగత్వ చెందిగానీ లేక పాపలతో కూడి యుండినా పుచ్చుకునకు అపజయము ఎదురగును. ఎనిమిదవ యింటి అధిపతి పాపి అయినా కూడా ఇదే విధముగా అపజయము కల్గును. అట్టి అపజయము మూడవ ఇంటి అధిపతి పాపి అయినచో అన్నదమ్ముల వలన నాల్గవయింటి అధిపతి పాపి అయినచో తండ్రి వలన కల్గును. అదే అధిపతి పాపి కాకుండా శుభుడైనచో పుచ్చుకుడు వధువును గుర్తించుటలో సఫలీకృతుడగును.

మూసరిఫ, ఇధషాల మొదలగు యోగములు నా పుస్తకము “వార్ష వలో” నందు సంపూర్ణముగా వివరించబడినవి. ఈ పుస్తకము చివరి అధ్యాయములో కూడా సంక్షిప్తముగా వివరించబడినవి. 66వ శ్లోకమురీత్యా నాల్గవ యిల్లు తండ్రిని సూచిస్తున్నది. కానీ మా అభిప్రాయం ప్రకారము తొమ్మిదవ యిల్లు (తండ్రికి) పరిగణింపవలసి వుంది.

స్త్రీతి స్థాన ప్రశ్నే స్మరపతి లగ్నేశ ముధశిలే స్నేహః  
ఝకటక దృశా ఝకటకః శశి కంబాలే తుసా పిశుభా॥ **67**

శ్లోకం 67 : ప్రేమ వ్యవహారములకు సంబంధించు ప్రశ్న విషయంలో లగ్నాధిపతి ఏడవ యింటి అధిపతితో ముధుశిలను కల్గివుంటే స్నేహము మరియు ప్రేమ కలుగునని చెప్పవలెను. ఈ యిద్దరు అధిపతులు పరస్పర ప్రతికూల దృష్టులు కలిగివుంటే దంపతులు ఎప్పుడూ తగవులాడు కొను చుందురు. పైన తెల్పిన ఏ ఒక్క అధిపతి అయినా చంద్రునితో కంబూల యోగము కల్గివున్నచో వధువు సత్రవర్తనము కలది అగును.

యది మందో లగ్నేశః కేంద్రే చ స్వాత్మదా బలీ పృష్టా |  
అస్తేశ్వరో చ మందే కేంద్రే ప్రతివాది నోఽస్తి బలమ్ || **68**

శ్లోకం 68 : శని కేంద్రములో నుండగా లగ్నాధిపతిగానీ లేక ఏడవ యింటి అధిపతిగానీ అయినచో పుచ్చుకుడు గానీ లేక వధువుగానీ పై చెయ్యి కల్గియుండును.

ఉభయో రేక స్థిత యోర్జాతవ్యార్ఘకటంక తయోః స్త్రీతిః  
సూర్యే న శుభం విజలే నరస్య శుక్రే స్త్రీయో ద్వయోర్ద్వితయా॥ **69**

శ్లోకం 69 : రెండు గ్రహములూ ఒకేరాశిలో వున్నచో దంపతులు తగవులాడుకున్నా సర్దుకుపోవుదురని భావించవలెను. రవిగానీ లేక శుక్రుడు గానీ లేక రవి శుక్రులు ఇద్దరూ గానీ బలహీనులైనచో వధువుగానీ లేక వరుడు గాని లేక దంపతులిద్దరకూగానీ సంతోషం వుండదు.

వివరణ : 67 నుండి 69 వరకు గల శ్లోకములలో ఈయబడిన సమ్మేళనములు విరోధమునకు, కలసివుండుటకు, స్నేహమునకు మొదలగు వాటికి సంబంధించు ప్రశ్నలకు సమాధాన మిచ్చుటకు బాగుగా ఉప యోగింపవచ్చును. వాదిని, ఫిర్యాది లేక పుచ్చుకుడిని లగ్నము సూచించు చుండగా ఏడవ యిల్లు ప్రతివాదిని లేక భాగస్వామిని లేక విరోధిని సూచించును.

67వ శ్లోకము పరస్పర శతృత్వమును సరిపుచ్చుటగానీ లేక కొనసాగించుట గానీ జోస్యము చెప్పుటకు వినియోగించ వచ్చును. 68వ శ్లోకము వాది ప్రతివాదులలో ఎవరిది పై చేయి అగునో జోస్యము చెప్పుటకు ఉపయోగింపవచ్చును.

పుచ్చుకుడు ఒక వాజ్యము గెలువ వలెనన్నచో ఏడవ యింటి అధిపతి తన యింటిలో బలహీనముగా నుండవలెను. మరియు లగ్నాధిపతి శుభప్రద మైన స్థితిని పొంది బలము కల్గియుండవలెను.

మమ గృహిణీ రుష్టాపురేష్యతి నోవాఽధ భూమధ్యః స్థరవౌ |  
భూపరిగతే చ శత్రే నైతి పునరస్వకీతే ఖ్యేతి || **70**

సూర్యాన్నిర్గత శుక్రే వక్రేఽపి సయేతి చాన్యధారుష్టా |  
క్షీణేందౌ బహుదివసైః పూర్ణవిధౌ చదత్రముపైతి || **71**

శ్లోకం 70-71 : “కోపముగానున్న నా భార్య యింటికి తిరిగి వచ్చునా?” అను ప్రశ్న వేయబడితే సమాధానము ఈవిధముగా నుండ వలెను. రవి 1-2-3ల యందుండగా శుక్రుడు 5,6,7,లలో నున్నచో ఆమె తిరిగిరాదు అని చెప్పవలెను. శుక్రుడు వక్రించి యున్ననూ, లేక అస్తంగత్వము చెందిననూ భార్య తిరిగి వచ్చును. శుక్రుడు యుండక పోయిననూ, లేక అస్తంగత్వము చెందక పోయిననూ భార్య తిరిగిరాదు. చంద్రుడు క్షీనదశలో నున్న ఆమె కొంత ఆలస్యముగా వచ్చును. వృద్ధి చంద్రుడైనచో ఆమె త్వరగా వచ్చును.

**వివరణ :** దంపతులు కలహమాడగా భార్య భర్తను విడిచి వెళ్ళిపోవును. భర్త (వృచ్చకుడు) ఆమె తిరిగి వచ్చునో లేదో తెలుసుకోగోరును. రవి నాల్గవ యింటికన్నా ముందు యిండ్లలో నుండగా శుక్రుడు 5-6-7 యిండ్లలో నుండుట, లేక శుక్రుడు వక్రించినా లేక అస్తంగత్యము చెందినా ఆమె తిరిగి వచ్చును. చంద్రుడు క్షీణించుచున్నచో కొంతకాలము తర్వాత తిరిగివచ్చును. లేదా చంద్రుడు వృద్ధి చంద్రుడైనచో ఆమె త్వరగా తిరిగి వచ్చును.

నా అనుభవంలో గమనించిన ఈ క్రింది విషయాలు పాఠకులకు మార్గదర్శక మగుటకొరకు ఇస్తున్నాను. ప్రశ్న వేసినది భర్త అయిన లేక భార్య అయినా 1వ యిల్లు వృచ్చకుని (ప్రశ్నవేసిన వారిని), ఏడవ యిల్లు భాగస్వామిని సూచించును. లగ్నాధిపతి ఏడవయింటి అధిపతులు పరస్పరము అనుకూల దృష్టులు కల్గివుండినా, పెండ్లి చేసుకుని ప్రశ్న సమయము నకు విడివిడిగా బ్రతుకుతున్న దంపతులు తిరిగి కలసి జీవిస్తారని మనం సులభంగా జ్యోత్యం చెప్పవచ్చును. లగ్నాధిపతి, ఏడవ యింటి అధిపతి ఇద్దరూ వక్రించి యున్నచో పునః కలయిక సూచించవు. దానికి బదులు ఒక గ్రహము వక్రించి యున్నచో అట్టి గ్రహము సూచించువ్యక్తి పునః కలయికకు నిరాకరించును. అయితే గ్రహముల మధ్య అనుకూలమైనదృష్టి వున్నట్లుయితే వారిద్దరూ దగ్గరగా వస్తారు.

పైన తెల్పిన సమ్మేళనములతో “విడాకులు”కు సంబంధించు ప్రశ్నలకు కూడా సమాధానము చెప్పవచ్చును. లగ్నాధిపతి ఏడవ యింటి అధిపతుల మధ్య సానుకూలము కాని చెడు దృష్టివుండి వారు రాహు లేక కుజులుచే బాధింపబడినచో అది జరగబోవు విడాకులను సూచించును. ఆ రెండు గ్రహములు పరస్పరము వ్యతిరేక దృష్టి కల్గివున్నా గురుడు లేక శుక్రునితో కలసివుంటే విడిపోవాలనుకున్నకోరిక మరల రాజీపడుటను కోరికగా మారుతుంది. లగ్నాధిపతి కుజునిచే గానీ రాహువుచే గానీ బాధింపబడితే వృచ్చకుడు విడాకులు కోరుకొనును. అదే సప్తమాధిపతి (పాపులచే) బాధింప బడితే జీవిత భాగస్వామి విడాకులకై ప్రయత్నించును. లగ్నాధిపతి వక్రించి యుండినా గురు శుక్రులలో ఎవరిచేసిన వీక్షింపబడితే చట్టబద్ధమైన చర్యలు నడుస్తున్నా దంపతులు విడాకుల అభిప్రాయము విరమించు కుంటారు.

**ఏషా కుమారికా కిల నిర్దోషా కిన్నవేతి పృచ్ఛాయామ్ ।**

**లగ్నే స్థిరే స్థిరరేక్ష లగ్న ప శశినోశ్చ నిర్దోషా ॥ 72**

**శ్లోకం 72 :** “వధువు తన శీలము స్వచ్ఛత కలిగివుందా?” అను ప్రశ్న వేయబడితే లగ్నము స్థిరరాశి అగుచూ లగ్నాధిపతి, చంద్రుడులో ఇరువురు కూడా స్థిరరాశులందే వున్నచో ఆమె శీలము స్వచ్ఛమైనదని చెప్పవలెను.

**చరరాశిగతై రేతైరియం కుమార్యపిచ జాతదోషాస్యాత్ ।**

**ద్విశరీరస్థే చంద్రే చరలగ్నే స్వల్పదోషాస్యాత్ ॥ 73**

**శ్లోకం 73 :** లగ్నము, లగ్నాధిపతి, చంద్రుడు చరరాశులందున్నచో అట్టి స్త్రీ శీలము స్వచ్ఛమైనది కానేరదు. చంద్రుడు ద్విస్వభావ రాశిలో నుండగా లగ్నము చరరాశిలో నున్నచో అట్టి స్త్రీ శీలము అనుమానస్పదము అగును.

**వివరణ :** ఒకస్త్రీయొక్క శీలము స్వచ్ఛమైనదా? కాదా? వంటిప్రశ్నలకు సమాధానము ఇచ్చు సందర్భములలో గొప్ప జాగ్రత్త తీసుకోవలసి వుంది. ముఖ్యంగా భారతదేశంలో సహవాస స్వేచ్ఛ, బుద్ధిగల కొందరు స్త్రీల అరుపులు తప్పించి మిగిలిన అన్ని విషయముల

కంటే అమ్మాయి కన్యాత్వమే అత్యంత ప్రధానమైనదిగా భావింపబడుతున్నది. నిబిడికృతమై యున్న అన్ని జ్యోతిష విషయాలయొక్క అసంపూర్ణ పరిగణనపై తరచు ఆధారపడు అతి చిన్న జ్యోతిషపరమైన సూచన అయినాసరే అమ్మాయి యొక్క, ఆమె కుటుంబము యొక్క భవిష్యత్తు మీద అతి తీవ్రమైన ప్రభా వాన్ని తరుచు కలిగి వుంటుంది. ఉదయిస్తున్నరాశి, లగ్నాధిపతి వున్నరాశి, చంద్రుడు వున్న రాశులు యొక్క చర స్థిర, ద్విస్వభావత అను విషయంపై మాత్రం ఆధారపడిన పైన తెల్పిన రెండు సమ్మేళనములు మాత్రమే సరియైన తీర్పు ఇవ్వటానికి ప్రత్యేకమైన వివరాలు కానేరవు.

నేను నిర్వహించిన చాలా ప్రశ్నలలో కుజశుక్రులు ఏడవ యింటితో గానీ లేక లగ్నాధిపతితోగాని పాపదృష్టితో నుండుట గమనించితిమి. కుజు నికి బదులు శుక్రునితో రాహువు కలసినచో వధువు చెడుపనికి ప్రేరేపించ బడి వుండేదదికానీ ఆమె అపవిత్రత చెంది వుండేదికాదు. ఏది ఏమైనా స్త్రీయొక్క శీలమునకు సంబంధించినంతవరకు స్పష్టమైన జ్యోత్యం చెప్పటం అంత వాంఛనీయంకాదు. గురుదృష్టి అన్నివేళలా అపవిత్రను (చెడును) పొగొట్టుతుంది.

**శశిభామా వేకరేక్ష స్థిరవరే తత్పరేణ గుప్తమియమ్ ।**

**రమితా శని చంద్ర ససోర్లగ్న గయోః ప్రకటముప భుక్తా ॥ 74**

**శ్లోకం 74 :** చంద్ర, కుజులు చరలేక ద్వి స్వభావ రాశిలో నున్నచో అమ్మాయి రహస్యంగా వ్యభిచరించుచుండును. చంద్ర శనిలు లగ్నము నందున్నచో ఆమె వ్యభిచారము సర్వలకు తెలిసినది అగును.

**యది భామ శనీ కేంద్రే విధు దృష్టో వృశ్చికేఽ ధ శుక్రం స్యాత్ ।**

**తద్దేక్కాణ్యేఽ ధ తదా నిర్భాంతం జాతదోషై షా ॥ 75**

**శ్లోకం 75 :** కుజ శనులు కేంద్రము నందుండగా చంద్రునిచే వీక్షింప బడుచుండి చంద్రునియొక్క ద్రేక్కాణములో శుక్రుడు వుండినచో అమ్మాయి వ్యభిచార నేరస్థురాలు అవుతుంది.

**వివరణ :** ఈ శ్లోకములు ఏవిధమైన వివరణ అవసరములేని సులభ రీతిలో గలవు. 72,73 శ్లోకములకు చెండు వివరణలో మేము చెప్పిన విధంగా వధువు యొక్కగానీ వరునియొక్కగానీ శీలము గురించి స్పష్టమైన తీర్పుయివ్వరాదు. పాశ్చాత్యదేశాలలో పెండ్లికి ముందు శీలానికి అనుసంధించు పవిత్రత త్వరగా కనుమరుగువతున్నప్పుడు వధువుగానీ లేక వరుడైనా సరే పెద్దగా తొందరపడుట లేదు (పట్టించుకోవటంలేదు) కానీ పాశ్చాత్య దేశాలలో కూడా ఇంకా కొన్ని కుటుంబాలు అలాంటి విషయాలలో సాంప్రదాయ బద్ధమైన ఆలోచనలను ఇంకా అనుసరిస్తూ కన్యాత్వము గల వధువులకే ప్రాధాన్యత యిస్తున్నాయి.

**ఏషాకిల ప్రసూతా సితే ఘటేజ్జేహరై చనో సుతా ।**

**అనయో రవి వృష గతయోః సూతా నారీ పరిజ్ఞేయా ॥ 76**

**శ్లోకం 76 :** శుక్రుడు కుంభమునందు, బుధుడు సింహమునందు వున్నచో ఆ స్త్రీ యింకా ప్రసవించి వుండదు. బుధ శుక్రులు వృశ్చికము నందు మరియు వృషభము నందు వున్నచో ప్రసవము జరిగిపోయి వుండును.

**వివరణ :** బుధుడు మరియు శుక్రుడు ఒకరికి ఒకరు ఏడవ యింటిలో (180 డిగ్రీల సుమారు దూరంలో) పై సమ్మేళనలకు వుండవలసి వచ్చును. ఇది అసాధ్యమైనది. అందువలన పైన చెప్పిన నాలుగు రాశులలో బుధ, శుక్రులిద్దరూ కలసి వుండుటను

పరిగణించవలసి వుంది.

**భోమ బుధ శుక్ర చంద్రా ద్విశరీరే చాప వర్జితే చేత్తుః |  
అగ్రేఽ స్త్రి తత్ప్రసూతి శ్చాపే నాగ్రేవ పృష్ఠతః సుతా ||** 77

శ్లోకం 77 : కుజ, బుధ, శుక్ర చంద్రులు ద్విస్వభావ రాశులలో (ధనస్సు కాకుండా) వున్నచో ఆ స్త్రీ త్వరగా ప్రసవించును.

**క్రూరశ్చే చ్చర రాశౌ పరతుః సూతా స్థిరే తు నిజపత్న్యః |  
మిశ్రేతు మిశ్రమూహ్యం జాతక సందేహా వృచ్ఛాయాం ||** 78

శ్లోకం 78 : చర రాశులలో పాపులు వున్నచో గర్భము తండ్రి కాని మరియొక వ్యక్తి వలన కల్గును. పాపులు స్థిరరావులలో వున్నచో బిడ్డ(తన) తండ్రి కల్గును. మిశ్రమ ప్రభావము వున్నచో తండ్రి (ఎవరు అన్నది) విషయము ప్రశ్నార్థక మగును.

**వివరణ :** “గర్భము ధర్మబద్ధముగా కల్గినదా లేక అధర్మబద్ధమైనదా? అనగా భర్త వలననే కలిగిందా లేక ప్రేమికుని వలనగానీ లేక పై వ్యక్తి వలన గానీ కలిగిందా?” అను ప్రశ్న వేయబడింది. అప్పుడు మనం పైన యివ్వబడిన మూడు శ్లోకముల ఆధారముగా ధర్మబద్ధమో కాదో జోస్యము చెప్పాలి. ఇక్కడ కూడా దంపతుల (వైవాహిక)జీవితం పై వ్యతిరేకమైన ప్రతిఘాతము కలిగేటట్లుగా ఏవిధమైన (జోస్యము) తీర్పు చెప్పకుండా వుండుటకు పాఠకులు హెచ్చరికచేయబడుతున్నాను.

లగ్నాధిపతిగానీ (లేక చంద్రుడుగానీ) పదకొండవ యింటి అధిపతితో అనుకూల దృష్టికలిగివుంటే గర్భము నందు వున్న శిశువు ధర్మబద్ధమైనది అగును. అది ప్రతికూలపు దృష్టి అయి పైగా శనివలనగానీ కుజుని వలన గానీ ఇంకా బాధింపడితే బిడ్డ అధర్మ బద్ధమైనది అగును. అయిదవయింటి అధిపతికి చెండు దృష్టులు కూడా కిటుకు చెప్పతాయని చెప్పవచ్చును.

		లగ్నం	
			శని శుక్ర
శని	గురు		

ఈ గ్రంథకర్తకు గర్భము యొక్క ధర్మబద్ధ తికి సంబంధించి వేయబడిన ప్రశ్నకు సంబంధించిన చక్రము పైన ఈయబడింది. లగ్నాధి పతి పదకొండవ యింటి అధిపతులగు శుక్రుడు మరియు గురుడు పరస్పర కోణము లలో పాపులచే బాధింపబడకుండా గలరు. ఇది ధర్మబద్ధమైనదని (తీర్పు) చెప్పబడినది.

**గుర్విశ్యేషా పత్న్యః పరపురుషాద్దేతి లగ్నసుత పోః |  
శుభయుతి దృగ్భ్యాం స్వపతేః శని భౌమ దృశాఽస్యతో గుర్వీ ||** 79

శ్లోకం 79 : “ఈ స్త్రీ యొక్క గర్భము ఆమె భర్తవలన కలిగినదా లేక మరియొక వ్యక్తివలన కలిగినదా?” అను ప్రశ్నకు ఈ విధముగా సమాధానము ఈయవలెను. లగ్నాధిపతి, అయిదవయింటి అధిపతి శుభులతోకలసిగానీ లేదా వీక్షింపబడిగాని యున్నచో గర్భము ఆమెభర్తవలన కలిగినది. శని,కుజులచే వీక్షింపబడినచో మరియొక వ్యక్తి వలన కలిగిన దని చెప్పవలెను.

**కులటా సతీయ మధవా లగ్నపతిశ్చంద్రమాశ్చబౌయేన |  
ఏకాంశే ముధశిల కృత్తదైవ భవనే భజత్యస్యమ్ ||** 80

శ్లోకం 80 : “ఈ స్త్రీ సాధ్యమణా? లేక కులటా?” అను ప్రశ్నకు సమాధానము. లగ్నాధిపతిగానీ లేక చంద్రుడుగానీ కుజునితో ఒక్క భాగ దూరముతో యుతి చెందినచో ఆమె తన స్వంత యింటినందే వ్యభిచరించిన దని చెప్పవలెను.

**యదివిజ గృహగో బౌమస్తదాఽ న్యదేశం క్రయాతి జారకృతే |  
రవిణేతి ముఖశిలే సత్యుప భుక్తా సాతు రాజపురుషేణ ||** 81

శ్లోకం 81 : కుజుడు తన స్వక్షేత్రమందున్నచో ఆమె వేరొకరి యింటి నందు వ్యభిచరించినదని చెప్పవలెను. రవి కుజునితో ముఖశిల కల్గి యున్నచో ఆమె సాంగత్యము ఉన్నత వ్యక్తితో నుండును.

**సౌమ్యేన లేఖకపణిక్ నిజభే శుక్రేణ యోషయేవ స్త్రీ |  
ఏతైర్వౌగైరసతీ విపరీతే సుచరితేతి విజ్ఞేయమ్ ||** 82

శ్లోకం 82 : కుజుడు బుధునితో ముఖశిల కల్గియున్నచో ఆమె విటుడు ఒకవ్యాపారి లేక రచయిత అగును. కుజుడు శుక్రునితో ముఖశిల కల్గియున్నచో ఆమె స్వలింగ సంపర్క నేరము చేయును. వ్యతిరేక సమ్మేళన ములు యున్నచో ఆమె శీలము స్వచ్ఛమైనది అగును.

**లగ్నపతి నా ధ శశినా ముసరిఫే భూసుతే భవేజ్జారః |  
యుక్తః పుర్గురు దృశా పుత్రభయా ద్రవి దృశాచ రాజభయాత్ ||** 83  
**సిత దృష్ట్యా పరనారీ భయాత్పిత జ్ఞైకరాశిగత దృష్ట్యా |  
జారస్య స్థవిరత్నాల్లజ్జితాత్పతి జారం సా ||** 84

శ్లోకం 83-84 : పైన తెల్పిన సమ్మేళనములలో కుజుడు లగ్నాధిపతితో గానీ లేక చంద్రునితోగానీ మూసరిఫ యోగము కల్గియున్నచో ఆమె ప్రియుడు ఆమె ఇష్టతకు తగినట్లుగా నుండును. కుజుడు గురునిచే గానీ, రవిచేగానీ లేక శుక్రునిచేగానీ వీక్షింపబడినచో ఆమె క్రమముగా తన కుమారుని భయము వలనగానీ లేక చల్లము భయము వలనగానీ లేక ఇతర స్త్రీ భయముగానీ అడుపులో నుంచబడును. కుజుని ఉధ శుక్రులిద్దరూ కలిసి వీక్షించినచో ఆమె ప్రియుడు ముసలివాడు అను అపవాదుకు భయ పడును.

**వివరణ :** లైంగిక పరమైన నీతి నియమాలకు సంబంధించినంత వరకు సాధారణంగా కుజగ్రహము సంబంధము కలిగి వుంటుంది. శీలంకి సంబంధించిన ప్రశ్నలకు నిశ్చయమైనట్లుగా (రూఢిగా) సమాధానము చెప్పరాదు. ఎందుకంటే సమ్మేళనములను అంచనా వేయటంలో ఏ చిన్న పొరపాటు జరిగినా ప్రమాద భరితమైన ప్రతిఘాతము కల్గుట జరుగ వచ్చును.

80 నుండి 84 శ్లోకములు స్త్రీ శీలవతియూ లేక పరపురుష సంబంధాలు కలిగియున్నదా అనునది అంచనా వేయుటకు ఉద్దేశింపబడి నవి. 79వ శ్లోకం గర్భధారణ న్యాయబద్ధమైనదా లేక పరపురుష సాంగ త్యము వలన కలిగినదా అనువిషయమును అంచనావేయుటకు సమ్మేళనము నిస్తుంది.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన సమ్మేళనములున్నచో స్త్రీ వ్యభిచరించును.

1. లగ్నాధిపతిగానీ లేక చంద్రుడుగానీ కుజునితో 1భాగ దూరములో యుతినీ కల్గియుండుట.



2. కుజుడు తన స్వక్షేత్రమునందు బుధునితో ముధషిల కల్గియుండుట. ప్రియుడు, రచయిత, పత్రికా వ్యాసంగము కలవాడు, నవలా రచయిత, వ్యాపారస్థుడు అగును.
  3. కుజుడు తన స్వక్షేత్రము నందు రవితో ముధషిల కల్గియుండుట ప్రియుడు ఉన్నతశ్రేణి (రాజకీయ) వ్యక్తి అగును.
  4. కుజుడు తన స్వక్షేత్రము నందు శుక్రునితో ముధషిల కల్గియుండుట స్వలింగ సంపర్కమునకు అన్వయింపబడును.
  5. కుజుడు తన స్వక్షేత్రములో చంద్రునితోగానీ లగ్నాధిపతితోగానీ ముసరిప కల్గియుండుట, ఆమెకు నచ్చిన వ్యక్తి ప్రియుడు అగును.
  6. కుజుడు తన స్వక్షేత్రమందు రవిచే వీక్షింపబడుట, ఆమె ప్రేమ కలాప సాహసకృత్యములు ఆమె కుమారుని భయము వలన నియంత్రింప బడతాయి.
  7. కుజుడు తన స్వక్షేత్రమందు గురునిచే వీక్షింపబడుట ఆమె వ్యభిచారమునకు లాగబడుట ఆమె చట్టమునకు భయపడుతుంది.
  8. కుజుడు తన స్వక్షేత్రమందు శుక్రునిచే వీక్షింపబడుట, ఇతర స్త్రీలు వేయి అపనిందలకు భయపడుతుంది.
  9. కుజుడు తన స్వక్షేత్రము నందుండగా స్వక్షేత్రములోగల బుధ శుక్రుడు వీక్షింపబడుట, ఆమె విటుడు ముసలి వ్యక్తి అని ఆమె గుట్టు రట్టు అవుతుంది.
- వివిధ సమ్మేళనములు సరిగ్గా అంచనా వేయబడి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేముందు సమతూకం వెయ్యాలి. లైంగిక అవినీతి పాశ్చాత్య దేశాల యొక్క విషపూరితమైన ప్రవృత్తిగా భావిస్తే ఈ విషయంలో సనాతన విలువ లను వదలుకోవడమే కాకుండా సంఘ సంస్కరణ అభినివేశానికి ఏ మాత్రము ప్రాముఖ్యత ఈయబడలేదు. సీత, సావిత్రి లాంటి పతివ్రతా స్త్రీలను ఆదర్శవంతముగా తీసుకునే భారత (హైందవ) స్త్రీలను చాలావరకు ఖచ్చితమైన శీలవంతులుగా పరిగణించాలి.

**ఎనిమిదవ ఇంటి (భావ) ప్రశ్నలు**

పువ్వు సంగ్రామ ప్రశ్నే విలగ్న లగ్నేశ సంస్థితా ఛేటాత్ |

శశి మూసరిఫాత్ ప్రచ్ఛ్వా స్తాస్తవ సంస్థేందు ముధశిలాచ్చత్యః|| 85

శ్లోకం 85 : యుద్ధమునకు సంబంధించిన ప్రశ్నకు ఈవిధముగా జవాబు యివ్వాలి. లగ్నమునందున్న గ్రహముకానీ, లేక లగ్నాధిపతి వున్న రాశి నందుండేడు గ్రహము కానీ చంద్రునితో మూసరిఫ కల్గివున్నచో పుచ్చకుడైన రాజు జయించును. చంద్రుడు ఏడవ యింటి నందుండేడి గ్రహముతో గాని లేక ఏడవ యింటి అధిపతి వున్నరాశి నందుండేడు గ్రహముతో గాని ముధషిల కల్గి యున్నచో శత్రువు (రాజు) జయించును.

అధవా శని కుజ జీవాః శీఘ్రేభ్యో బలయుతా ఉపరిచరాః|

బుధసిత చంద్రాస్తేభ్యాశ్చ దుర్బలాధశ్రరాశ్చ సంచింత్యాః|| 86

శ్లోకం 86 : ఉన్నతశ్రేణి గ్రహములు బలముగా వుండి అల్పశ్రేణి గ్రహములకు ముందు భాగంలో వుండినా; లేక అల్పశ్రేణి గ్రహములు బలహీనముగా వుండి ఉన్నతశ్రేణి గ్రహముల వెనుక భాగములో వుండినా పుచ్చకునికి విజయం కలుగుతుంది.

వివరణ : ఉన్నతశ్రేణి (బహిర్గ్రహములు, సుపీరియల్ గ్రహములు లేక మందగ్రహములు) గ్రహములుగా కుజ, గురు, శని గ్రహములు పరి గణింపబడతాయి.

1. అల్పశ్రేణి (అంతర్గ్రహములు, ఇన్ ఫీరియర్ గ్రహములు లేక శీఘ్ర గ్రహములుగా బుధ, శుక్ర గ్రహములే చలామణి అవుతున్నా జ్యోతిష సంబంధరీత్యా చంద్రుడు కూడా అల్పశ్రేణి గ్రహమే అగును. 86వ శ్లోకమునకు 1. బలమైన కుజ, గురు, శని గ్రహములు ఎలా వుంచబడాలంటే అవి చంద్ర, బుధ, శుక్రులకు ముందు భాగంలో కల రాశులలో వుండాలి.
2. బలహీనమైన చంద్ర బుధ, శుక్రులు ఉన్నతశ్రేణి గ్రహాలకు వెనకభాగంలో వుండాలి.

లగ్న పతావస్త పతే షట్ త్రి దశాయ ముధశిలే ద్వయోః స్నేహాః|

వర్గ ద్వయా మధ్యేన నధః పతితః సోఽన్యేన వధ్యః స్వాత్ || 87

శ్లోకం 87 : లగ్నాధిపతి ఏడవ యింటి అధిపతితో 3/6/10/11 ఇండ్లలో ముధషిల కలిగి యున్నచో యుద్ధము చేయుచున్న రాజులు పరస్పరము రాజీపడి యుద్ధము విరమించెదరు. లగ్నాధిపతి లగ్నమునకు, సప్తమ మునకు మధ్యవున్నచో పుచ్చకుడైన రాజు యుద్ధభూమిలో మరణించుట.

వర్గద్వయాధి పానాం మూసరిఫేఽ స్తంగతేన రనదైరర్థమ్ |

లగ్నస్వామిని మందే కంబూలే ఉపరిగే జయఃప్రప్తః|| 88

శ్లోకం 88 : లగ్నాధిపతి, ఏడవయింటి అధిపతులు మైపరిఫ కల్గి యుండగా వారిలో ఒకరు అస్తంగత్వము చెంది వున్నచో యుద్ధము చాలా కాలము వరకు కొనసాగును. లగ్నాధిపతి మంద గ్రహము(శని) అగుచూ; చంద్రునితో కంబూల యోగము కల్గియుండి ఒక శీఘ్ర గ్రహమునకు ముందు భాగములో వున్నచో పుచ్చకుడు విజయమును పొందును. వివరణ : శ్లోకము నందలి రెండవభాగమును ఈవిధముగా కూడా అనువదించవచ్చును. “లగ్నాధిపతి శనితో కంబూల యోగము కల్గి యున్నచో”

ఏవం గుణేతు తస్మిన్వి ప్రవినస్తేఽస్తవతి నీ చస్తే |

కేంద్రేఽ స్తేవా స్తవతే ప్రస్తుర్వానిః ప్రవక్తవ్యాః|| 89

శ్లోకం 89 : లగ్నాధిపతి (88వ శ్లోకము నందు మాదిరిగా) అస్తంగత్వ మును చెందియుండి, లేక ఏడవ యింటి అధిపతియొక్క నీచరాశి యుండుండి లేక ఏడవ యింటి అధిపతికి కేంద్రస్థానములలో వుండి, లేక ఏడవ యింటి నందున్నచో పుచ్చకునకు (ప్రశ్న వేసిన రాజునకు) ప్రమా దము కానీ మరణము గానీ కల్గును.

వివరణ : మూసరిఫ యోగము కలుగజేసిన లగ్నాధిపతి అస్తంగత్వం చెంది ఏడవ యింటి అధిపతికి చెందు నీచరాశి నందుండినా లేక ఏడవ ఇంటి అధిపతికి కేంద్రము నందుండినా ప్రశ్నవేసిన (పుచ్చకుడు) రాజు అపజయము పాలగును. అసలు శ్లోకము ప్రకారము “ఏడవ యింటి అధిపతి నీచలో నుండవలెను.” అని యుండగా వ్యాఖ్యాత శ్లోకము నందలి ఈ భాగమును “ఏడవ యింటి అధిపతి నీచచెందురాశి యందు లగ్నాధిపతి యుండగా” అని అనువదించెను. పుచ్చకునకు అపజయము, శత్రురాజుకు విజయము అన్నది ఫలితము కాబట్టి ఏడవ యింటి అధిపతి బలము కల్గి యుండగా లగ్నాధిపతి బలహీనుడు కావలెను.

లగ్నాధిపతిః శుభే సతి ఉపరిచ మందే శుభః సహాయఃస్వాత్ |

లగ్నపతే రుద్రస్థే రంద్రపతి ముధశిలే మృతిః ప్రప్తః|| 90

శ్లోకం 90 : లగ్నమునకు వెనుకభాగమందు శుభులు వుండగా, లగ్నమునకు ముందు భాగములో మంద గ్రహములు వుండినచో ప్రశ్న వేసిన రాజు పున్నత శ్రేణికి చెందినవ్యక్తి యొక్క సహాయము పొందును. లగ్నాధిపతి ఎనిమిదవ ఇంటి నందుండగా

ఎనిమిదవ యింటి అధిపతితో ముధషిల యోగముకల్గి యున్నచో పుచ్చకుడు యుద్ధభూమిలో మరణించును.

**సప్తేశే ధన సంస్థే ధనేశ కృత ముధశిలే రిపోర్కాశః |**

**లగ్నేశ దశమ పత్యో ర్ముధశిలతః పుచ్చకస్య జయవీర్యే || 91**

శ్లోకం 91 : ఏడవ యింటి అధిపతి రెండవ యింటి నందుండగా రెండవ యింటి అధిపతితో ముధషిల యోగము కల్గియున్నచో శత్రురాజు తుడిచివేయబడును (ఓడిపోవును) లగ్నాధిపతి పదవ యింటి అధిపతితో ముధషిల కల్గివున్నచో పుచ్చకునకు విజయము కల్గును.

**తుర్యాస్తవ యోరేవం శత్రోర్యోగే జయోజ్ఞేయః |**

**ఉభయ వర్గేఽపి కేంద్రే తత్పతికృత ముధశిలే బలంజ్ఞేయమ్ || 92**

శ్లోకం 92 : నాల్గవ యింటి అధిపతి, ఏడవ యింటి అధిపతుల కలయిక శత్రురాజునకు విజయము సూచించును. లగ్నాధిపతి, ఏడవ యింటి అధిపతులు కేంద్రముల యందు వుండగా పరస్పరము ఇధషాలను కలిగి యున్నచో ఆరెండు అధిపతులలో బలమైన గ్రహము సూచించు వ్యక్తికి విజయమును జోస్యము చెప్పవలెను.

**చరరాశౌ సబలత్వం జిత్యా ప్రాంతే వినాశస్తు |**

**లగ్నపతా దంత్యస్తే ప్రష్టా నశ్యతి పరోఽస్తవే షష్టే || 93**

శ్లోకం 93 : 92వ శ్లోకమునందు సూచించబడిన బలమైన అధిపతి చరరాశియందున్నచో అట్టి అధిపతి సూచించు వ్యక్తికి మొదట్లో జయము పొంది చివరకు ఘోరపరాజయము పొందును. లగ్నాధిపతి 12వ యింటి నందున్నచో పుచ్చకుని సైన్యము నష్టములను పొందును. ఏడవ ఇంటి అధిపతి ఆరవ యింటి నందున్నచో శత్రురాజుయొక్క సైన్యము నష్టములను పొందును.

**స్వశతౌలగ్నే ప్రష్టాస్తురేఽశేస్తే రిపోః మహాయ బలమ్ |**

**యన్ముధశిలౌ రవీందూ తస్య బలం ముసరిఫే హానిః || 94**

శ్లోకం 94 : పదవ యింటి అధిపతి లగ్నమునందుండిననూ, లేక నాల్గవ యింటి అధిపతి ఏడవ యింటి నందున్ననూ పుచ్చకునియొక్కగానీ లేక శత్రురాజుయొక్కగానీ సైన్యములు సహాయము పొందును. రవితోగానీ లేక చంద్రునితోగానీ ముధషిల చెండు గ్రహముననుసరించి (సూచించు) చేయబడిన సహాయము వుండును. ఈ సందర్భములో మూసరిఫ యోగము కల్గినచో హాని మాత్రమే కలుగును.

**వివరణ :** ఏవిధమైన వివరణ అవసరము లేనంత స్పష్టముగా శ్లోక పాదములు వున్నాయి. ఇద్దరు అధిపతులలో (లగ్న, ఏడవ ఇంటి అధి పతులు) బలముగా వున్న గ్రహము సూచించు రాజునకు విజయము కల్గును. లగ్నాధిపతి పుచ్చకుని సూచింపగా ఏడవ యింటి అధిపతి శత్రు రాజును సూచించును.

ఏడవ యిల్లు “వృతిరికృత”ను సూచించును. కావున అది యుద్ధము, ఇద్దరికి చెండు వివాదములయొక్క జయాపజయములను సూచించును. నీలకంఠుడు ఈ సంఘటనలను ఎనిమిదవ యింటికి ఎందుకు వర్తింప జేసెనో స్పష్టపడుటలేదు. ఎనిమిదవ యిల్లు విధ్వంసతను సూచించును. కాబట్టి బహుశా ఆ యుద్ధ విషయములు మొదలైనవి ఎనిమిదవ యింటికి అన్వయించటం ఎక్కువ సబబుగా వుంటుందని అతడు భావించి వుండ వచ్చును.

**తొమ్మిదవ ఇంటి ప్రశ్నలు**

**మమ గమనం భవితా కిం నకేతి లగ్నేశ్వరీ న వా కేంద్రే |**

**నవమేశ ముధశిలే సతి నవమేశే వా భవేద్గమనమ్ || 95**

శ్లోకం 95 : “నేను ప్రయాణం చేబడతానా?” అను ప్రశ్న వేయబడితే సమాధానం ఈవిధంగా ఈయవలెను. లగ్నాధిపతి ఒక కేంద్రము నందుం డగా తొమ్మిదవ యింటి అధిపతితో ముధషిలను కల్గియుండినా లేక తొమ్మిదవ ఇంటి అధిపతి ఒక కేంద్రము నందుండగా లగ్నాధిపతితో ముధషిల కలిగియుండినా పుచ్చకుడు ప్రయాణము చేపట్టును.

**వివరణ :** ఈ క్రింద తెలియజేయబడిన రెండు సమ్మేళనములలో ఏ ఒక్కటి వున్ననూ ఆశించిన ప్రయాణము చేపట్టబడును.

1. లగ్నాధిపతి కేంద్రము నందుండగా తొమ్మిదవ యింటి అధిపతితో ముధషిలను కల్గియుండుట.

2. తొమ్మిదవ యింటి అధిపతి కేంద్రము నందుండగా లగ్నాధిపతితో ముధషిలను కల్గియుండుట.

తొమ్మిదవ యిల్లు సాధారణంగా దూర ప్రాంతమునకు చెండు ప్రయాణ ములను, తీర్థయాత్రలను సూచించును. లగ్నము తొమ్మిదవ యిండ్ల అధిపతుల పరస్పర సానుకూల స్థితి వీటిని సూచించును.

**లగ్నస్తే నవమపతౌ లగ్నాధిప ముధశిలే చ సంచారాత్ |**

**రహితో యాతి పునర్నానవమ దృశా వర్జితే యోగే || 96**

శ్లోకం 96 : తొమ్మిదవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందుండి, లగ్నాధి పతితో ముధషిలను కలిగివుంటే ప్రయాణము కలుగదు. పైన సమ్మేళన ములో కోణగత దృష్టి లేనిచో ప్రయాణము కలుగదు.

**వివరణ :** ఎప్పుడైతే తొమ్మిదవ యింటి అధిపతి లగ్నములో నుండగా లగ్నాధిపతితో ముధషిల కలిగి యుండునో అప్పుడు ప్రయాణము కలుగదు. కోణగతమైన దృష్టి వున్నచో పుచ్చకుడు ప్రయాణము చేపట్టుట జరుగును. ఉదాహరణకు లగ్నము ధనస్సు అగుచుండగా తొమ్మిదవ యింటి అధిపతి అగు రవి లగ్నములో 2 డిగ్రీల (భాగల)లో వుండగా, లగ్నాధిపతియైన గురుడు సింహములో 9 డిగ్రీలలో వున్నాడనుకొందాం. అప్పుడు ముధషిల వున్నది, కోణగత దృష్టికూడా వుంటుంది. ఫలితంగా ఒక ప్రయాణం చేపట్టటం జరుగుతుంది.

**లగ్నపతౌ కేంద్రస్తే సహజ గ్రహ ముధశిలేచ విక్రూరే |**

**గమనం స్వాదస్మిన్వా కేంద్రే క్రూరేచ నాస్తి గతః || 97**

శ్లోకం 97 : లగ్నాధిపతి ఒక కేంద్రము నందుండగా మూడవ యింటిలో వున్న గ్రహముతో ముధషిలను కలిగియుండి పాపులయొక్క దృష్టులులేనిచో ప్రయాణము కల్గును. కేంద్రముల యందు పాపులున్నచో ప్రయాణము కలుగదు.

**అస్తే క్రూరేపిచ యత్యోర్యే నిర్మాతి కిఘ్న మత యేవ |**

**ఆకాశాస్థే పాపే రాజకులా జ్ఞేష్టతో నిజాద్వాకృతపి || 98**

శ్లోకం 98 : ఏడవ యింటిలో పాపులు వుండుట ప్రయాణము యొక్క పని (ధ్యేయము) నెరవేరకపోవుట సూచించును. పదవ యింటినందు పాపులుండుట

ప్రభుత్వముచేగానీ పెద్దలచేగానీ ప్రయాణ ధ్యేయము నెరవేరక పోవుట సూచించును.  
**నవమేశే ముఖశిలగే లగ్నాధిశేన పాపరిపు దృష్టే ।**  
**గమనేలవ స్వాతః స్వాత్మస్తుం కష్టం క్షయోఽర్హస్య ॥ 99**  
 శ్లోకం 99 : లగ్నాధిపతికి, తొమ్మిదవ యింటి అధిపతికి మధ్య ముఖశిల కల్గుచుండగా పాపులచే (వారు) చూచబడినచో పుచ్చకునకు శారీరపు ఇబ్బందులు, ధననష్టము ప్రయాణము నందు కల్గును.  
**లగ్నేశే నవమేశే ముఖశిల కృతి రంధ్ర సప్తమే కష్టమ్ ।**  
**ఉదయే యస్మి న్యాయాద్వినిః సృతిః స్యాత్సు ఖకరః పంథాః ॥ 100**  
 శ్లోకం 100 : లగ్నాధిపతికి, తొమ్మిదవ యింటి అధిపతికి మధ్య కల్గిన ముఖశిల యోగము ఏడు మరియు ఎనిమిది యిండ్లకు సంబంధించినదైనచో ప్రయాణమందు వ్యాధివచ్చును. ఇట్టి యోగము లగ్నమునందు జరిగినచో పుచ్చకునకు సదుపాయకరమగు ప్రయాణము కల్గును.  
**లగ్నాన్యార్థానుభవో వ్యోమ్నః కార్యేస్పృశాతి స్థానమ్ ।**  
**భూమేః కార్యం పరిణతి రేవం లగ్నే శరీర ముఖమ్ ॥ 101**  
 శ్లోకం 101 : ప్రయాణము సదుపాయకరముగా నుండుగా లేదా అను విషయము లగ్నమునుబట్టి, ధ్యేయమును పదవ యింటిని బట్టి, దర్శించబోవు స్థలపురితిని ఏడవ యింటిననుసరించి, ప్రయాణము వలన కలుగబోవు ఫలమును నాల్గవ యింటిననుసరించి జ్యోస్యము చెప్పవలెను. లగ్నము ననుసరించి శరీర సౌఖ్యమును కూడా గ్రహించవచ్చును.  
**వివరణ :** ఒకటవ యిల్లు, అయిదవ యిండ్ల అధిపతుల మధ్య ముఖశిల లగ్నమునందు కల్గినా కూడా ప్రయాణము సౌఖ్యవంతముగా జరుగునని, పదవ యింటినందయితే ధ్యేయము నెరవేరునని, ఏడవ యింటి నందయితే గమ్యము క్షేమంగా చేరునని నాల్గవ యింటిలోనయితే ప్రయాణము యొక్క ధ్యేయము నెరవేరునని కూడా ఒక వివరణ ఉన్నది.  
 కానీ వ్యాఖ్యాత 101వ శ్లోకము నందుదహరించిన ఇండ్ల నుండి వాటికి అన్వయింపబడిన సంఘటనలను పరిశీలించవలెనని మాత్రమే చెప్పుచున్నాడు. (లగ్నరాశి వసత్ మార్గో సుఖదుఃఖాను భవే చింత్యమ్)  
**దశమే శుభేవ సిద్ధిః కార్యస్యాస్తే ప్రయాతియుత్ స్థానే ।**  
**తత్ర శుభంచ చతుర్థే పరిణామః సుందరః కార్యే ॥ 102**  
 శ్లోకం 102 : పదవ యింటినందు శుభులు వుంటే జయము, ఏడవ యింటినందు అయితే దర్శించబోవు స్థలములో కల్గు మంచి, నాల్గవ యింటిలో (శుభులు వుండినచో) సాఫల్యత వలన కల్గు పూర్తి సంతృప్తి సూచింపబడును.  
**లగ్నేశం శశిమం వాయుః క్రూరస్తుదతి తత్ర మనుజరే ।**  
**మనుజుత్రి రాశికే వా తదా భయం ద్విపదతో గంతుః ॥ 103**  
**జలరాశౌ వారిభయం చతుష్పదర్షే తథా శ్వాదేః ।**  
**ఘట చాపే దృమ కంటక భయం హరౌ వ్యాఘ్రు సింహదేః ॥ 104**  
 శ్లోకం 103, 104 : రాశి చక్రములో లగ్నాధిపతి లేక చంద్రుడు నరరాశులందు గానీ, లేక చతుష్పాద రాశులందుగానీ, లేక జలరాశులందు గానీ(పాపులచే) బలహీనపడినచో ప్రయాణమునందు యిబ్బంది క్రమముగా నరులచేత, నాలుగు పాదములుగల

జంతువులచేత, జలవాసము చేయు జంతువులచేత కల్గును. అట్టిది ధనురాశి, కుంభరాశుల యందుండినచో మొక్కలు, చెట్లవలన సింహరాశినందైన సింహ జాతికి చెందు మృగుముల చేత కల్గును.  
**వివరణ :** ప్రయాణము యొక్క ధ్యేయము నెరవేరుటకు 102వ శ్లోకమునందు సమ్మేళనములు ఈయబడినవి.  
 ప్రయాణీకులు (పూర్వంరోజుల్లో) దొంగలవలన, బందిపోటుల వలన, కదలికలేని నీటి మడుగుల వలన, క్రూర జంతువుల వలన, మొదలైన వానిచే ప్రమాదపు గండములను ఎదుర్కొనేవారు. ఈ రకమైన యిబ్బందుల ప్రవృత్తిని 103వ శ్లోకము వివరిస్తుంది.  
 లగ్నాధిపతిగానీ, లేక చంద్రుడుగానీ (పాపులచే) బలహీనపడవలెను. ఆ బలహీనపడుట మనుజు లేక ద్విపాద రాశులయందు జరిగితే ప్రయాణీ కులు, బందిపోటులు లేక సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల దాడుల నుండి యిబ్బం దులు ఎదుర్కొనును. మిథునము, కన్య, తులారాశులు ద్విపాద రాశులు. ఇట్టి రాశులుగానీ, జలరాశులైనచో అనగా కర్కాటకము, వృశ్చికము, మీన రాశులైతే పెద్ద చేపలు, తాబేళ్ళు, మొసళ్ళు మొదలైన వాటివలన లేక సముద్రపు దొంగలవలన యిబ్బందులుకల్గును. చతుష్పాద రాశులైన మేషము, వృషభములందయితే పశువులు, గుఱ్ఱములు, గొట్టెలు వంటి నాలుగు కాళ్ళ జంతువుల వలన కుంభ, ధనురాశుల వలన అయితే మొక్కలు లేక చెట్లవలన, సింహరాశినందైన క్రూరజంతువుల వలన కల్గును.  
 ఈనాడు కూడా ప్రమాదములు, బందిపోటు తనములువంటి వాటి వలన ప్రయాణం హెచ్చుగానే ప్రమాదభరితంగా ఉంటున్నది. అందువలన ఈ సమ్మేళనములను ఈ కాల పరిస్థితులకు అనుగుణమైన వాటిగా అన్వయించుకోవాలి. విధేయత గల మా అనుభవరీత్యా మేం సూచింపదలచినది ఏమిటంటే రాశులకుగల జల అగ్ని, భూ మొదలగు తత్వములను ఈ సూత్రములను వర్తింప చేసేటప్పుడు పరిగణించాలి. ఆ విధంగా మిథున రాశిలో కుజునితోగల లగ్నాధిపతి విమాన ప్రయాణంలో కలుగబోవు ప్రమాదమును సూచించును. లగ్నాధిపతివున్న రాశి మేషరాశి అవుతూ అక్కడ కుజుడు వున్నట్లయితే వాహనానికి నిప్పు అంటుకునే ప్రమాదం కల్గుట మొదలైనవి. ఈ ప్రశ్న శాస్త్ర విభాగములో నూతనాంశములను కనుగొనుటకు (రీసెర్చ్ చేయుటకు) ఎంతో అవకాశం వుంది.  
**నగర ప్రవేశతోఽస్మాత్ ఫల మస్తి న వా ప్రవేశలగ్న మిహ ।**  
**తస్మిన్ ధనపే వక్రేనో హరణం కార్య సిద్ధి ర్వా ॥ 105**  
 శ్లోకం 105 : “నగరానికి గానీ లేదా (ఏదైనా) స్థలంకి గానీ నేను చేయబోవు ప్రయాణం లాభదాయకముగా వుండునా?” అన్న ప్రశ్న వేయ బడితే సమాధానం రెండవ యింటి అధిపతి వక్రించి లగ్నములో వుంటే పుచ్చకుడు నగర పర్యటనలో ఆశించిన ఫలితము నెరవేరదు.  
**అతిచరితే బహుదివసం హరణంనో కార్యసిద్ధి రీష దపి ।**  
**నవమ తృతీయ గతేఽస్మిన్ కార్య కృత్వాఽఽ శు నిజపురం యతి ॥ 106**  
 శ్లోకం 106 : రెండవ యింటి అధిపతిక శీఘ్రగమనము కల్గితే అతను హెచ్చుకాలము నివాసము ఉండదు. పైగా ఎక్కువ ఫలవంతము కూడా కాదు. రెండవ యింటి అధిపతి తొమ్మిదవ యింటినందుగానీ లేక మూడవ యింటినందుగానీ వుండినచో పుచ్చకుడు తన పనిని త్వరగా ముగించుకొని తన స్వస్థలానికి వెళ్ళును.

లగ్నై కర్మణ్యయే ధనపయుతే శోభనం జ్ఞేయమ్ ।

సక్రూర సప్తమస్థే పతి విధూనాం ఝకటకం చతుర్థస్థే ॥ **107**

శ్లోకం 107 : రెండవ యింటి అధిపతి 7/10/11 యిండ్లలోనున్నచో పర్వటన ధ్యేయము సున్నితముగా నెరవేరుట సూచించును. రెండవ యింటి అధిపతి ఏడవ యింటినందుగానీ లేక నాల్గవ యింటినందుగానీ (పాపులచే సంబంధముచే) బలహీను డైనచో ప్రయాణము సానుకూలత కాకపోవుటకు కారణము మార్గమధ్యములో అనేక చిక్కులు, తగవులు కల్గుట అగును.

**వివరణ :** జనపద స్థలములకై ఉద్దేశింపబడిన ప్రయాణములయొక్క సాఫల్యతగానీ విఫలతగానీ తెలిసికొనుటకు ఉద్దేశింపబడిన ప్రముఖమైన విషయము రెండవ యింటి అధిపత్యము. రెండవ యింటి అధిపతియొక్క స్థితి ప్రయాణము యొక్క జయాపజయ ములను సూచించును.

వివిధ సమ్మేళనములను మేళవించగా మనము ఈ విధముగా చెప్పు వచ్చును. రెండవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందున్నచో సాధారణముగా ప్రయాణ ఉద్దేశ్యముయొక్క సాఫల్యత సూచించును. పదవయింటియందు న్నచో పుచ్చకుడు ప్రయాణమునందు జయము పొందును. ఏడవయింటి నందు ఒక శుభుడువున్నచో అతడు గమ్యము నందు విజయము పొందును. నాల్గవ యింటినందున్నచో ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత అతడు విజయము పొందును. ఈ అన్ని సందర్భాలలోను లగ్నాధిపతి మరియు రెండవ యింటి అధిపతి (పాపులచే) బలహీనపడరాదు.

తొమ్మిదవ యింటి అధిపతి చరరాశిలో నుండుట శీఘ్రమైన ప్రయాణము మరియు ఇంటికి తిరిగివచ్చుట సూచించును. స్థిరలో వుండుట హెచ్చుకాల ప్రయాణమును సూచించును. ద్విస్వభావరాశిలో వుండుట మార్గమునందు మార్పుదల, ఇతర స్థలముల సందర్శన మొదలగునవి సూచించును. ఆరు, ఎనిమిదవ యిండ్ల అధిపతులయొక్క పాపత్యముచే రెండవ యింటి అధిపతికి వచ్చిన బలహీనత గుర్తించుట ద్వారా పుచ్చకుడు అనారోగ్యము పాలగునా? లేక ప్రమాదములకు లోనగునా అన్నది కూడా మనము ఊహించవచ్చును. నాల్గవ యింటి స్థితినిబట్టి తుది ఫలితము ఆధారపడి వుండును.

**పదవ ఇంటి ప్రశ్నలు**

రాజ్యస్థి ప్రశ్నలగ్నై లగ్నైశే శశిని వా నభః పతి నా ।

కృత ముధశిలేంఽ బధృశా రాజ్యం రూపక్రమాద్భవతి ॥ **108**

శ్లోకం 108 : లగ్నాధిపతిగానీ లేక చంద్రుడుగానీ లేక లగ్నము నందుండి పదవ యింటి అధిపతితో ముధశిల కల్గియుండి, పదవ యిల్లు అనుకూల దృష్టులు కల్గివున్నచో పుచ్చకుడు తాను వారసుడైన రాజ్యమును వారసత్వంగానే పొందును.

**వివరణ :** ఈ శ్లోకముయొక్క ప్రత్యక్ష తాత్పర్యము రాజ్య వారసత్వము నకు చెందు ప్రశ్నకు సమాధానమని తెలిసినప్పటికీ, ఈ సమ్మేళనము వృత్తి, ఉద్యోగము వ్యాపారము మొదలగు అన్ని విషయములకున్నూ అన్వయింప చేయవచ్చును. లగ్నాధిపతిగానీ, లేక చంద్రుడుగానీ తప్పనిసరిగా లగ్నము నందుండి పదవ యింటి అధిపతితో ముధశిల యోగమును కల్గియుండగా పదవ యింటికి శుభని వీక్షణము కలుగవలెను. పుచ్చకుడు ఉద్యోగమును పొందును. అస్తిని వారసత్వముగా పొందును, బిరుదులు పొందును లేక

వృత్తిలో బాగుగా రాణించును.

అన్యోన్య భవన గమనాత్ క్రూరా భావేఽ ధ చింతిత ప్రాప్తిః ।  
లగ్నస్థే వాఽన్యేన చ సౌమ్యే నాంబరస్య ముధశిలేంఽ ప్యేవమ్ ॥  
పాపర్థితే తు మందే నికటి భూయోత్తర త్యధో రాజ్యమ్ ॥ **109**

శ్లోకం 109 : లగ్నాధిపతి, పదవ యింటి అధిపతులు, పాపుల సంబంధము కలుగకుండా యుండగా, పరస్పరము పరివర్తనము చెందినచో ఏవిధమైన శ్రమలేకుండా (రాజ్య) లబ్ధిపొందును. పదవ యింటి అధిపతి లగ్నమునందుండి ఒక శుభునితో ముధశిలను కల్గియున్నచో కూడా యిటు వంటి ఫలితమే (రాజ్యలబ్ధి) కలుగ్గును. పై సమ్మేళనముతో మందగ్రహము (పాపులచే) బలహీనపడినచో పుచ్చకునకు విజయము లభించు అవకాశము లేదు.

**వివరణ :** 109వ శ్లోకము ప్రకారము ఉద్యోగ ప్రాప్తిగానీ, ఉద్యోగ అభివృద్ధిగానీ ఈ క్రింద తెలియజేయబడిన సందర్భములలో కల్గును.

1. లగ్నాధిపతి పదవ యింటిలో నుండగా పదవ యింటి అధిపతి లగ్నము నందుండవలెను. ఇరువురూ (పాపులచే) బలహీనపడరాదు.
2. పదవ యింటి అధిపతి ఒక శుభునితో ముధశిల కల్గియుండ వలెను. రెండవ సమ్మేళనములో పాపుల దృష్టిగానీ పాపుల కలయికగానీ మంద గ్రహమునకు కల్గుచుండగా అట్టి గ్రహముతో ముధశిల కల్గినచో ఫలితము అనుకూలము కానిది అగును.

ఉదాహరణకు కుజుడు పదవ యింటి అధిపతి అవుచుండగా బుధునితో ముధశిల కల్గియుండుట జరిగినదనుకొందాము. ఇందులో కుజుడు మందగ్రహము. రవి, శని, రాహువుల (లలో ఎవరితోనైనా)తో కలిసియున్నచో యోగమువలన కలుగు శుభఫలము నిరర్థకమై పుచ్చకునకు అభివృద్ధిగానీ, ఉద్యోగ పొడిగింపుగానీ, ఏవిధమైన సంపాదనగానీ కలుగదు.

భూవిస్థే క్రూర దృశాత్వప వాదః శుభ దృశా కీర్తిః ।  
మందగ్రహే బలవతి క్రూర వియుంక్తే యదాశశీ విబలః ॥ **110**  
మందే బలేన భ్రమణాత్ రాజ్యప్రాప్తి ర్భవేత్ ప్రస్తుః ।  
లగ్నాధిపతౌ స్వగృహే లాభే రాజ్యస్య తుంగగే భౌమే ॥ **111**

శ్లోకం 110-111 : మందగ్రహము నాల్గవ యింటిలో బలవత్తర ముగా నుండగా అనుకూలముకాని ముధశిల (90డిగ్రీలదృష్టి) కల్గియున్నచో పుచ్చకుని పరువునకు అపాయము (చెడ్డపేరు) కలుగును. అదే అనుకూల మైన ముధశిల (120డిగ్రీలు) పాపుల సంబంధము లేకుండా కల్గినచో అతనికి కీర్తి కలుగును. చంద్రుడు బలహీనముగా నుండగా మందగ్రహము బలము కోల్పోవకుండా వున్నచో పుచ్చకుడు అనేక స్థలములను సందర్శించిన అనంతరము రాజ్యము పొందును. లగ్నాధిపతి లగ్నములో వుండగా కుజుడు ఉచ్చలో వున్నచో ఆస్తి పొందగల్గును.

**వివరణ :** ఒక పండితునివద్ద నేను సంపాదించిన వ్రాతప్రతిలో వివరణ కూడా వుంది. నాల్గవ యిల్లు పాపులచే చూడబడితే అది కీర్తి ప్రతిష్ఠలకు భంగము కల్గించును. శుభులచే చూడబడితే పుచ్చకునకు పేరు (కీర్తి) వచ్చును. కానీ తాజక సిద్ధాంత వ్యాఖ్యాతలు ఈవిధమైన వివరణను సమ్మతించలేదు. మందగ్రహము బలముగా నాల్గవ యింటి నందుండగా మరియు గ్రహము 1-7-10లలో వుండగా అట్టి రెండవ గ్రహముతో

మందగ్రహము ముఖపిల కల్గియున్నచో ప్రతికూల ఫలితములు కల్గును. అటువంటి నాల్గవ యింటినందున్న గ్రహము 8,11 యిండ్లయందున్న గ్రహముతో ముఖపిల కల్గి యున్నచో అనుకూల ఫలములు కల్గును.

**లగ్నాంబరాధిపౌ యది కంబూలౌ కేంద్ర గేందు ముఖశిలతః**

**ఉత్తమ రాజ్యా వ్యాప్తిః సర్వస్థే చేందుతో ర్విపులా ॥ 112**

**శ్లోకం 112 :** లగ్నాధిపతి, పదవ యింటి అధిపతులచే కంబూల యోగము కల్గుచుండగా, పదవయిల్లు ముఖపిలను ఒక కేంద్రమునందు గల చంద్రునితో కల్గియున్నచో పుచ్చకుడు మంచిరాజ్యమును పొందును. చంద్రుడు తన స్వక్షేత్రము నందున్నచో పుచ్చకుడు పెద్దఅయిన (విస్తరింప బడియున్న) రాజ్యమును పొందును.

**వివరణ :** లగ్నాధిపతి ఎప్పుడైతే కారకునితో (ఇక్కడ కారకుడు పదవ యింటి అధిపతి అగుచున్నాడు) ముఖపిలను కల్గియుండగా ఏకకాలంలో చంద్రుడుపై ఇద్దరి అధిపతులలో ఒకనితో ముఖపిలను కల్గియుండినచో కంబూల యోగము కల్గును.

చంద్ర 12		లగ్నం
		బుధ 10
		గురు 14

ఇక్కడ యివ్వబడిన ప్రశ్న చక్రమునందు బుధుడు లగ్నాధిపతి అగుచున్నాడు. కారకుడు (పదవ యింటి అధిపతి) గురుడు అగుచున్నాడు. బుధ, గురులు ముఖపిల (60డిగ్రీలు) కల్గి యున్నారు. లగ్నము నుండి చంద్రుడు కేంద్ర ములో నుండగా యిద్దరు అధిపతులతో ముఖపిలను కల్గియుండగా వారికి కంబూల యోగము కల్గుచున్నది. పుచ్చకుడు (పై ప్రశ్న చక్రము ననుసరించి) తప్పని సరిగా (నీలకంఠుని సిద్ధాంతరీత్యా)

రాజ్యము పొందును. ఆధునిక కాలరీత్యా పుచ్చకుడు ఉద్యోగము, ఉద్యోగాభివృద్ధి మొదలగు కంబూల యోగము కారణంగా పొందగల్గును.

**అభిప్రాయము (ఉద్దేశ్యము) నెరవేరుట**

**యాత్రర్షే లగ్నేశస్తత్యతి రశుభే గృహే తదా కార్యమ్ ॥**

**సస్యాదస్తే కష్టాద్దశ మధ్యశా కటకతా కార్యే ॥ 113**

**శ్లోకం 113 :** లగ్నాధిపతి వున్న రాశ్యాధిపతి అనుకూలముకాని ఇండ్లలో వున్నచో విజయముగానీ, అభిప్రాయము (ఉద్దేశ్యము) నెరవేరుట గానీ జరుగదు. లగ్నాధిపతి అస్తంగత్వము చెందియున్నచో అంతులేని కష్టములు ఎదుర్కొనవలసి వచ్చును. 90 డిగ్రీల దృష్టి కల్గియున్నచో తగవులు, పోరాటములు జరుగును.

**వివరణ :** కార్యసిద్ధి లేక జయమును ఈ శ్లోకము వివరించును. సాధారణంగా జయాపజయాలకు సంబంధించు ప్రశ్నలకు జవాబు యిచ్చు టకు ఈ శ్లోకము అన్వయింపజేయవచ్చును.

ఆరు, ఎనిమిది, పన్నెండు ఇండ్లు అనుకూలము కాని యిండ్లు (దుస్థాన ములు)గా పరిగణింపబడుచున్నవి. సంబంధిత గ్రహము (అనగా లగ్నాధి పతి వున్న రాశ్యాధిపతి) 6,8,12లలో వుండగా ఇంకొక గ్రహముతో కేంద్ర దృష్టి (90 డిగ్రీలదృష్టి) ఈ సందర్భముగా గ్రహము 6/8/12 ఇండ్లనుండి పదవ యింటి నందుండవలెను. జయము కలుగదు. దీనికి బదులుగా అపార్థములు, తగవులు కల్గును.

ప్రకృత యివ్వబడిన ప్రశ్న చక్రమునందు లగ్నాధిపతి మీనమునందు గలడు. మీనరాశి అధిపతియగు గురుడు లగ్నము నుండి పన్నెండవ ఇంటి నందు గలడు. గురుడు నుండి చంద్రుడు పదవయింటినందుండుటచే 90 డిగ్రీల దృష్టి కలుగజేయుచున్నాడు. పుచ్చకుడు మంచి ఉద్యోగ అన్వేషణ ఇతై వెంటనే చేయుటకై వెళ్ళబోవు ఒక భేటీ (ఇంటర్వ్యూ) యొక్క జయాప జయాలకు సంబంధించిన ప్రశ్న యిది. సమాధానము “అపజయము”గా చెప్పబడినది. ఆ విధముగానే ఆ వ్యక్తి ఉద్యోగమును పొందలేకపోవుట జరిగినది.

రాహు11 శని28 శుక్ర7		చంద్ర 29-53
	తే.31-1-1969 గం 1150సె  లకు ఉదయం I.S.T. బెంగళూరులో	
బుధ14 రవి 20		
	లగ్నం11 కుజ26	గురు14 కేట 11

**రాజ్యప్రాప్తౌ సత్యాం యది చేచ్ఛతి కోఽపి పరిణతించ తదా ॥**

**లగ్నం శరీర కార్యమ్ గృహ కర్మాస్తం సభశ్చ రాజ్యార్థమ్ ॥ 114**

**లాభో మిత్ర స్వాగ్ధే చతుర్ధకం కర్మణోఽవసిత మేచ ॥**

**ద్రవ్యం ధనాయ సహజం భృత్యేభ్యో రిపు కృతేశ్చవైరిభ్యః॥ 115**

**ఏతైః శుభాః శుభం స్వాధశుభే వామం చ సర్వకార్యాణామ్ ॥**

**విత్త స్వామిని భావే నీచస్థే పార దారికే వ్యయకృత్ ॥ 116**

**శ్లోకం 114-116 :** “నేను రాజ్యమును పొందు అవకాశము ఏవిధ ముగానైనా వున్నదా?” అనునది ప్రశ్న. లగ్నము శారీరక శ్రమ (కృషి)ని సూచించును. ఏడవ యిల్లు యింటివద్ద చేయు ప్రయత్నములను సూచించును. పదవ యిల్లు స్నేహితుల నుండి కల్గు సహాయమును సూచించును. రెండవ యిల్లు ధనరీత్యా సహాయము, మూడవ యిల్లు సేవకుల వలన కలుగు సాయమును, ఆరవ యిల్లు శత్రువులయొక్క మనసు (ఆలోచన)లను సూచించును. పైన తెల్పిన యిండ్లయందు శుభులు వుండుటగానీ లేదా శుభులు ఆ యిండ్లను చూచుటగానీ జరిగినచో ఆయా యిండ్లు సూచించు కారకత్వముల వలన శుభఫలితములు కల్గును. ఆయా భావములకు పావుల సంబంధము కల్గినచో వ్యతిరేక ఫలితములు కల్గును. రెండవ యింటి అధిపతి కుజుడు అగుచుండగా అట్టి కుజుడు నీచ యందున్నచో ఇతరుల యొక్క భార్యల నిమిత్తము డబ్బు ఖర్చుపెట్టబడును.

**వివరణ :** పూర్వకాలంలో రాజ్యం పొందటం అంటే అనేక రీతులుగా సహాయము, వ్యతిరీకత పొందటం, అనగా తమ స్వయంగా చేసుకొను ఏర్పాట్లు, రాజ్యమును పొందుట కొరకు కల్గు లాభసప్తములు, స్నేహితుల సహాయము, ఆర్థికముగా లబ్ధి, తనవద్ద ఉద్యోగముచేయువారి వలన కల్గు సహాయము, పుచ్చకుని కోరికను భంగపరచుటకై శత్రువు చేయు ప్రయత్న ములు మొదలగునవి. ఆయా భావములందు శుభులున్నచో (వీక్షణకల్గి ననూ) ఆయా భావముల శుభఫలములు కల్గుట, పావుల సంబంధమైనచో ఆయా భావముల అశుభఫలములు కల్గును.

ముఖ్యమైన ఉద్యోగములను పొందుట, ఉద్యోగాభివృద్ధి మొదలగు విషయములకు సంబంధించు ప్రశ్నలకు సమాధానం యిచ్చుట కోసం కూడా పైన తెల్పిన సమ్మేళనములును ఉపయోగించుకొనవచ్చును. అప్పుడు కృషి వివిధ పద్ధతులద్వారా చేయవలసి వుంటుంది. 116వ శ్లోకములో రెండవ పాదములో రెండవ అధిపతియైన కుజుడు నీచలో వున్నచో ఇతరుల భార్యలకై చెప్పించు ధనమును గురించి చెప్పబడింది. బహుశా యిది పుచ్చకుడు

తాను రాజ్యము సంపాదించుటకొరకు చేయు ప్రయత్నములలో సహాయము చేయుటకై ఇతరుల భార్యలకు లంచము యిచ్చుట కావచ్చును.

జీవే ధర్మాయ రిషౌ గురు పూజాయై సితే విలాసాయ |

వాణిజ్యాయ జ్ఞే పునరిందౌ ముఖశిలని చాన్యధాఽన్యార్థమ్ || **117**

శ్లోకం 117 : రెండవ యింటి అధిపతి గురుడగుచూ తొమ్మిదవ యింటిలో వున్నచో గురవులకు సహాయము చేయుటకు ధనము వినియో గింపబడును. రెండవ యింటి అధిపతి శుక్రుడు అగుచూ పదకొండవ యింటిలో వున్నచో కామ సంబంధ సుఖములకై ధనము వెచ్చింపబడును. రెండవ యింటి అధిపతి బుధుడు అగుచూ ఆరవ యింటినందున్నచో వ్యాపారము కొరకు ధనము ఖర్చు చేయబడును. చంద్రునకు ఇథవాల కల్గినచో ఔదార్యముతో కూడుకున్న ఖర్చు అగును.

లగ్నవతౌ పతితస్యే విబలే రాజ్యత్యయస్తు కంబాలే |

కౌ అపి గుణః స్వాత్ పాపాక్రాంతైర శుభం చ్యు తౌభవతి || **118**

శ్లోకం 118 : లగ్నాధిపతికి పాపుల సంబంధముకల్గి బలహీనముగా నున్నచో రాజ్యము విధ్వంసమగును. కంబాల యోగముకల్గి, యోగమును కలిగించుచున్న గ్రహమునకు పాపుల సంబంధము కల్గినచో పృచ్ఛకుడు అధికారము నుండి పడిపోవును. (పతనమగును)

నరపతి సచివ స్నేహప్రశ్నే కంబాల లగ్న సప్తమయోః |

ముఖశిల యోః శుభదృష్ట్యా శుభతే రాజ్యేమిథః స్నేహః || **119**

శ్లోకం 119 : లగ్నమునకు, ఏడవ యింటికి కంబాల యోగము కల్గి రెండు యిండ్లలో శుభులు ఇథవాల కల్గియున్నచో రాజునకు, మంత్రికి మధ్య సఖ్యత (స్నేహము) నెలకొని వుండును.

వివరణ : ఈ శ్లోకము ప్రకారము లగ్నము ప్రభువును, రాజు, ప్రెసిడెంటు లేక రాష్ట్రాధిపతి, సూచించును. ఏడవ యిల్లు మంత్రిని సూచించును. రాజుగార్కి మంత్రికి మధ్య పరస్పర అవగాహన, సఖ్యత వుంటుండా అనే ప్రశ్న వేయబడితే సమాధానము లగ్నము, ఏడవ యిల్లునకు కంబాల యోగము కల్గి, ఈ యిండ్లలో శుభులు ముఖశిల కల్గియున్నచో వారిద్దరకూ సఖ్యత కల్గి వుండునని చెప్పవలెను. నా ఉద్దేశ్యంలో పైన తెల్పిన కంబాల ముఖశిల యోగములు ఇండ్లకు కాకుండా ఆ యిండ్ల అధిపతులకు కలుగ వలెను. లగ్నములో ఏప్పుడైనా ఒకగ్రహము ముఖశిల కల్గివుంటే అప్పుడు ఏడవ యింటితో కూడా తప్పకుండా అదే గ్రహము ముఖశిలను కలిగి వుండవలసి వుంటుంది.

	కుజ 22		
చంద్ర 21			
		లగ్నం శుక్ర18	

ఉదాహరణకు ప్రక్కపత్రమును తీసు కొందాం. లగ్నం(రాజు) తుల అగుచుండగా లగ్నాధిపతి యగు శుక్రుడు తులలో 18 భాగ లలో కలడు. ఏడవయింటి అధిపతి (మంత్రి) అగు కుజుడు ఏడవ యిల్లు అగుమేషము నందు 22 భాగలలో కలడు. చంద్రుడు కుంభరాశిలో 21 భాగలలో గలడు. లగ్నాధిపతి, ఏడవ యింటి అధిపతుల మధ్య ఇథవాల గలదు. చంద్రుడు యిద్దరు అధిపతులతో ఇథవాల కల్గియుండుటచే

కంబాల యోగము కల్గినది. కాబట్టి సమాధానము “రాజు, మంత్రుల నడుమ సఖ్యత ఉండును” అగును.

రాజ్యం చరం వా అగ్న పగ గనే శయోః సహయోః |

యద్యేకో మందః స్వాత్కేంద్రే తత్ స్థిత మతో న్యధావాచ్యమ్ || **120**

యదివాస వామ మార్గే భూమ్ వా ప్రచ్యుతి ర్భవేత్ పూర్వమ్ |

కంబాలే సతి లభతే శీఘ్రం త్వష్ట ముసరిఫేన పునః || **121**

శ్లోకం 120-121 : “రాజ్యమును శాశ్వతముగా రాజు కలిగి వుండునా?” అను ప్రశ్నకు సమాధానము. లగ్నాధిపతి, పదవ యింటి అధిపతులలో మంద గ్రహము కేంద్రము నందున్నచో శాశ్వతముగ పాలించును. లేకపోయినచో అధికారము తాత్కాలికమగును.

మందగ్రహము వక్రించి నాల్గవ యింటినందుండగా, కంబాల యోగము కల్గినచో రాజు అధీనము నుండి రాజ్యము కొంత కాలము స్వాధీనత తప్పిపోగా తిరిగి త్వరగా రాజు దానిని పొందును. మూసరిఫ యోగము కల్గినచో రాజ్యము తిరిగి పొందుట అసంభవము అగును.

వివరణ : రాజు శాశ్వతముగా రాజ్యాధిపత్యముకల్గి వుండవలెనన్న 120వ శ్లోకము ప్రకారము లగ్నాధిపతులలో మందగ్రహము కేంద్రము నందుండవలెను. ఈ శ్లోకములో చెప్పిన మందగ్రహము వక్రించి నాలుగవ యింటి నందుండగా కంబాల యోగము కల్గినచో 121 శ్లోకము ప్రకారము రాజుచేతనుండి రాజ్యము స్వల్పకాలము తప్పిపోయి (అన్యధీనమై) తిరిగి త్వరలోనే రాజు రాజ్యమును పొందును. అక్కడ మూసరిఫ యోగము కల్గి వుంటే రాజు రాజ్యమును శాశ్వతముగా కోల్పోవును.

**పదకొండవ యింటి ప్రశ్నలు**

న్యవతే గౌరవ లాభాశాది మమ స్వాన్న వేతిచ ప్రశ్నే |

అయేశ లగ్నవత్స్యోః స్నేహ దృశా ముఖశిలే దృతం భవతి || **122**

శ్లోకం 122 : “నన్నురాజుసన్మానించునా?” అను ప్రశ్నకు సమాధానము. లగ్నాధి పతి, పదకొండవ ఇంటి అధిపతి ఇరువురూ స్నేహపరమైన ముఖశిలను కల్గియున్నచో పృచ్ఛకుడు సన్మానింపబడును.

రిపు దృష్ట్యా బహుదివసైః కేంద్రే చాయేశ చంద్ర కంబాలే |

వాచ్యా పూర్ణోవాశా చరస్థిర ద్విస్వభావగే స్వనామ ఫలమ్ || **123**

శ్లోకం 123 : దృష్టి స్నేహపరమైనది కానిచో సన్మానము ఆలస్య మగును. పదకొం దవ యింటి అధిపతి చంద్రునితో కేంద్రమునందు కంబాల యోగమును కల్గియున్నచో సన్మానము త్వరగా జరుగును. రాశి యొక్క ప్రవృత్తిననుసరించి ఫలితము వుండును. చరస్థిర ద్విస్వభావములలో దేనికి కంబాల యోగము చెందునన్న దానిపై ఫలితము ఆధారపడి వుండును.

వివరణ : 122,123 శ్లోకముల యందు నిజానికి రాజసన్మానం గురించి చెప్పబడినా “అశించిన గమ్యం అందుకుంటావా?” ఇతరుల స్నేహం పొందటం మొదలగు ప్రశ్నలకు జోస్యము చెప్పటానికి కూడా ఈ శ్లోకములను ఉపయోగించవచ్చును.

రెండు గ్రహములు పరస్పరము యతి, 120 భాగల దూరము, 180 భాగల దూరము, 60 భాగల దూరము, 90 భాగల దూరంలోనున్నప్పుడు ఇథవాల, ముఖశిల

యోగములు కలుగును. (నాల్గవ అధ్యాయములో యోగములు వివరణ ఈయబడింది) 180 భాగలు, 90 భాగలు, యుతి (సున్నాభాగలు) దూరములో వృత్తిక దృష్టులుగాను 120 భాగల (60 భాగలుకూడా) దృష్టి అనుకూల దృష్టిగానూ పరిగనింపబడును. మంద గ్రహము వెనుకభాగములో శీఘ్రగ్రహము వుండుట అను దానిని సంబంధము కల్గించు దృష్టి (ఎఫ్టెయింగ్ ఎస్ పెక్ట్) అందురు. అటువంటి దృష్టి కల్గినపుడు ప్రవృత్తిననుసరించి ఫలితము భవిష్యత్తు అనుకూలముగా వుండునో, వుండదో తెలియును. 122వ శ్లోకము ప్రకారము పుచ్చుకుడు రాజుచే సన్మానము పొందవలెనన్నచో పదకొండవ యింటి అధిపతి, లగ్నాధి పతి పరస్పరము కోణగత దృష్టి (120 భాగల దూరము) కల్గియుండవలెను. దృష్టి అనుకూలమైనది కానిచో సన్మానము జాప్యమగును.

పదకొండవ యింటి అధిపతి కేంద్రములో గల చంద్రునితో కంబూల యోగము కల్గియున్నచో సన్మానము జరుగును లేదా ఆశించిన ధ్యేయము నెరవేరును. లేదా ఆశించిన స్నేహము పొందగల్గును. లేదా కోరిన వస్తువు దొరుకును. అట్టిది చరరాశి అయితే జరిగిన సన్మానము పొందిన స్నేహము తాత్కాలికమగును. అట్టిది స్థిరరాశి అయినచో ఫలితము సంతోషకరమైనది స్థిరమైనది అగును. ద్విస్వభావరాశి అయినచో సన్మానము యొక్క సమయము గానీ ప్రవృత్తిగానీ సందిగ్ధమైనది అగును.

		శని 14	
			చంద్ర 8
లగ్నం 15			
			కుజ 12

ఇచ్చిన ఉదాహరణలో లగ్నాధిపతి యైన శని వృషభరాశిలో 14 భాగలయందు గలడు. పదకొండవ యింటి అధిపతియగు కుజుడు కన్యారాశిలో 12 భాగలలో కలడు. వీరిద్దరి నడుమ అనుకూలమైన ముఖిల వర్తిల్లినది. కానీ చంద్రుడు పదకొండవ యింటి అధిపతి యగు కుజునితో ఇథషాల కల్గి యున్నాడు. చంద్రుడు చరరాశినందు గలడు. అందు వలన పొందిన సన్మానము స్థిరమైనది కానేరదు.

కొంతమంది వ్యాఖ్యాతల ఉద్దేశ్యము ప్రకారము చంద్రునికి కాకుండా పదకొండవ ఇంటి అధిపతికే చర, స్థిర, ద్విస్వభావ రాశులు వర్తిల్లుతాయి.

దీని ప్రకారం పదకొండవ యింటి అధిపతియగు కుజుడు పై ఉదాహరణలో ద్విస్వభావ రాశియగు కన్యారాశి యందుగలడు. ఫలితము సందిగ్ధతను సూచించును. రెండవ పర్యాయము చెప్పిన వివరణ హెచ్చుగా నకారణమైనదని మా అభిప్రాయము.

పైన తెల్పిన సమ్మేళనములను మేము ఈవిధంగా విభజించాలని ఆశిస్తున్నాము.

1. చంద్రునికి, పదకొండవ యింటి అధిపతికి మధ్య కంబూల యోగము వుండవలెను.
  2. నాల్గవ యింటి అధిపతి కేంద్రములో నుండవలెను.
  3. రాశియొక్క ప్రవృత్తి (చర / స్థిర / ద్విస్వభావ) పరిశీలించవలెను.
- ఈ క్రింది ఉదాహరణపైన తెల్పిన మూడు అంశములను సృష్ట పరచును.
1. పదకొండవ ఇంటి అధిపతి అయిన గురునితో చంద్రునికి కంబూల యోగము కలడు.

2. రవి కేంద్రములో గలడు.
3. గురుడు స్థిర రాశిలో గలడు. కావున ఈ రాశియొక్క లక్షణముల ననుసరించి ఫలితములు వుండును.

లగ్నాధిపతికి, కారకునికి మధ్య ఇథషాల కల్గు చుండగా ఈ ఇద్దరిలో ఒకనితో చంద్రునికి ఇథషాల కల్గినప్పుడు మాత్రమే కంబూల యోగము కల్గుట గమనించవచ్చును.

		లగ్నం 6	చంద్ర 5
రవి 9			
			గురు 12
శుక్ర 14			

మందే క్రూరప హతే భూత్వా ౨ శా ౨ శు ప్రణాశ ముపయాతి ।  
క్రూరాయుక్తే చ శుభయజ్యధి కారవశేన లబ్ధాశా॥ **124**

శ్లోకం 124 : మంద గ్రహమునకు పాపుల సంబంధము కల్గితే పుచ్చుకుని ఆశ త్వరగా నెరవేరును కాని నిజానికి అతను నిరాశ చెందును. అటువంటి గ్రహము (మందగ్రహము) నకు పాపుల సంబంధము కలుగ నిచో గౌరవమును పొందుట అను ఆశ రూఢి చేయబడుతుంది.

వివరణ : లగ్నాధిపతి, కారకుడు అను రెండు గ్రహములలో తక్కువ వేగము కల్గిన గ్రహమును 124 శ్లోకమునందలి సమ్మేళనమును వర్తింప జేయుటకు పరిగణించవలెను.

మిత్రణ సహా ప్రీతిర్భవితా లగ్నేశ్వరాయ పత్యోశ్చ ।  
ప్రియ దృష్ట్యా ముఖశిలతః ప్రీతార్వా న్యో ౨ న్య గృహయానాత్ ॥125

శ్లోకం 125 : లగ్నాధిపతి, పదకొండవ యింటి అధిపతులు పరస్పరము స్నేహపరమగు ముఖిలను కలిగివుంటే పుచ్చుకునకు అతనికి మధ్య నిజమైన స్నేహము వుండును.

కేంద్రే స్థితయో రసయోరైత్రీ కిల పూర్వ జాతైవ ।  
ఫణ ఫరగతో పురస్తాదాపో క్షిమతో మహాప్రీతిః॥ **126**

శ్లోకం 126 : లగ్నాధిపతి, పదకొండవ ఇంటి అధిపతి పరస్పరము కేంద్రములలో వుంటే స్నేహము కల్గుతుంది. పణపరములలో వుంటే అన్యో న్యత కలుగుతుంది. ఆపోక్షిమములలోవుంటే గాఢస్నేహం ఏర్పడుతుంది.

వివరణ : లగ్నము ప్రశ్నయువానిని, పదకొండవ యింటి అధిపతి స్నేహితులను సూచించును. “ప్రశ్నకు సంబంధించు ఫలనా వ్యక్తి నాతో స్నేహంగా వుంటాడా?” అనే పుచ్చుకుని ప్రశ్నకు సమాధానం లగ్నాధిపతి, పదకొండవ యింటి అధిపతి అనుకూలమైన ముఖిలను కలిగివుంటే, అనగా ఒకరి నుంచి ఒకరు 3/5/8/11 లలో వుంటే అట్టి వ్యక్తి ప్రశ్నవేయు వానితో సన్నిహిత మైత్రికలిగి వుంటాడనీ, పుచ్చుకుని యింటికి వస్తూ వుంటాడని చెప్పవలెను. ఉదాహరణకి ఈ యిద్దరు అధిపతులలో ఒకరు (చంద్రుడు) కర్కాటకము పది భాగలయందుండగా, రెండవ గ్రహము (శుక్రుడు) వృషభం 15 భాగలలో వున్నప్పుడు స్నేహపరమైన ముఖిల కల్గి వారిద్దరూ ఒకరి యింటికి ఒకరు వస్తూ పోతూ బాగా స్నేహంగా వుండటం జరుగుతుంది. అట్టి అధిపతులు పరస్పరం కేంద్రాలలో వున్నా ఇలాంటి ఫలితాలే కలుగుతాయి. ఆపోక్షిమములలో వుంటే ఇంకా గాఢమైన స్నేహం వుంటుంది.

ఈ పుస్తకం సులభంగా అర్థం అవటం కోసం పాఠకులు నేను వ్రాసిన “వార్షఫల్” పుస్తకంలో వివరించబడిన ఇథిపాల యోగములు అను అధ్యాయము జాగ్రత్తగా చదవటం మంచిది.

గుప్తం కార్యమిదం మే సిద్ధ్యతి లగ్నేశ్వరేఽ ధ చంద్రమసి ।

శుభముభశిల గే కేంద్రే తన్నకటే వ్యాఖ ధ సిద్ధిః స్యాత్ ॥ **127**

శ్లోకం 127 : లగ్నాధిపతి, చంద్రుడు అనుకూలమైన ముఖిల కేంద్రమునందుగానీ లేక పణఫరము నందుగానీ కలిగివుంటే ప్రశ్న వేసిన వాని ఉద్దేశ్యం నెరవేరుతుంది.

వివరణ : ప్రశ్న వేసేవాని మనస్సులో రహస్యమైన ఉద్దేశ్యంగానీ, ఒక పథకంగానీ వుండి ప్రశ్న “నా పథకంలో నేను విజయం పొందుతానా లేదా అనివేస్తే సమాధానం 127 శ్లోకం అనుసరించి చెప్పవలసి వుంది. ముఖిల, ఆపోక్షిమము (3,9,12 యిండ్లు) నకు సంబంధించితే ఆ ఆలోచన గానీ పథకంగానీ ఫలవంతం అవదు.

మేం యిదివరకు చెప్పినట్లే 122 నుండి 127 శ్లోకములలో వున్న సమ్మేళనములను వస్తువులను తిరిగి పొందుట; ఆశించిన గుర్తింపు లేక గౌరవమునుగానీ స్నేహమునుగానీ పొందుట వంటి వాటికి సంబంధించిన ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పుటకు ఉపయోగించ వచ్చును.

మా అనుభవములో లగ్నాధిపతి పదకొండవ యింటిలో వుండటం, లేదా పదకొండవ యింటి అధిపతి లగ్నంలో వుండటం, పదకొండవ యింటి అధిపతి చంద్రులకు అనుకూలమైన పరస్పర దృష్టులు కల్గటం, పదకొండవ యింటి అధిపతి ఒక కేంద్రములో వుండటం లేదా పణపర ములో కంబూలయోగము కల్గివుండటం వంటివి అన్నీ జయం సూచిస్తాయి. పైన చెప్పిన విధంగా పదకొండవ యింటి అధిపతి చరరాశిలో అనుకూల మైన స్థితి చెందివుంటే ఆశించడం, ఆశాభంగం చెందటం జరుగుతుంది. స్థిరరాశిలో అయితే పూర్తిగా విజయం కలుగుతుంది. ద్విస్వభావ రాశి అయితే అంత ఎక్కువగా (మంచి) ఆశించరాదు.

లగ్నాధిపతి, పదకొండవ యింటి అధిపతి పరస్పరం అనుకూల దృష్టులు కలిగివుంటే పుచ్చకుడు మంచిగాథ స్నేహం కలిగి వుంటాడు. పన్నెండవ యింటి అధిపతి 11వ యింటిలో వుండటం జరిగినా లేక పదకొండవ యింటి అధిపతితో అనుకూలము కాని దృష్టి కలిగివుంటే స్నేహితుని రూపంలో ఒక రహస్య శత్రువుని సూచిస్తుంది.

**పన్నెండవ యిల్లు (భావం) ప్రశ్నలు**

రిపు విగ్రహ పుచ్చాయాం బలవతి షష్ఠే రిపుః సబలః

ద్వాదశ పే శుభదృష్టే బలవతి వాచ్యం బలం ప్రప్టుః॥ **128**

శ్లోకం 128 : విరోధులతో గొడవలు వచ్చే సందర్భాలలో ఆరవ యింటి అధిపతి బలంగా వుంటే శత్రువు బలమైనవాడిగా భావించాలి. పన్నెండవ యింటి అధిపతి బలవంతుడైతే పుచ్చకుడు బలమైనవాడుగా భావించాలి.

రిపు విగ్రహ పుచ్చాయాం నామోచ్చారే రిపోర్భలి స్యస్తే ।

గుప్తే చ ద్వాదశపే బలవతి వాచ్యం బలం ప్రప్టు ॥ **129**

శ్లోకం 129 : శత్రువుతో యుద్ధమునకు సంబంధించిన ప్రశ్న అయితే ఏడవ యింటి అధిపతి బలముగా వుంటే శత్రువు శక్తిమంతుడని చెప్పాలి. పన్నెండవ యింటి

అధిపతి బలముగా వుంటే ప్రశ్న ఎవరి గురించి వేయబడిందో ఆ వ్యక్తి బలవంతుడని భావించాలి.

వివరణ : ప్రశ్న శాస్త్రంలో ఆరవ యిల్లుని రహస్య శత్రువులుగా భావించాలి. ఏడవ యిల్లుని బాహ్యముగా కన్పించే శత్రువులుగా భావించాలి. ఎన్నికలలో ప్రత్యర్థులు; పురజనుల సంబంధ వ్యాజ్యములలో వాది లేక ప్రతివాదిగానూ, నేర సంబంధ వ్యాజ్యము లలో ఫిర్యాది మొదలైనవి. లగ్నం ఎప్పుడూ పుచ్చకుడిని సూచిస్తుంది. ఏడవ యింటి అధిపతికి పాపుల సంబంధం కలిగితే అది ప్రత్యర్థిపై చెడు ప్రభావం సూచిస్తుంది. ఆరవయింటి అధిపతికి పాపుల సంబంధం కలిగితే రహస్య శత్రువు (ముఖ్యంగా బంధు వులు) బాధపడడం జరుగుతుంది. లగ్నాధిపతి మంచి స్థానంలో బలంగా వుంటే ప్రశ్న వేసినవాడు (పుచ్చకుడు) విజయం పొందటం జరుగుతుంది.

శుభయుత దృష్టే సద్వయ మశుభే క్షణయోగతో వ్యయమనర్థాత్

ఏవం భావే స్వఖిలే ఘూహ్య సద సత్ఫలం సుధియా॥ **130**

శ్లోకం 130 : పన్నెండవ యిల్లు శుభులతో కూడుకొని (శుభులచే) వీక్షింపబడితే ప్రశ్నవేయు వ్యక్తి తగు విషయములకై ధనము ఖర్చుచేయును. లేనిచో దుర్వ్యయము జరుగును. ఈ విధంగా ప్రతిభావం పరిశీలించాలి.

వివరణ : చివరి మదింపుగా ఏభావం ఆ భావాధిపతి బలంగా వుండి, శుభులతో కలిసిగానీ, చూడబడిగానీ వుండునో ఆ భావం యొక్క శుభ ఫలితాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. భాషం, ఆ భావాధిపతులకు పాపుల సంబంధం కలిగితే ఆ భావం సూచించు ఫలితాలు బాధింపబడతాయి.